

Atatürk şehrimize şeref veriyorlar

Atatürk Mersin valisi Rüknettın Nasuhoğlundan izahat alıyorlar

Büyük Şef dün halkın coşkun tezahürleri içinde Adanadan hareket ettiler

Denizcilikimiz

F. R. ATAY

Yeni Trak vapurumuz birçok davetli ile Mudanya'ya gidip geldi. Trak, ticaret filomuzun ilk yeni gemisidir. 18 mil sürati ile, İstanbul - Mudanya yolunu iki buçuk saate indirmiştir.

Bu münasebetle Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Öniş bir nutuk söyleyerek, Celâl Bayar hükümetinin deniz davasına ne kadar ehemiyet vermekte olduğunu izah etmiştir. Cumhuriyet idaresi 35 bin tonluk ticaret filomuzu birkaç senede iki mislinden fazlaya çıkarmışsa da, sayın Başbakan, ne bunu, ne de bunun daha bir iki mislini Türkiye milli ekonomisinin ihtiyaçlarına kâfi bulmuyor. Yakın bir zamanda 500 bin tona varmalıyız.

Türkiyenin üç dış deniz ve bir iç deniz üstünde 3500 mile yakın sahili vardır: Karadenizde 1300, Ege'de ve Akdenizde 2200, Marmarada 500 kilometre! Kömür, orman, ve birçok kıymetli ziraî mahsullerimiz, nihayet en zengin turizm bölgelerimiz, bu sahillere, yahud onlara yakın hinterlandları üzerine toplanmıştır. Yalnız kabotaj ihtiyaçlarımızı karşılamak değil, birçok ihraç mallarımızı kendimiz nakletmek imkânlarını temin etmek zaruretiyleyiz. Osmanlı imparatorluğu bize ne liman, ne de nakil vasıtaları bıraktı. Fakat mahvedemediği bir hazinemiz vardır ki, o da türk milletinin eşsiz denizcilik kabiliyeti ve aşkıdır.

Denizcilik davamız birçok safhalardan geçti. Bir zamanlar devlet idaresi ile hususî teşebbüsler arasında menfaat tezdalları çarpıştı, durdu. Hükümet bütün tecrübelerin neticelerini aldı, muhakeme etti. Nihayet Celâl Bayar Denizbank'ı tesis ederek, devlete aid tekml denizcilik işlerimizi, hattâ deniz sporlarına kadar, bir elden çevirmeye karar verdi. Hiç şüphesiz bunun mesud neticelerini alacağız. Şilepçilik etmek üzere teşekkül eden bir grup da, ilk vasıtalarını satın alarak, ihraç işlerimize aid vazifelerini yapmağa başlamıştır.

(Sonu 3. üçüncü sayfada)

Mersin, 24 (Hususi Muhabirimizden) — Büyük Şef Atatürk bugün öğleye kadar dairelerinde meşgul olmuşlar ve 12.30 da beraberlerinde vali bulundukları halde istasyona gelmişlerdir.

Halkın candan ve coşkun tezahürleri arasında Atatürk Tarsusa hareket buyurmuşlardır.

Büyük Önder halkın selâm ve tazimlerine iltifatla mukabele etmişler ve vâli ve belediye reisine vedâ ederek memnuniyetlerini beyan buyurmuşlardır.

Atatürk Tarsusa
Tarsus, 24 (Hususi Muhabirimizden) — Reisi Cumhurbaşkanımız Atatürk, (Sonu 3. üçüncü sayfada)

General Mariç İzmirde

Dost yugoslavya nazırı askeri müesseseleri gezdi

Vali ve belediye reisi sayın misafir şerefine ziyafet verdiler

Yugoslavya harbiye ve bahriye nazırı general Mariç, Milli Müdafaa Bakanımız general Kâzım Özalp'la beraber Kırıkkale ziyaretinde

İzmir, 24 a. a. — Dost ve mütefrik Yugoslavyanın harbiye ve bahriye nazırı orgeneral Mariç, Bayan Mariç ve milli müdafaa vekili Kâzım Özalp, Bayan Özalp, Büyük Erkânı Harbiye ikinci reisi orgeneral Asım Gündüz ve mihamdar tuğgeneral Ramiz ve diğer zevat hususî trenle dün şehrimize gelmişlerdir. Dost ve mütefrik memleketin kara ve deniz kuvvetlerinin değerli şefi türk ve yugoslav bayraklarıyla süslenmiş ve bando muzika ile bir kıta askerin selâm resmini ifa etmek üzere yer almış bulunduğu istasyonda, ilbay Fazlı Güleş, şarbay Behçet Uz, mevki müstahkem komutanı general Rasih Aktuğ, tüm komutanı Nuri Yamut, vali muavini, emniyet direktörü, Yugoslavya konsolosu ve konsoloshane erkânı, albay

(Sonu 8. inci sayfada)

Türkiyeye kredi Taymisin başmakalesi

Bu müzakerelerin muvaffakiyetle neticelenmesi türk - ingiliz iyi münasebetlerini kuvvetlendirecektir

Taymis gazetesinin Londra'da türk bankacılarla yapılan müzakereler (Sonu 8. inci sayfada)

Kamutay bütçe müzakerelerine devam etti Vekillerimiz bütçeleri dolayısıyla millet vekillerine izahat verdiler

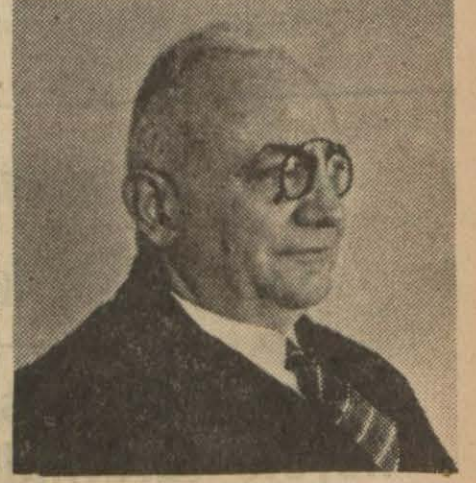
Maliye, Düyunumumiye, Tapu, Kadastro, Gümrük İnhisarlar, Dahiliye, Matbuat, Emniyet, Jandarma Sıhat, Adliye, bütçeleri kabul edildi

Dahiliye Vekili B. Şükrü Kaya

Adliye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu

Sıhat ve İçtimai Muavenet Vekili B. Hulusi Alataş

Dahiliye bütçesi dolayısıyla

B. Şükrü Kaya çok mühim

beyanatta bulundu

Memleketin saadet ve refahı yolunda dahiliyenin başardığı işleri anlattı

Hatibler bu mesai üzerinde takdirle durdu

Kamutayın dünkü toplantısında Dahiliye Vekâleti bütçesi münasebetiyle, Dahiliye Vekili B. Şükrü Kaya'nın yaptığı

mühim beyanat şudur :

— Arkadaşlar, bütçe müzakeresi büyük mesuliyetler tevcih ettiğiniz ve birçok noktalarda mesuliyetine iştirak ettiğiniz vekillerin huzurunuzda ve o vasıta ile millet muvacehesinde

(Sonu 6. inci sayfada)

Acı bir kayıp

Bursa mebusu B. Esat

Sagay vefat etti

Eski Maarif vekili, Kamutay hesab encümeni reisi ve Bursa mebusu B. Esad Sagay 22.5.1938 pazartesi gecesi hayata gözlerini kapamıştır. 1874 senesinde Karaferyede doğan B. Esad

(Sonu 3. üçüncü sayfada)

Hatay meselesinde

Bütün balkanlılar davamızı benimsiyorlar

Belgrad, 24 a. a. — Hükümet partisnin gazetesi olan Samo Prava, Hatay hududundaki gerginliği mevzuu bahsederek diyor ki:

Atatürk, halkı teskin için üç gündenberi mezkûr mintakada bulunuyor. Askerî kutaatın bazı hareketleri ve halkın silâhlândığı bildiriliyor.

Türk matbuatı Hatay türklerinin maruz bulunduğu tazyikleri kaydetmektedir. Bu tazyikler ciddi hâdiseler mahiyetini almaktadır. Türk matbuatı bu yüzden Fransaya şiddetli hücum eylemektedir. Her ne olursa olsun Hatay işi Atatürk'ü şahsan âlâ kadar eden bir meseledir. Çünkü bundan on sene evvel türk ana vatanından ayrıldıklarından dolayı mateme bürünmüş olan kadınlara Atatürk onları kurtaracağını vadetmişti. O zamandan beri on sene geçti. Atatürk gibi millet mevzuu bahsolunca hiç bir tereddüd tanımayan bir adam için bu, çok uzun bir devredir.

Samo Prava gazetesi, Atatürk'ün yarın da tereddüd edip etmeyeceğini soruyor?

Sömürge politikasının açık bir vesikası

Oriyan ne demek istiyor?

D'Orient'in yazısı ve Anadolu Ajansı notu üçüncü sayfamızdadır.

İÇTEN DİŞTAN

Taklid

Gençlerimizin sinemaya gösterdikleri alâkayı iyi görmeyenlerden değilim. Her medenî şeyden haberdar olmakta bizim için fayda olduğu kanaatindeyim. Filmlerde gençliği çeken ve onları yapmağa mecbur oldukları vazifelerden alıkoyan cihetler varsa kendilerini aile ve mekteb muhitinde terbiyeye memur olanların bu noktalar üzerinde onlara uyarıcı tesirler yapmasını; devletin çocuk, genç, ihtiyar, bütün halkı bu bakımdan korumasını da lüzumlu görürüm.

Sağdan soldan iştiklerimize göre kız ve erkek çocuklarımızda sinema sanatlarının hayatlarını yakından tanımak, resimlerini alıp saklamak gibi bazı ifrata varan sempatiye oluyormuş. Giyimde, saç tıraşında, hattâ favuri ve bıyık bırakmakta herkesin dikkatine çarpan taklidler, bu iştiklerimize hak verecek şekildedir.

Bir gencin saç, başı, giyişi, yürüyüşü, çehresinin ifadesiyle meşgul ve alâkadar olması tabii görülebilir. Fakat takdir etmeleri lâzım gelen cihetin yalnız böyle dışa aid olmaması da hatırdan tutulmalıdır. Okuyucularım içerisinde, ehbabların az olmadığını tahmin ettiğim sinema yıldızlarından Karol Lombard bakın ne söylüyor :

— Sinema artistliği bir çocukların zannettiği gibi, yalnız güzellikle, şık giyinmekle olan şeylerden değildir. Her meslekte olduğu gibi film artistliği için de okumak lâzımdır. Ben, Sinema hayatında Hollivud High School'unu, Los Angeles üniversitesini bitirmiş olmanın çok faydasını görüyorum. Dikkat ediniz, bugün sinemada muvaffak olanların çoğu tahsili iyi insanlardır. Klod Kolbert aşağı yukarı bir edebiyat doktorudur. Kendisinin de yazdığı eserler vardır. Fredrik Marş uzun müddet muharrirlik etmiştir. Miryam Hopkins romancıdır. İren Dün Astonomi mütehassısıdır. Marlen Dietrich'in elinden kitabı düşmez..

Görüyorsunuz ki mütemadiyen dışını süslemekle uğraşır zannedilen ve her mesleğin en havalı insanlarını toplamış sanılan sinema âleminde bile dışa akseden bu güzelliklerin önce ruhta ve dimağda doğruları muhakkaktır. Onların, itinalı saçlar altındaki duyan ve düşünen başlarını taklid etmedikten sonra sırt dışta kalan benzeyişler adı bir maske keden başka nasıl bir kıymet taşırlar?

Hasan - Ali Yücel

Avrupada okuyan talebelerimiz sıkı şekilde kontrol edilecek

Hazırlanan esaslar bakanlar heyeti tarafından kabul edildi

Bakanlar Heyeti, yabancı memleketlerde okuyan türk talebesinin kontrolu hakkındaki esasları tetkik ve kabul etmiştir. Muh-telif bakanlıklar delegelerinden teşkil olunan bir komisyon tarafından hazırlanan bu esaslar şunlardır:

Kendi hesabına yabancı memleketlere gidecek olan talebeden, gittiği yerde tahsil için kalacağı müddetçe, varsa talebe iskepteri, yoksa elçi veya konsolos tarafından kontrolu kabul ettiğine dair emniyet makamlarınca bir teahhütname alınacaktır.

Yabancı bir memlekette tahsil edecek olan talebenin memlekettten çıktının, emniyet makamlarınca ve Kültür bakanlığı yolu ile, gideceği bölge talebe iskeptelerine veya gideceği memleket konsolosluğuna bildirilecektir.

Yabancı memleketlerde kendi hesaplarına okuyan talebelere döviz müsaadesi, ancak bu talebelerin tahsil vaziyetlerinin normal olduğunun ilgili talebe iskepteri veya konsolos tarafından tasdik edildiği takdirde verilecektir.

Kendi hesaplarına okuyan talebelerin tahsil müddetleri esas itibarile mümasil devlet talebesinin tahsil müddeti gibi olacaktır. Ancak hususi mazeret halinde ve talebe iskepteri-nin takdir ve tasdikile bu müddet 4 sene daha uzatılabilecektir. Bu müddetin sonunda döviz izni kesilecektir.

Yabancı memleketlerde okuyan talebelerimizi bunların toplu olarak bulundukları yerlerdeki elçi veya konsoloslarımızın bilhassa millî günleri-mizde toplayarak kendilerine gereken herbest telkinleri yapmaları ve gençlerimizle bu suretle de yakından ilgilendiklerini göstermeleri ve konsolos-luklarda talebe işlerinin azamî şekil-de kolaylaştırılması temin olunacaktır.

İyi çalışmayan veya imtihanlarda muvaffak olamayan talebe vaziyeti hakkında ilgili iskepteri veya elçi ve konsoloslar tarafından ayrıca velisine de malûmat verilecektir.

Hususi talebenin millî ve ahlâkî vaziyetinin düştüğü ve selâmeti de bunların kontrolleri ile ilgili orunlar-ca ayrıca dikkate alınacaktır.

Rodos ve İskenderuna uğrayan gemilerimiz

Gümrük ve İnhisarlar bakanlığı, Rodos ve İskenderuna uğrayan millî gemilerimiz ile seyahat eden yolcuların ve yolcu eşyasının gümrük muayenelerinin vapurlarda yapılmasını kararlaştırmıştır.

Yeni gümrük muamelesi

Gümrük ve İnhisarlar bakanlığı tarafından yolcu beraberinde gelen eşyanın muayene şekli hakkında yeni bir talimatname hazırlanmaktadır.

ŞEHİR HAYATI

Halkevinde:

B. Kurt - Andolsun konferansı

Dün Halkevinde saat 18 de Ankara dil, tarih, coğrafya fakültesi doçentlerinden B. Feridun Kurt-Andolsun (Arkeolojik tetkikler için çömlek sanatının ehemiyeti) hakkında bir konferans vermiştir.

Güzide bir dinleyici kalabalığının alâka ile dinlediği bu konferansı ile B. Feridun Kurt - Andolsun, bir memleketin veya herhangi bir kültür ve medeniyet çevresinin çömlek sanatı eserleriyle tanılabileceğini ve bu husustaki araştırmaların değerini anlatırken sonra muhtelif memleketlerde muhtelif tabakalarda elde edilen çömlek parçalarının tek bir merkezden yayılış şekillerini izletti.

Primitif cemiyetlerde vukua gelmiş olan sanat ve şekil tebeddülleri-nin enfüsü olmaktan ziyade afaki temellere dayandığını söyleyen konferansçı kaideleri tesbit ederek mukayese yapabilmek üzere hususiyetleri şu üç noktada hulâsa etti:

1- Sırf teknik hususiyetler, 2- Şekil, çizgi, form, 3- Tezyinat, ornamantasyon.

Bundan sonra bilhassa üslûb üzerinde durarak aşağıdaki cümlelerle konferansına son vermiştir:

— Üslûb ister hendesi olsun, ister natüralistik ve hattâ mücerret ve konsepsiyonal olsun, madem ki daima bir düşünce ve ekser halde de bir duygu verimlidir; Arkeolojik tetkiklerde en mühim rolü oynoyacaktır. Ve, bu sanat -stilistiği, yolundan giderek, kültürleri ve insanları, mütakabil hars tesirleri ile, müsterek bir ana - kaynağa bağlamak gururuna yükseliyoruz..

Bugünkü konferans

Bugün saat 18 de Ankara dil - coğrafya fakültesi doçentlerinden B. Hamit Dereli tarafından halkevinde Vir-jilin hayatı ve eserleri hakkında bir konferans vardır. Konferansa herkes gelebilir.

Kırşehir ve Niğdede zelzele oldu

Dün Niğdede 3.30 da 30 saniye devam eden şiddetli ve 10 dakika sonra da 20 saniye devam eden iki zelzele olmuştur.

Köşker ve Kırşehir civarında da saat 23 de bir, 3.30 da da fasıla ile iki zelzele olmuştur.

Nüfusta tayinler

İzmir nüfus müdürlüğüne Muhasebat divanı memurlarından hukuk mezunu BB. Ramazan Ding, Seyhan nüfus müdürlüğüne Antalya nüfus müdürü Durmuş Türkmenoğlu, Antalya nüfus müdürlüğüne Seyhan nüfus müdürü Zühtü Onat tayin edilmişlerdir.

Çağrı

- × Dahiliye encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.
- × Millî müdafaa encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.
- × Maliye encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.
- × İktisad encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.

Rakamlarla Türkiye

Vilâyetlerimiz: Manisa..

Ulus'un ilâvelerinden birisini kendisine ayırtacak kadar büyük hususiyetler taşıyan vilâyetimiz Manisaya aid rakamları veriyoruz. Türkiye üzüm rekoltesinin üçte birini, Ege tütününün yarısını, Türkiye palamut rekoltesinin dörtte birini veren bu toprağı bereketli vilâyet, ziraat kalkınma plânlarının, göçmen iskân plânlarının ilk ele aldığı vilâyetlerden birisi de Manisadır.

Manisada sekiz kazanın nüfusu, 15.578 erkek, 15.299 kadın olarak 30.877 dir. Merkez kazada nüfus kesafeti 39 dur. Manisada da bir çok vilâyetlerimiz gibi bu nüfus kesafeti, kazalara göre değişik nisbetler arz etmektedir. Meselâ Akhisarda nüfus kesafeti 50 yi bulmaktadır. Bütün gayelerimizin en büyüğü ve mayası olan bu nüfus nisbeti, bütün Türkiye'ye şamil olduğu gün, nüfuzumuz 37 milyon gibi bizi tam manasiyle mesud edecek bir seviyeyi bulmuş olurdu.

Akhisarın 50 rakamına mukabil, bazı kazalarda, meselâ bu arada Esm'e'de kesafet 19 za Gördes'de 14 de düşmektedir. Kırkağaç 39, Salihli 32, Soma 36, Turgutlu 28 dir. Manisamın 12 kazasında bu kadar değişik rakamlar arz eden kesafet, bütün vilâyet vasatına göre 31 dir.

Manisamın vilâyet olarak nüfusu 426.237 dir. Bu rakamın 208.883 ü erkek, 217.754 ü kadımdır. Manisada yüz nüfustan 49 zu erkek, 51 ri kadımdır.

Manisada nüfusun büyük kısmı köylerde yaşamaktadır. Şehir ve kasabalarda yaşayanların sayısı 123.295; nahiye ve köylerdeki 302.942 dir. Manisamın 891 köyü vardır. Bu köylere düşen nüfus vasatısı 340 dir.

Manisada bekâr ve evliler arasında nisbet, hemen hemen diğer vilâyetlerimiz gibidir: 117.943 bekâr erkeğe mukabil 86.071 evli erkek, 94.913 bekâr kadına mukabil 89.134 evli kadın vardır.

Manisada nüfusun büyük ekseriyeti toprak mahsulleriyle uğraşmaktadır. 98.612 erkek, 78.992 kadın vatandaş yer ürünleriyle geçinir, küçük sanatlar ve endüstri de çalışanların sayısı 16.496 erke, 8.456 kadın olarak 24.952 dir. Bu sanada en yüksek rakam dokuma endüstrisindedir. 684 erkek, 4.657 kadın çalışmaktadır.

Bazı yerlerde yağış oldu

Bugün Ankarada hava umumiyetle bulutlu geçmiş, öğleden sonra az mikkarda yağış olmuştur. Rüzgâr cennub garbiden saniyede 7 metre kadar hızla esmiştir. En yüksek ısı 29, en düşük ısı da 14 derece kaydedilmiştir.

Yurdta hava Ege bölgesiyle Akdeniz kıyılarında ağır, diğer bölgelerde umumiyetle bulutlu, orta Anadolu ile Doğu Anadolu'da pek mezzii yağışlı geçmiştir.

24 saat içinde yalnız Kastamonuda büyük mikkarda yağış ölçülmüştür.

En düşük ısılar Sivasta 8, Kayseride 7, Vanda 6 derece, en yüksek ısılar da Eskişehir ve Adanada 30, Bilecikte 31, Diyarbakırda 32 derece kaydedilmiştir.

Askerlikte spor

Spor yalnız ordu için değil Butün millet için günlük gıda gibi bir ihtiyaçtır

Genel kurmay T. yarbaşkanı radyoda güzel bir konferans verdi

19 Mayıs spor şenliği münasebetiyle Genelkurmay T. yarbaşkanı General Sabri tarafından radyoda çok enteresan bir konferans verilmiştir. Bu konferansı aşağıya alıyoruz :

— Sayın yurddaşlar

Yer yüzünün en ileri insanı olan büyük türk ulusunun yaşamak uf-kuna göken karanlığın Atatürk güneşiyle aydınlanmağa başladığının yıldönümünü spor şenlikleriyle kutlayan 19 Mayıs ile beraber, sporun kendisi de çok yüksek bir önere mazhar oluyor. Ve şüphesiz kuvvetini o günışten alıyor.

Kuvvet ve fazilet kaynağı ve istiklâl ve yurd koruyuculuğunun ilk desteği olan spor hakkında bir asker tarafından burada söz söylemek de ayrı ve çok minnetle telâk-ki edilecek bir gereftir.

Sayın dinleyiciler

Benim söyleyeceğim sporun tekniği veya teşkili hakkında değildir. Ben sporun, ecdadımızın cihana yayılan hareket ve şöretelerindeki ve gelecek savastaki rolünden bahsedeceğim.

Binicilik, atıcılık, yüzücü ve denizcilik, yenilmez pehlivanlık türkün bin yıllardanberi malıdır. Türk atlıları binlerce kilometre yürüyerek Vistül ve Tuna ovalarında ve yayalarlı Çaldırandan kalkarak Tuna kıyılarında ve donanmaları İspanya sahillerinde zaferler kazanmışlardır. Bunların aslını sporda da aramak lâzım gelir.

At üstünde cirit oyunları, yerde kırık, kalkan ve her türlü atış talimleri ve güreş için beden kuvvetlendirmeleri ve sularda yüzmek, kürek çekmek ecdadımızın en zevk-li ve şeref ve şöret kazandıran eğlencelerinden ve en çok onları verdikleri şeylerden idi. O türkün tipi, kuvvetin, metinliğin ve cesurluğun bir sembolüdür.

Atatürk nesli bu sembolü Ulu Önderinden alırken asrın isteklerine uygun olarak ileri götürmek ödevini de yüklenmiştir.

Sona ereli 20 sene olduğu halde bütün dünyada akisleri hâlâ devam eden büyük harp gelecek harbler için bir çok yeni usullerin çıkması sebeb olan keşiflere yol açtı. Bu keşiflerin en önde gelenleri makineler, zırhlılar, motörler ve elektrik kuvvetleridir. Bunlar bir gözün görme, bir kulağın işitme, bir elin duyma, bir ayağın gitme kabiliyetini velhasıl indirmek istenilen bir yumruğun tesir kuvvetini sonsuz denecek dereceye getirmişlerdir.

Ancak görülüyor ki bu keşiflerin hepsi yalnız insanın kabiliyetini büyütme ve genişletmek içindir yoksa başlı başına iş görececek bir şey değillerdir.

Şu halde bir taraftan insana yardım etmek isteyen bu âletler obür taraftan da insanın eskisinden çok daha başka olmasını icab ettirmişlerdir. İşte bunu bize sağlayacak

spordur.

Bunun iş sahasında nasıl olduğunu şöyle arzedeğim:

Bilirsiniz ki gelecek savastlar yurdun havasında, denizinde ve bütün kararlarında olacaktır.

Önce havayı ele alalım:

Havacıların kudretli, nefese hâkim, bilgisinde şaşırmadan tatbik edebilen, soğukkanlı, çabuk karar veren, heyecana kapılmayan, ruhan ve bedenine sağlam bir adam olması lâzımdır. Tayyare gibi havanın bir çok tahavvül ve şiddetine maruz olan, çevikliği ve akrobatik hareketleriyle gündün güne tekemmül eden ve tekemmül ettikçe nazikleşen ve tahammülü yıpratran bir harb âletini idare etmek, onunla hasme galebe çalmak onun içindeki insanların en mükemmel ve hasmına üstün sıhhi ve bedeni kabiliyet göstermelerine bağlıdır.

En kısa zamanda fıkirden harekete geçebilmek, vazifeleri kusursuz yapmak için akıl melekelerinin bütün şubelerinden bilhassa dikkat, tesbit, muhakeme, irade, muvazene gibi unsurların normal çalışması lâzımdır. İşte bunların hepsini bize spor verecektir.

Spor her türlü şubesiyle en sağlam ve belkiden yapılmış makinelerden daha kuvvetli ve daha nafi iş görücüdür. Makina ne kadar mükemmel olursa olsun muvaffakiyet gene onu idare edene bağlıdır.

Makina birbirine uydurulmuş muhtelif parçalarıyla daima aynı hareketten başka bir şey yapmazken sporlu bir vücut, akıl ve fikrin de yol göstermesiyle en çetin hal ve şartların isteklerini de icad ederek o makineyi kendine uydurur ve bu suretle galebe çalar.

Havada uzun zaman kalmak, havanın ta içlerini kadar giderek bombalamak, paraşütlü, paraşütsüz hava piyadeleri indirmek, insanın nefes alıp vermesini dolayısıyla yaşamasını, hattâ, akıl, fikir ve asap muvazenesini güçleştiren yüksekliklerde uymak ve orada vazife görmek sporun vereceği alışkınlıkla kabilirdir.

Bakınız denizde spora ne kadar ihtiyaç vardır.

Denizcilik zaten aslında, her vakit su ile, bazan da su ve hava ile mücadele demektir. Bunda insanın muvaffak olması ancak sporla mümkündür. Çünkü insan zekasını da kullanabilmesi için bedeninin kuvvetli olmasına muhtaçtır. Bunun en basit misali kürek çekmek isteyen kolların yorulmasıyla teknenin ve üstündeki insanın deniz üzerinde hareketsiz kalmasıdır.

Bugün teknelerin motörle hareket etmekte olmasına rağmen onu bir maksad uğrunda kullanan insanlar sporlu olmak zaruretinden kurtulmamışlardır. Bilâkis daha kuvvetli bulunmak ihtiyacımdır. Bu ihtiyaç tabiatın başka dümenlerde savastan gemiciler için daha ziyade önemlidir. Harb teknelerinin en küçüğü olan bir avcı botu hareket halinde gerek havadan ve gerek süratlen bir beşik gibi sallanır. Dalgalar vurduca silkinir onun üzerindeki bir topçu eri iki eylem kavadığı mermiyi toptaki yatayığna sürerek başka biri de diğer gemilere işaret verecektir. Eğer bunlar sporlu olmazsa kollarına bacalarına hâkim olamıyarak mermiyi öteye berye çarpar, topu dolduramaz işaret te verilemez, fırsat ta kaçır ve belki kendileri de dalgaların verdiği sularla kaypak olan güverte üstünde kayar ve yuvarlanır. Eğer bu iş ayrıca düşman ateşi altında oluyorsa zorluk bir kat daha artar. İşte bu zorluğu spor yener.

Daha büyük gemilere gidersek spor lüzumunu onlarda da görürüz dalgalı havada gemiden küçük vasıtaya geçmek ve onun aksini yapmak spora muhtaçtır. Her hangi bir sebeb insani denize düşürürse spor onu da kurtarır. 935 de Karadenizde kiş manevralarında Hamidiye gemimizde güverteye vazifesi başındaki bir subayımızı şiddetli bir dalga yerinden koparıp denize sürüklemiş ve onu köpüklerin içine gömmüş ve gemiden uzaklaştırmıştı.

(Sonu 4. üncü sayfada)

Peçe ve çarşaf!

Dostum Ercümen Ekrem Talu, fransız ediblerinin, hâlâ, peçe ve çarşaf edebiyatından kendilerini alamadıklarından, haklı olarak, şikâyet ediyor.

Yarı - sömürge osmanlı imparatorluğunu, kendileri için, geniş bir opera komik sahnesi belleyenlerin yılların yürüyüşü ile bütün dünyada, hele Türkiye'de birçok şeylerin değiştiğini öğrenmemiş olmalarına hayret etmeli mi, yoksa, etmemeli midir?

Piyer Loti ile Klod Farer'in bugünkü haleleri, çarşafı peçeyi, "şarkın esrarengiz güzelliğini bir müphemiyet gazesi ile örttüğü için", mi, yoksa şarklıyı gözü kapalı, karanlıkta ve iptidailikte bıraktığı için mi seviyorlar?

Eğer samimiyetizliğe, mürailiğe eşsiz misal aramak lâzım gelirse Hatay sömürgeçlerinin fes, çarşaf ve peçe propagandasını, şapka ile mücadelesini gösterebilirsiniz.

Fesli bir baş, iptidaidir; peçeli bir yüz sarı değildir; olduğu gibi ortaya çıkmaktan çekinir:

Bu bakımlardan fransız sömürge-

cilerini fesci, çarşafçı, ve peçeci olmakta haklı göremiz: Onlar, sarı, merd, aşkâr olmayı sevmeyiz. Hakikatte peçe, onların yüzünde ve fes, onların izanlarının üzerindedir.

T. I.

Dünyanın derdleri!

Milletler cemiyetinin çıkardığı 256 sayfalık bir kitab, dünyanın bütün derdlerini sayıp dökmektedir.

Siz, bunu duyunca, belki, "dünyanın derdleri 256 sayfa tutuyor, ne kadar çokmuş!", dersiniz. Fakat ben öyle demiyorum:

— Eğer bütün derdleri 256 sayfalık bir kitabcağıza sığıyorsa ne mutlu o dünyaya!

Yıldırım sürati!

Amerikalî ajimler, sen uğ-

raştıktan sonra yıldırımın süratini ölçmeğe muvaffak olmuşlar: Yıldırım, saniyede 16 bin kilometre süratle hareket etmektedir.

Şimdiye kadar bizde ve bütün dillerde süratin âzâmî mübalegası "yıldırım sürati ile", tabiriyle anlatılırdı. Şimdi yıldırımın saniyede ancak 16 bin kilometre yol aldığı öğrendikten sonra bu tabiri değiştirmek lâzım gelecektir.

Çünkü radyo dalgaları saniyede 300.000 kilometre süratle giderler.

Suya, sabuna dokunan

bir ihtilâf!

Kırkçesme suyunu kullanmak ve kullanmamak meselesinden İstanbul belediyesi ile İstanbul hamamcıları arasında ihtilâf çıkmış.

DIŞ İCMAI

Gerginlik şimdilik
zail olmuştur

Çekoslovakya'da geçen pazar günü yapılan seçimin enternasyonal münasebetlerde husule getirdiği gerginlik şimdi zail olmuştur. Prag'dan bildirildiğine göre seçim intizamla yapılmış ve kati netice henüz malum olmamakla beraber, her halde Henlayn'e tâbi olan almanlar vaziyetlerini takviye etmişlerdir. E-sasen Avusturyanın Almanya ile ittifakından sonra böyle bir netice beklenmekte idi. Bununla beraber, Avrupa; meşgul eden mesele, Henlayn partisinin seçimde kazanıp kaybetmesinden ziyade Çekoslovakya'da asayişin bozulması ve Almanyanın da bunu bahane ederek çek topraklarını istilaya teşebbüs etmesi endişesiydi. Henlayn almanlarının disiplini ve Çekoslovakya hükümeti tarafından alman müessir tedbirler Avrupa sulhu için ciddi tehlike teşkil eden böyle bir karışıklığın çıkmasına meydan vermemiştir.

Diğer taraftan Çekoslovakya'daki vaziyeti, bu orta Avrupa devletine ittifakla bağlı olan Fransa ve sovyet Rusya ile sulhun korunması ile alakadar olan İngiltere, yakından takib etmişlerdir. Binaenaleyh Almanya Çekoslovakyanın işlerine karışmaktan şekinmiştir.

Çekoslovak tehlikesi henüz bütün ortadan kalkmış sayılmaz, geçen pazar günü yapılan seçim ancak Çekoslovakyanın bir kısmına münhasırdır. Gelecek pazar günü diğer muntakalarda ve haziranın on ikinci günü de geri kalan dairelerde yapılacaktır. Bununla beraber, birinci seçimden sonra tehlikenin hayli azaldığı iddia edilebilir. Hatâ Prag'dan verilen haberlerde Henlayn'ın Çekoslovakya basyevkili Hodza ile temasa başladığı ve ilk temasın iyi netice verdiği bildirilmektedir. Çekoslovakya'daki ekalliyetlerin vaziyetleri ile hükümetin ciddi surette meşgul olduğu malumdur. Çekoslovak hükümeti, yalnız almanların değil, bütün ekalliyetlerin idaresi hakkında bir statü hazırlamaktadır. Ve milli birliği ile telif edilebilecek her şartı kabul etmesi İngiltere ve Fransa tarafından beklenmektedir.

Çekoslovakya hükümeti bu statüyü tanzim ederken Henlayn almanlarıyla temas etmek istemiştir. Halbuki nazi almanları, memleketi asayiş, matbuat ve içtima hürriyeti teassüs etmedikçe hükümet ile müzakereye girişimyeceklerini bildirmişlerdi. Henlayn'ın basyevkili ile temas etmesi, nazilerin bu noktada ısrar etmeyeceklerini göstermektedir.

Avrupa, yirmi dört saat, 1914 senesi yazındaki büyük harbi doğuran buhranın atmosferi içinde yaşamıştır. Bir taraftan küçük bir komşu devleti tehdit eden Almanya ve Avusturya, diğer taraftan bu devleti korumak kararını veren Fransa ve Rusya. Nasıl bir yol takibedeceği pek belli olmayan bir de İngilteredir. Eğer İngiltere, 1914 buhranı çıkar çıkmaz, bir harba münser olduğı takdirde bitaraf kalamıyacağı bildirilmiş olsaydı, Almanya, Avusturyanın Sırbistani tazyikine bu kadar ileri gitmesine şüphesiz mani olurdu. Halbuki İngiltere, ilk günler zarfında buhrana karşı lâkayid gibi görünürken, buhran harba doğru ilerledikçe, Fransa ve Rusya doğru meyl ederek bu devletlerle birlikte Almanya'ya karşı harb yapmışlardır. İngilterenin bir harb karışmasında takibedeceği yol bu defa daha sarıh olarak bilinmeseydi, Avrupa yine bir felâkete sürüklenilebilirdi.

Çekoslovakyanın da mukadderatı hakkında büyük devletler tarafından gösterilen bu yakın alakadan cesaret alarak ekalliyetlerin haklarını tanıtmak sulhu tehlikeye düşürecek bir müşkülpeşendilik göstermesi temenniye lâyiktir.

A. Ş. ESMEER

Yeni vapurlarımız

İstanbul, 24 (Telefonla) — Denizbankın Almanya'da yaptırmakta olduğu vapurların isimleri konulmuştur. Karadenize tahsis edilecek büyük üç vapurun isimleri Amur, Hatşulsal ve İçgeniz'dir.

Bu gemiler 5500 gayri saff ton büyüklüğünde, beşer bin beygir kuvvetinde ve 16.5 mil süratindedirler. Orta hacimdeki dört vapurun isimleri de Kades, Etrüks, Pirhan, Şalondır.

Bunlar da 3 bin beşer yüz gayri saff ton büyüklüğünde ve 13,5 mil süratindedirler.

DÜNYA HABERLERİ

Romanyada
Demir muhafızlar
reisinin muhakemesi

Bükreş, 24 a.a. — Eski demir muhafızlar reisi Codreano mahkemede reisin suallerine ve müddei umuminin iddianamesine cevap vererek kendisinin devletin emniyetine karşı hareketinde bulunduğu ithamının kimse tarafından yapılmıyacağını, başında bu lunduğu hareketin daima kanun çerçevesi içinde kaldığını ve hiç bir vakit ihtilâl hazırlamaya teşebbüs etmediğini söylemiştir.

Codreano, taraftarları nezdinde bulunan silâhlar hakkında da, bunların eski silâhlar veya harp hatırası olduklarını ve bugün bu modası geçmiş silâhlarla devlete karşı bir ihtilâl ve isyan hareketi başarılmıyacağını kaydedilemiştir.

Mahkeme, bu ifadelerden sonra hafi celse akdetmiştir.

Yugoslavyanın dış
politikası

Belgrda, 24 a.a. — Dünkü bütün gazeteler, yugoslav radikal birliğinin pazar günü Odzaç'da akdetmiş olduğu muazzam miting hakkında birçok malumat nesretmektedirler. Bu miting esnasında ziraat nazırı B. Yankov, beş binden fazla hazurun muvaceshinde mühim nutuklar irad etmişlerdir.

İki nazır, bu nutuklarında Yugoslavyanın Stoyadinoviç kabinesi zamanındaki beynelmil vaziyetinin kuvvetinden bahsetmişlerdir.

B. Yankov, bilhassa B. Stoyadinoviç tarafından takib edilmiş olan dış siyasetin Yugoslavya milletine has bir siyaset olduğunu ve buna Yugoslavyanın beynelmil siyasi bloklar arasındaki ihtilâflara neden dolayı iştirak etmek istememiş olduğunu izah kâfi bulunduğunu beyan etmiştir.

Acı bir ölüm

(Baş 1. inci sayfada)

Sagay Üsküpte mektebe başlamış ve 1888 de Kuleli askeri idadisini ve 1893 de Harbiyeyi piyade birincisi olarak bitirmiştir. Aynı sene 5-ci orduya tayin edilerek 1895-1896 senelerinde Cebeli dürrüz isyanına iştirak etmiş, ve 1898 de Harbiye mektebinin almanca hocasına ve ders nezirliğine, aynı zamanda Harp akademisinde de hoca bulunan Hauschipp'in muavinliği yapmıştır. 1906 da İstanbul Deutsche Realschule'de hocalık etmiştir. 1906 dan 1908 e kadar Berut askeri rüştiye müdürlüğünü ve 1908 den 1910 a kadar tekrar Harbiyedeki almanca hocalığını muvaffakiyetle yapmış, 1910 dan 13 e kadar Hanovrede tahsilini ikmal etmiş, tekrar Harbiye mektebi talem taburu komutanlığına tayin edilerek Balkan harbinde 91-ci piyade alay kumandanlığını ifa ettiği esnada yaralanmış, ve sonra Harbiye dairesi piyade şubesi müdürlüğüne ve Harbiye dairesi reisliğine ve Genel savaşta 26-cı piyade fırkası komutanlığına getirilerek Anafartalardan düşmanla garışmış, ve mütarake iptidasında fen ve hava kotaları genel müfettişi olarak 1919 da hastalandığından tekaüt olmuştur. 1927 de İstanbul belediye meclisi azası ve Bursa mebusluğuna seçilmiş, 1930 da Maarif Vekili olarak 1932 de vekâletten istifa etmiş ve Kamutay Reis vekili olmuştur. Halen Kamutay hesap encümeni reisi bulunmakta idi.

Bundan başka C.H.P. ve Tayyare ile Kızılayda çalışmış çok değerli, fazilet sahibi, yüksek bilgili program ve metodla çalışan kâmil bir insandır. Son âhına kadar en küçük bir zamanını boş geçirmeksizin çalışmış, vazife âşığı, bir mefkûreci idi. Ziyat, kültür âleminin bir kayıdır.

ULUS, merhumun kederli ailesine ve dostlarına baş sağları diler.

Cenaze dün kaldırıldı

İstanbul, 24 (Telefonla) — Evelki gece vefat eden Bursa mebusu ve eski maarif vekili B. Esad Sagayın cenazesi Maçkadaki apartmanından kaldırıldı, Top arabasına konuldu. Askeri merasimle yedek subay okulu önüne kadar getirildi ve oradan otomo bile Beyazıda getirildi. Bayazıd camiiinde namaz kılınarak Merkezefendide aile kabristanına defnedildi.

Cenazesinde İstanbulda bulunan mebuslar, vilâyet, belediye ve parti, maarif erkânı, ve eski silâh arkadaşları bulundular.

Südetler çek hükümeti ile
görüşmelere dün başladılarAlmanlar çeklerin 3. üncü defa
sınırı geçtiklerini iddia ediyorlar

Vaziyette hafif bir iyileşme vardır

Prag, 24 a.a. — Henlayn dün refakatinde südet mebuslarından Frank olduğu halde saat 20.45 de basyevkilin ikametgâhından çıkmıştır. Henlayn-Hodza mülâkâtı 2 saat bir çeyrek sürmüştür.

Südet partisi tarafından nesredilen kısa bir tebliğde parti ile hükümet arasındaki müzakerelere pazartesi akşamı başlandığı bildirilmektedir.

Nesredilen tebliğ

Prag, 24 a.a. — B. Hodza ile B. Henlayn arasında yapılan görüşmeden sonra bir taraftan hükümet, diğer taraftan südet almanları tarafından nesredilen beyannamelerde aynı tedbirlere şöyle denilmektedir "Malumat teatisi mahiyetindeki görüşmeler başlamıştır."

Önümüzdeki görüşmenin hafta sonuna doğru yapılacağı istihbar edilmiştir.

İki taraftan hiç biri dün akşamki görüşme hakkında mütalealar serdetmemiştir.

Konuşmalar müsaid bir
safhada

Prag, 24 a.a. — Südet almanları mahfilinde söylendiğine göre, Çekoslovakya basyevkili Hodza ile Henlayn arasında yapılan konuşmalar müsait bir safhaya girmiştir. Çünkü basyevkil Hodza ıysal bir hatrı hareket takibine başlamıştır.

Köprü hâdisesi tezkib edildi

Prag, 24 a.a. — Çek askerlerinin alman-çekoslovak hududu üzerinde bulunan bir tahta köprüyü yıkmak istedikleri hakkındaki haber resmen tezkib edilmektedir.

Bir tayyare düştü

Prag, 24 a.a. — Sisli bir havada alman hududu civarında uçan bir çek tayyaresi ağaçların tepesine takılarak alevler içinde düştü.

Südetlerle bir anlaşmaya
varılması için samimi arzu

Prag, 24 a.a. — Pazar günü yapılan seçimin neticeleri Çekoslovakya halkı için südetlerle anlaşmak hususundaki samimi arzusunu göstermektedir. Pazar gününde südetlere imtiyaz verilmesinin muarız olan müfrit sağ cema-ha mensup milli vahdet ve milli birlik firkaları seçimde yüzde yirmi yedi nisbetine kaybetmişlerdir.

Yüzde on bir nisbetinde kazançları olan en kuvvetli partiler yani sosyal nasyonel, komünist ve sosyal - demokrat partileri alman ekalliyeti nezdinde yapılan demokrat propagandasının tek sifini tavsiye etmekle beraber südetlerle bir anlaşmaya varılmasını istemektedirler.

Yüzde otuz nisbetinde kazançları olan çiftçilerle küçük sanayiciler partisi südet almanlarına mümkün olan azami imtiyazların verilmesini programlarında kabul etmişlerdir.

Siyasi müşahitlerin umumî kanaatine göre, çekoslovakların kahir ekserisi südetlerle pek yeni imtiyazlar verilmesini taraftarıdır.

Fransa, çek askerinin terhis
edilmesini muvafık görüyor

Paris, 24 a.a. — İtimada şayan bir menbadan öğrenildiğine göre, B. Bonne, dün öğleden sonra Çekoslovakyanın Paris sefiri B. Stefan Osuski ile yapmış olduğu görüşme esnasında mumaileh komün intihabatının ilk kısmı hitama ermiş olduğundan dolayı geçen cumartesi günü silâh altına davet edilmiş olan ihtiyat efradının terhis edilmesini Fransanın muvafık ve faydalı görmekte olduğunu söylemiştir.

Öğrenildiğine göre, Paris ile Londra, Almanya karşı böyle bir hareketin havayı vasi mikyasta tenvir edeceği mütaleasında bulunmaktadırlar.

B. Bonne Almanyanın cumartesi günü çekler tarafından seferber edilmiş olan ihtiyat kuvvetlerine muadil bir kuvvet seferber etmek tasavvurunda olduğu noktasında ısrar etmiştir. Mumaileh, B. fon Ribbentropun İngilterenin Berlin sefirine Çekoslovakya tarafından itihaz edilmiş olan askeri tedbirleri Almanyanın bir tahrik telâkiki

Atatürk şehrimize
şeref veriyorlar

(Baş 1. inci sayfada)

saat 13.41 de Tarsusa şeref vermişlerdir. Halk, belediye reisi ve binlerce halk Büyük Şefi "Varol", diyerek karşılamışlardır.

Atatürk otomobilleriyle şehirde bir gezinti yapmışlar ve Tarsus parkına gelmişler ve burada kaymakamlabelediye reisinden şehir işlerine aid izahat almışlardır.

Tarsusta yarım saat kadar kalan Önderimiz tekrar istasyona gelerek halkın heyecanlı tezahürleri arasında trenle Adanaya hareket buyurmuşlardır.

Atatürk Adanadan hareket
ettiler

Adana, 24 (Telefonla) — Büyük Şef bugün 16 ya 10 kala hususi trenlerle Mersinden Adanayı şereflelendirdiler. Büyük Atasının geleceğini geç vakit haber alması rağmen Adanadan gheresi bir anda değişti. Her taraf bir anda bayraklarla süslendi. Sanki sihirli bir ses bütün şehri dolamış ve halk, Büyük Şefine karşı duyduğu hasreti gidermek için caddelere ve meydanlara dolmuştur.

Tren istasyona girer girmez binlerce halk, Atasının her işaretine, her emrine göz kapayarak atılacağını sesinin bütün kuvveti ile dünyaya bağırarak, binlerce genç istasyon meydanını ve caddesini alkış tufanına boğdu. Fabrikaların düdüklü Şefin şehre girişini selamlıyor ve Adana halkının duyduğu manâli heyecanı çok uzaklara götürüyordu.

Atatürk halkın ve askerî kitaların sıralandığı istasyon caddesini ağır ağır geçtikten sonra Atatürk parkının önünde durdular ve biraz sonra piyade ve topçu kitaları Büyük Şefin önünde geçid resmine başladılar. Her bölüğün önünde, ve her bataryanın geçişi halkın yeni bir muhabbet ve takdir tezahürüne vesile oluyor ve Büyük Şefin şehrelerinde de memnuniyet ve gurur intihabları görülmüyordu. Büyük Atasının önünden geçen her Mehmedciğin tunçlaşmış yüzünde yurdun emniyet ve şefi için neler yapmaya muktedir ve hazır olduğunu anlatan bariz bir ifadye görmemek imkân haricinde idi. Geçid resmi bittikten sonra Atatürk Tümkomutanının elini sıkarak kitalarda gördüğü intizam ve canlılıktan dolayı memnuniyetlerini izhar ettiler. Bundan sonra Ulus parkını şereflelendiren Büyük Şef burada bir saatten fazla kaldılar. Vali ve belediye reis muavininden şehrin imarı hakkında muassal malumat aldılar.

Ulus parkından çıktığı zaman caddeyi dolduran halk ve mekteplilerin teşkil ettiği büyük kalabalığın gösterdiği heyecan tasavvur edilemeyecek kadar büyüktü. Zabıta intizamı temin hususunda büyük bir güçlük karşılaşıyordu. Halk ölçüye sığmayan bir heyecan içinde idi.

Yığın yığın gençin Atatürk'ün otomobili önüne atıldığı görülmüyordu. Büyük Şef bir an bile eksilmiyen sevgi ve hayranlık tezahürleri içinde istasyona vardılar. Burada vagonlarında Tümkomutanı, Vali, Belediye reis muavinini kabul ederek bir müddet konuştuktan sonra trenleri coşkun alkış tufanı içinde Ankaraya müteveccihen hareket ettiler. Bu anda topçu alayının bataryaları Şefe uğurlu seyahatler diliyordu.

Denizciliğimiz

(Baş 1. inci sayfada)

Trak vapuru ile seyahat edenlerin hepsi bir tek arzu ile dönüyorlar: Hep böyle yeni, böyle süratli ve rahat vapurlarımız olmasın! Hükümetin de kararı esasen budur.

Trak gibi İstanbul ve Marmara bölgesinde işleyecek gemilerimizin gerek mahalli hayatı, gerek iç ve dış turizmi inkişaf ettirmek hususunda pek mühim rolleri vardır. Bu rolleri başarmak için iki şart lâzım: Sürat ve rahat! Mudanya yolunun iki buçuk saate inmesinin ne demek olduğunu, Mudanya - Bursa yolu yapıldıktan sonra, derhal hissedeceğiz.

Deniz nakliyesi davasının hedefleri tayin edilmemek yüzünden bizzat İstanbul şehrinin perişanlığını tasavvur ediniz: Kadıköyünden Floryaya, yahud Adalardan Tarabya'ya gitmek, bugünkü hali ile, bir seyahat kulfetidir. İstanbulun muhtelif parçaları arasında bir saat ile ölçülür deniz mesafesi bırakılmaz. İstanbul ile Marmara kıyıları arasında da mesafeler usandırıcı bir uzunluktadır. Eski vapurlar bu uzunluğa tahammül e-

Sömürge politikasının
açık bir vesikasıOriyan
ne demek
istiyor?

Berut, 24 a.a. — Burada çıkan "Orient" gazetesi, 22 mayıs tarihli nüshasında Nemy Edde ile nesrettiği bir makalede eczümle diyor ki :

"Ankara hükümeti, kendi davasına Hatay halkının yüzde 75 ini kazanmak hayalini beslemekle yalnız değildir. Zira barikadın öbür tarafında bulunan yüksek bir şahsiyet de, daha evvelden, müstakbel mecliste 40 mebuslukta 22 mebusluğu türk cemaatine vermekte idi."

Muharrir, bundan sonra, bugünkü listelere yazılma ameliyesinin hakiki bir plebisit mahiyetini almış olduğunu anlattıktan sonra yazına şöyle devam ediyor :

Bu plebisit, Kemalist unsurlar için hakiki bir mağlubiyet olacak gibi görülmektedir. Kayıt muamelelerinin nihayete erdiği İskenderun ve Kırmkhan kazalarında, 6600 türke mukabil 6800 gayri türk vardır. Şurasını da kaydetmek icab eder ki, bizzat türkler arasında Kemalizm aleyhdarı mevcuttur.

Sancağın en büyük kazası olan Antakya'da kayıt muamelelerine başlanmıştır. Kati mücadele burada cereyan edecektir.

Resmî istatistiklerin şimdiye kadar hiç bir suretle seçicilerin irki menşelerini değil fakat din cemaatlerini nazarı dikkate almasından doğan tahminlerdeki güçlüklerle rağmen gazete şöyle söylemektedir :

Antakya kazasında 1 kânunusani 1936 da mevcut 24.000 seçiciden, 11750 si sünni 8700 alevî, 3100 ü rum ve ermeni ve geri kalan kısmı da diğer cemaatlara aid bulunuyordu. 11.750 sünni arasında 2000 den fazla arap mevcud olduğu tahmin edilemez. Pek muhtemel olarak kayıt muameleleri, 24 bin seçiciden 10.000 türk meydana koyacaktır. Bu suretle, bütün Sancağa türkler 38.000 kişilik mecmudan 18000 varacaklardır. Bu da yüzde 47 demektir.

Geçen haziranda, Sancağın Türkiyeye muhtemel bir ilhakı lehinde bir karar alabileceği için Kemalist hükümetinin mecliste gayri türk beş yalud 6 mümessilin reyini satın alması kâfi geleceğini bildirmişti. Statünün bîdayettiki prensipini tadil ettirmekle Türkiye, tesile hakiki bir plebisit kıymeti vermiştir. Meclisî tesil neticesine muhalif olarak vereceği herhangi bir karar, açık surette seçicilerin serbest surette izhar edilen iradeye muhalif bulunacaktır. Eğer Milletler Cemiyeti tarafından emredilen tadilat, yalnız böyle bir ihtimali bertaraf eylemek avantajını verse dahi, biz, bu mesud müdahalelerden dolayı Türkiye hükümetine minnettar kalmalıyız.

Lübnan Reisicumhunun akrabasından bulunan ve yüksek komiserin naşiri efkârlığını yaptığı malum olan bu imza ile yazılan bu makale, bizzat yüksek komiserliğin Hatayda cereyan eden intihabatla Türkiyeye karşı anlaşmalar zihniyeti dahilinde hareket edecek yerde yavaş yavaş böyle makalelerle meydana çıkmakta olan gizli maksatlarını yerine getirmek için hasmane hareket ile ortada prensip olmadı ve mntaka gayri askeri bir hâlde kalbedilmiş bulunduğunda halde askeri kuvvet getirilerek polis, jandar, müsül lah köy bekçisi ve suni olarak uydurdukları İttihadi anasır kulübü teşhişlerine bir de Afrika zenici askerlerinin dehşeti ilâve edilmiştir. Bu manzaranın gayri umumiyyede tebeyyün etmeye başlayan neticesi, zavallı halkı bir an evel bu teşhişlerin elinden kurtarmak olmalıdır, şeklinde tebellür etmekte ve Orient'in birbirini takib eden neşriyatı bunu teşhil eylemektedir.

Üniversite imtihanları yarın
başlıyor

İstanbul, 24 (Telefonla) — Üniversitede imtihanlara yarın başlanacaktır. Evvelâ iktisad fakültesi imtihanları başlayacak ve sonra hukuk fakültesi imtihanları yapılacaktır. İktisad fakültesi talebesi tarafından yapılan aile bûdceleri anketi bu ay sonunda bitecek ve ankete iştirak eden talebeye birer seminer sertifikası verilecektir.

dilmez bir rahatsızlık katmaktadır.

Birkaç sene içinde bunların da mazinin diğer hatıraları arasına karışıp unutulacağına şüphe yoktur.

Denizciliğin inkişafı, Türkiye ekonomisinin inkişafının en iyi miyarlarından biridir.

F. R. ATAY

TÜRK CANAKKALE

- 69 -

Yazan: M. Şevki Yazman

29 ve 30 nisan her iki tarafın muhabir ve fakat her halde mecalsiz saldırmalarıyla geçer. Yalnız karaya ihraç edilen fransız kitalarının bir kısmı henüz yıpranmamıştır. 175 inci alay oldukça şiddetli bir saldırım yapıyor ve Kereviz dereye doğru yanaşiyor fakat 24 subay 980 nefer gibi hayli yüksek bir zayıflıkla onun da nefesi kısılıyor. Hatta biraz sonra bizim 7 inci tümenin bir süngü hücumu bunları geri sürüyor. Sağ yanımızdaki 9 uncu tümen ise bitkin haline rağmen ingilizleri 29 nisanın bir parça geri çekilmeye icbar ediyor, fransızlar bile cebhelelerini buna göre tashih etmek zorunda kalıyorlar.

Nihayet bizimkiler daha doğrusu beşinci ordu komutanı Liman 30 nisan akşamı yarımada'nın cenub u-cunda 19 taburluk bir kuvvet toplayabiliyorlar. 6 kıymetli gün boşu boşuna geçirildikten ve düşman karada hayli yerleştikten sonra dahi toplanabilen bu 19 taburluk kuvvetimiz tam 30 taburluk düşmana taarruz etmek zorunda kalıyor.

Düşman filosunun mahvedici tesiri dolayısıyla bizim taraftan bir gündüz taarruzu olamazdı. Keza iki yanını denize dayamış ve filolarını da bu taraflara koymuş bu düşman kuvveti yanlarından kuşatılamazdı da, kala kala artık mevzilere yerleşmiş bu düşman kuvvetine cebheden ve geceleyin saldırmak icab ediyordu.

Gece saldırımı güttü. Mühim harızlık ve teşkilât ister. Aksi takdirde kitalar birbirlerini vururlar. Fakat bilhassa bu taarruz böyle adeden üstün ve iyi mevzilere yerleşmiş düşmana karşı yapılsa müşkilât bütün bütüne artar. Halbuki bakınız Fon Sodenstern kurmay başkanı Mülmann bu taarruz günü için ne söylüyor "Muharebe hatları henüz seçilememektedir. Her iki taraf da bunun için henüz zaman ve materyal tatbikatta. Bizzat hatlar sık sık değişiyor. Barınacak bir çıkur meydana getirilemiyor. Hakiki bir mevzi tesis imkânı yok. Siper ve mevzi olarak yalnız eski Hisarlıkta fransızların vücutte getirdikleri siperler göze çarpıyor. Henüz her şeyin gözden geçirilmesi için de vakit geçmemiştir. Emir ve kumanda münasebetlerinde meşum karışıklıklar var. Kitalar birbirinin içine girmiş. İstirahat yüzü görmeyen, karnı doyurulamayan, gece yürüyüşleriyle bitab bir hale gelen kitalar olduğu gibi ileri sürülmüşlerdir. Cebhe gerisindeki karışıklık bundan da daha fazla idi ve tek mil bir işlerin düzeltilmesi bu işlerle henüz uğraşmamış ufak bir erkândan (yani Sodenstern ve kendisinden) bekleniyordu. Lisan anlaşamamazlığı dolayısıyla emir vermede ki müşkilât da burada kendisini tamamen göstermişti. Muharebe şebekesi katıyen na kâfi idi... ilâh."

Bu sözlerin buradaki türk tümenlerinin mukadderatını eline almış bir yabancının sözleri olduğunu düşünün ve not edin. İki gün sonra bu cebheye gelen ve bu karargâhın erkânı arasına giren Kamnengissir de

(Arıburnundan nasıl atlatıldığını görmüştük) bu emir müşkilâtı, madün kitalarla anlaşamamak hakkında şöyle diyor "Vaziyeti hakiki şekliyle tayin etmek ve kendimi ona göre oryante eylemek benim için gayri kabildi. Çünkü trafta söylenen sözler hep türkçe idi ve ben ise türkçeden bir kelime anlamıyordum. Vakıa Ziya bey adında bir tercümanım vardı. Boşnak olan bu zat da güzel almanca konuşuyordu. Meğer onun da benim gibi türkçesi kuvvetli değilmiş. Bunu sonradan anladım. Bundan daha kötüsü şu idi ki Ziya beyin bir miktar mekteb görmesine okuyub yazması bulunmasına rağmen hiç bir harbiye mektebinden mezun değilmiş ve tabii halinde da esaslı hiç bir bilgisi yokmuş. Yani alaylı imiş. Bütün şahsi işlerimi mükemmel gördüyör, rahatı ve temin ediyor fakat kafamın içinde doğanları maiyetimdekilere anlatamadığı gibi onların söylediklerini de bana ilmi şeklinde nakledemiyordu. Bunu sonradan ve iyi tahsil görmüş güzel almanca bilir türk subaylarıyla karşılaştınca onlar bana anlatırlar. Halbuki her asker takdir eder ki çetin ve buhranlı zamanlarda verilen her emrin, söylenen her sözün büyük bir ehemiyeti vardır. Bu vaziyette en kabiliyetli komutan, en faal insan bile sağır ve dilsizden başka bir şey değildir... ilâh."

İşte 1 mayıs gecesinde Seddülbahirde bu şekilde bir erkân ve iki yorgun (7 ve 9) ve bir de taze (11) tümen var. Gene Sodenstern'in kurmay başkanına göre bu kuvvet gayet basit bir emirle taarruza sevkolunuyor: Taarruz geceleyin ve doğrudan doğruya cebheden tevcih edilecek, kitalar istikâmeti ve yandan teması muhafaza etmeden, yollarını şaşırmadan ilerleyecek, doğrudan doğruya süngü muharebesine girecek, kitalar birbirini tanımak üzere kollarında beyaz işaretler taşıyacak (halbuki Kannigsser diyor ki kolları böyle beyaz işaret takmak istedik ama ne beyaz bez, ne de beyaz şerid bulabildik, bu kadar yürüdükten sonra neferlerin mendil ve gömlekleri de artık beyaz geldildi) ve bu suretle hiç tüfek patlatılmadan düşman siperlerine varılacaktı... ilâh."

Saat onda ilerleme başlıyor. Sağ yanda 9, ortada 11 ve solda 7 inci tümen vardır. On bire doğru sağ yanda ve ingilizler karşısında şiddetli tüfek sesleri işitiyor. Düşman makineleri ve hattâ topları da ateşe başlıyor. Kısa bir zamanda ateş bütün cebheye sirayet ediyor. Biraz sonra sol yandaki 7 inci tümen (karşısında fransızlar vardır) muvaffakiyetle ilerlemekte olduğunu bildiriyor sağ yandan ve merkezden hiç haber gelmiyor. Fakat ateşin gittikçe uzaklaştığını, yani bizimkilerin ilerlediğini fark ediyorlar.

Biraz sonra telefon telleri kopuyor, Sodenstern'in karargâhı artık ne görüyor, ne de bir şey işitiyor, kalkıp ileri yaklaşmak zaruriti duyuyor, fakat ileride kimseyi bul-

mayor, hülâsa gece tümenler mütehid bir kumandaya sahip olamadığı gibi Sodenstern de elde hiç bir kuvvet bulundurmuyor, gün ağardığı zaman tekrar atma binip Alçitepe civarındaki muharebe yerine geldiği vakit de kitaların vaziyetinden hiç haberdar değildir.

Hakikat şöyle: Sağ yandaki 9 uncu tümen (ki altı gündür ezilmiş ve bitkin bir haldedir) ilerliyemiyor, sol ve merkez ingiliz fransız hatlarını söktürüyorlar, Morto limanına kadar ilerliyorlar, fakat aradaki irtibat kayboluyor. Sabaha doğru sol yanlarından ve fransızlardan yedikleri yan ateşlerle geri çekilmek mecburiyetini duyuyorlar, arazi vaziyeti dolayısıyla geriden ateş eden filonun yakıcı bombardımanı da başlayınca bütün emek boş gidiyor ve kitalar tekrar eski yerlerine dönmeğe mecbur oluyolar.

Bu şiddetli taarruza, verilen zayıfla rağmen bizim kitalardaki taarruz şekli asla kırılmıyor. 2/3 ve 3/4 mayıs gecelerinde de bilâ fasıla taarruza devam ediyorlar. Bilhassa 3 mayısta geriden 15 inci tümen yetişince taarruz bütün şiddetiyle bilhassa fransız ve fransızların tuttukları eski Hisarlık istikâmetine tevaccüh ediyor. Bu arada fransız kitalarında bozgunluklar görülüyor ve bizimkiler Morto limanına ve Seddülbahir yakınlarına kadar sokuluyorlar, Fakat çok sarp ve çetin olan Hisarlığın düşmemiş bulunması ve sabahleyin başlayan filo ateşi her defasında bizimkileri geri çekilmeğe mecbur ediyor. Bizimkilerin bu 1 mayıstan 4 mayısa kadar devam eden mukabil taarruzlarının tesirlerini daha iyi anlamak için düşman karargâhlarına ve onların kaynaklarına müracaat etmek daha iyidir bunlar oralardan daha güzel görünür.

Bazı hatıralarını yukarıda naklettiklerimiz fransız yedek subayı ve muharrir Şarl Roux bu taarruz gümecri için şöyle diyor: "1-4 mayıs, pek ıstırah engiz bir kaç gün, daha doğrusu bir kaç gece. Kazmağa gitmek için (ikâmet yeri bizim eski Seddülbahir tabyasındadır) saat sekizde karargâhtan ayrıldığım zaman (fransız kuvvetleri komutanı general Amod'un karargâhı eski Hisarlıktadır) cebhede başlayan şiddetli tüfek ateşini sağ ve solumuzdaki bataryaların mania endahı takib etti. Bu ateş bir saat sonra durur gibi oldu. Türk taarruzları nisbeten tavsamıştı.

(Sonu var)

Yazan: Alexis Tolstoi

No: 99

Boyarlar Boyar Dumasında (Boyar meclisinde)

haricinde oynamaldırlar... Hiç gülümsemeden, Prens Romanı kaftanından yakalayıp sarsaladı: "Evine "Muâşeret usulleri", ni sok. Ve bunu sakın unutayım deme!.. Kızlar sofraya otur tultu. Kendilerine şarap verildi... Ve işte neticesi: Utanmazlar şarabı içtiler ve biraz sonar ömürlerinde yalnız bunu yapmışlar gibi neçelendiler... İster istemez "muâşeret usulleri"ni eve idhal lâzımdı. Prenses Avdotiya, bütün bunlara sersemce şaşıyordu. Fakat kızlar çabucak gerginleşip isteklerini zorla kabul ettirmeğe başladılar: Bize şunu verin, bize bunu alın... Artık iş görmez oldular. Sabah erkenden yeni elbiselerini giyip kendilerini gösteriyor ve yalnız "zevk" ile meşgul oluyor, kahve ve çay içiyorlardı...

Roman Borissoviç salona girdi. Kızlarına şöylece baktı. Bunlar başlarını eğmekle iktifa ettiler. Avdotiya ayağa kalkıp münasib olduğu vechile kocasını selâmladı: "Günaydın, babacığım!.. Antoniya anasına fısıldadı: "Otur, Mutter... Roman Borissoviç, soğuktan dolu bir kadeh vodka içip bir baş sarmısak yemek istiyordu... Fakat voddayı verseler bile sarmısığı hattâ akla getirmemek gerekti..."

Bugün kahve içmeğe iştiham yok gibi geliyor... Nezlem oldum, bilmem ki! sen bana daha sert bir şey versen, anacığım...? ... Antoniya :

— Her gün aynı hikâye, Vater. Hep vodka içmek istersin, dedi. Acaba ne vakit öğreneceksiniz ki...

— Sus, koca kısrak!... Yoksa kırba-cı elime alaym mı? Kızlar başlarını öteye gevirdiler. Avdotiya ona eski usul ile selâm vererek bir kadeh vodka ikram etti: Arzun vechiyle, bunu iç, babacığım..."

Boğularak içti. Elbiselerini lekeliyerek hiyar turgusu yedi. Masanın üzerinde işe yarar bir şey yoktu: Ne kırımı... İle pişmiş lahna, ne soğanlı mantar kıyması vardı. Küçük bir piro-jok yerken - bu da gıdama? - oğlunu merak etti :

— Mişka nerede?

— Arıtmıtiği ile uğraşıyor. Bu gi-dişle beyniçi ne hale gelecek?... "Muâşeret usulleri"ni hepsinden iyi bilen çiçek bozuğu yüzü Olga yüzünü ekşitti :

— Mişka her zaman müjleklerle dü-şüp kalkıyor... Bazan balalayka çalıyor, bazan iskambil oynıyor... Avdotiya acınarak :

— avallı, daha küçük, dedi.

Bir an susuldu. Canlı, kahkahacı olan en küçükleri Nataliya pencereye yaklaştı. (Penceredeki mika yerine o günlerde cam konulmuştu) :

— Kızlar, bakınız, misafir geliyor! Kızlar telaşlandılar, ellerinin beyazlaşması için kollarını havaya kaldırdılar. Hizmetçiler koşup masayı temizlediler, örtüyü düzelttiler. Bir ma-

jordom (şimdi bu isim kullanılıyor) Boyarina Volkovanın geldiğini haber vererek bastonunu yere vurdu. Roman Borissoviç misafir kadına "galanlık etmek için" istemiye istemiye ayağa kalktı. Onun, prens Borissoviçin şimdi bu kadın önünde eğilip selâm vermesi mi lâzımdı? Yedi sene evvel bu Boyarina'ya o "Sümükli Saynka" derdi. Sefil bir müjginin kızı idi o. Bütün ömrü uzunluğunca yalnız sobasının etrafında dönüp dolaşmak üzere yaratılmıştı. İşte, görüyorsunuz, bugün onun gelişini bir majordom haber veriyor! yaldızlı landon ile ge-

(Başı 2. inci sayfada)

ti. Bu subay su sopralarının kendisine verdiği kuvvet ve nefesine güvenme sayesinde ki dalgalarla mücadele etmiş ve yüzlerce metre geriden gelmekte olan Mecidiyeye geçmiştir. Spor olması idi akibetin ne olacağı belli idi.

Denizaltı bölmelerinde deliklerden yıldırım gibi geçerek bir taraftan diğerine gitmek kravazörlerde topları işlemesini temin için bir dakikada 40-50 kiloluk en az altı mermiyi göğse kadar kaldırıp namluya sürmek ve buna uzun zaman devam etmek, ocaklara ardı arası gelmeden kömür atmak aşağı yukarı inip çıkmak ancak sporla olur.

Sporun karadaki savaşta rolüne gelince:

Bugünün kara askeri, yaya, atlı, motor ve makina üzerinde olmak üzere başkaca bir sıraya konabilir. Yayıların başında asırlardanberi zaferi kazanmak vazifesini taşıyan piyade gelir, ötekiler onun önüne çıkan engelleri atar ve kazanılan zaferi tamama erdirir ve bunun için de hep birden elbirliğiyle çalışılır. İşte bu çalışma içinde sporun çok büyük rolü vardır.

Zamanı ve mesafeyi kısaltan ve zırhlı olarak ufak mermilere ve parçalara karşı koruyan makine ve motorler kendilerini kullanırlar ve üzerindeki kilerden çok yüksek spor ve tahammül isterler. Yüzlerce kilometre bunlarla seyahattan sonra geçirilmiş olan sarsıntıyı hiçe sayarak iner inmez yürümek ve muharebeye girmek ve atılmışı vurmak ve motöre lazım gelen dinlenmeyi verdikten sonra onlarla tekrar uzun boylu hareket geçmek ancak idmanlı insanların kârdır.

Hele zırhlı kapalı otomobiller ve tankların içinde hava az, hareket yeri dar, bilhassa düşmanı görmek yeri dar olarak bazan az, bazan çok süratle ve 70 dereceye kadar yükselecek ve düşmanı görmek yeri dar ve bunlarla beraber düşmanın kura-çağı manî tuzaqlarını ve defli silahlarını atlayarak ve ezerek yürümek ve kendi piyademiizi durdurmak isteyen düşman yuvalarını söndürmek ve nihayet düşmanın içerlerine dalmak sporun verdiği maddî manevî kuvvetle olur.

At üstünde bugün günlerce 100 kilometreler almak, ondan sonra da yere inerek o kadar yol almamış dinç bir adam gibi düşmanla savaşa girmek en tabii bir haldir. Unutmamalı ki bu süvari vazifesini tamamen yapabilmesi için kendi canı kadar korumak mecburiyetinde ol-

duğu atına da bakacaktır. Onu her gün her saat dinç tutacaktır. Bunun yapılmasını da bize spor temin edecektir.

Topların motorleşmesi ve çaplarının büyümesi ve ateş çabukluğunun çoğalması, zaman ve yer itibarıyla topçulardan çok çeviklik ve dayanıklılık ister. Mermi ağırlaştırıkça bu istek artar ki bunu da spor sağlar. Diğer fennî silah ve hizmetler de bunlar gibidir.

Piyadeye gelince: Savaşma usullerini değiştiren makine ve motorlerin hepsinin hedefi piyadenin mukavemetini kırmaktır.

Piyade bu çelik yağmırların hücumlarına ve atacakları çelik parçalarına karşı sporla daha sert bir çelik haline getirilmiş olan vücuduyle mukabele edecek ve onu yenecektir. Bu demektir ki piyade ateşle harekâtı birleştirecek, kendisini destekleyen silahların ateşinin düşman üzerindeki tesirinden istifade edip fırlayacak ve düşmanın ateşinin tesirinden de hareketindeki çabukluk ve çeviklik ile kendisini koruyacak araziye uyarak hücum mesafesine yaklaşacak ve orada yerden çıkan bir yıldırım gibi bomba ve süngüsüyle düşmana saldıracaktır. Bunu da ancak sporla kazanmak kabildir.

Piyade, müdafaada da spora çok dayanır. Lüzumunda çelik çivi gibi yerinde kalır üzerine saldırmak isteyen düşmanın üstüne atılır, göğsüne süngüsünü saplar, bombasını atar, boğuşur, yumruğunu, yanındaki her vasıtayı hattâ dişini bile kullanır.

Uzerine gelen dev gibi tankları sükunetle kullandığı ufak topuylar enkaz haline kor ve fırlayarak topunun yerini değiştirir, bir başka tankı aynı akibete uğratar. Ve daha buna benzer bir çok hareketler yapar ki bunların hepsi sporun verimidir. Şu halde spor milletin iradesinin savasta sahlanmış bir sem-

Piyadenin diğer bir vasfı da yürümesidir. Uç gün içinde 100 kilometre yürüdükten sonra savaşa girmek bugünün normal durumudur. Çok defalar daha fazlası da istenir. Günde 80 kilometre yapmış birliklerimiz vardır. Bu da spordan beklenir.

Sayın dinleyiciler Gelecek savaşlar için artık sınır bölgesi ortada yoktur. Bu devrimi hava kuvvetleri yapmıştır. Günün birinde mekletin her hangi bir yerinde havadan atılmış bomba ve gazlara ve yere indirilmiş düşman kuvvetlerine memleket içinde de karşı koymak vazifesi çıkacaktır. Bunda da çeviklik, dayanıklılık ve eldeki silah ve vasıtaya itimatla atılanlık lazım gelecektir. İşte bunda da sporun çok rolü vardır. Bu rol çok geniştir. Her yaşta erkek, kadın ve hattâ çocuklara bile düşecektir.

Görülüyor ki centilmence idare edilmek lazım gelen spor yalnız ordu için değil bütün millet için

ni - satenden bir iskarpin, iki parmak yüksekliğinde bir topuk - ileri doğru uzattı, dizini bükmesizin fransızvari bir reverans resmetti. Pudralı başını, devekuşu tüylerini sağa ve sola salladı. Reverans tamamlandıktan sonra mavi gözlerini kaldırdı, dşlerini meydana çıkararak gülümsedi:

— Gut Morgen...

Buinossou'un kızları da arkalarını sallaya sallaya misafir kadını gözleriyle yiyorlardı. Roman Borissoviç şapkasını aldı, havaya kaldırdı, bacaklarını ve kollarını açarak bir takım hareketler yaptı. Boyarina'ya kahve içmeğe davet olundu. Kendinin ve yakınlarının sıhhati soruldu. Genç kızlar onun elbiselerini, saçlarının düzeltilişini netkik ediyorlardı.

— Ha, ha! Siz belli ki balinalarla yapılan saç tuvaletini yaptırıyorsunuz...

— Hayır, saçların içine ufak değnekler ve bez parçaları koyuyorlar... Berberle başımız belâda: koca Moskovada bir tek berber var. Kadınların günlerce sıralarını beklüyor, hattâ perhez olmayan günler iskemleleri üzerinde uyuyorlar... Babama Amsterdam'dan bir berber getirtmesini söyledim.

Prens:

— Sayın İvan Artemiç tarafından selâm götürünüz. Bez fabrikası nasıl işliyor? Yakında gidip fabrikayı gezmek niyetindeyim. Yeni, alâka verici bir iş...

RADYO

Ankara :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Karışık neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musikisi halk şarkıları — 13.15 Dahili ve harici berler.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Karışık neşriyatı — 19.15 Türk musikisi ve şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları) 20.00 Saat ayarı ve arabça neşriyat — Türk musikisi ve halk şarkıları (Nihal arkadaşları) — 21.00 Musiki konuları (Halil Bedi) — 21.15 Stüdyo salonu (Mar 2 - Borodin: Notturmo. 3 - Tschaiçkov: Chanson Triste. 4 - Louis Ance: Carita. 5 - Adolf Eckstein: Wie einst im 6 - Paul Lincke: Emina — 22.00 Ajan berleri — 22.15 Yarımkı program lâl marşı.

İstanbul :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Plâkla musiki — 12.50 Hâvadis — 13.05 Türk musikisi — 13.30-14.00 Muhtelif neşriyat.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Plâkla musiki 19.15 Konferans: Doktor Ahmet (Hayat nedir) — 19.55 Borsa haberi — 20.00 Nezihe ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — Hava raporu — 20.48 Ömer Rıza tarafından arabça söyley — 21.00 Klasik musikisi: Nuri Halil ve arkadaşları tarafından (Saat ayarı) — 21.45 ORKESTRASI — 1 - Çaykovski: Uvertür minyatür. Çaykovski: Mars karakteristik. 3 - Çaykovski: Dans dö fe - Draj. 4 - Çaykovski: Trep. 5 - Çaykovski: Dans arab. 6 - Çaykovski: Vals de flör. — 22.15 Ajans haberi — 22.30 Plâkla sololar, opera ve ret parçaları — 22.20 - 23 Son haberler ertesi günün programı.

Avrupa :

OPERA VE OPERETLER: 16 Köln — 18.15 Viyana — 18.30 Moskova — 19.35 Breslav — 20.30 Paris - P.T.T. — London - Recynal — 24 Stuttgart.

ORKESTRA KONSERLERİ VE SE FONİK KONSERLER: 19.10 Berlin — romünster — 19.15 Moskova — 20 — 21 Laypzig, Viyana — 21.15 Prag — 22.00 Prag.

DA MUSİKİSİ: 16 Münih — 17 Berlin — 20.30 Stuttgart — 21.30 Münih.

SOLO KONSERLERİ: 15.20 Laypzig — 15.30 Viyana — 16.20 Stockholm — 17.15 lin — 17.15 Milano — 18.20 Paris — 18.30 — 20.30 Beromünster — 21 Münih, Viyana — 22.30 Brno.

NFESLİ SAZLAR (Mars v. s.): 5 — lav — 8.30 Keza — 12 Laypzig — Stockholm.

HAFİF MÜZİK: 6.10 Hamburg — Alman istasyonları — 7.10 Kolonya — Frankfurt — 10.30 Hamburg, Viyana — Alman istasyonları — 13.15 Kolonya, nih — 14 Laypzig, Stuttgart — 14.10 Furt, Kolonya — 15.35 Berlin — 16 — istasyonları — 16.30 Kolonya — 17.1 nih — 18 Berlin — 19.10 Alman istasyonları — 19.25 Köttingberg — 19.45 Str — 20 Berlin — 20.15 Münih — 20.30 — 21.15.

FALK MUSİKİSİ: 11.30 Stut — 17.5 Stockholm — 22.30 Alman istası — Budapeşte (Siz an orkestrası).

DANS MÜZİĞİ: 21 Berlin — 22 — ransa — 22.15 Stockholm — 22.30 Breslav — 22.55 Lüksemburg — 23 Katovic, Kovi, Lemberg, Poznan, Roma, Vilna, 23.10 Moskova, Budapeşte — 23.35 Tu — 24 Münih.

günlük grda gibi bir ihtiyaçtı. Medeniliğin bütün şubelerinde de yaya örnek olan büyük türk milleti kuvvet, cesaret, tahammül, fani let gibi spor hasılatı olan vasıflarında idealdir. Bu vasıflar türk savaş tarihlerinde ve hususî hayat şartlarında sönmez bir aydınlıkla parlamaktadır. Atatürk rejimi, ulu Önderinde aldığı ilham ve hızla bunu her gün ilerletmekte ve yükseltmektedir. Bir kaç hafta önce Nisde ve Roma da suvari ekibimizin kazandığı zafer buna örnektir. Yeri geldikçe her saha da bu örnek gösterilebilir. Büyük türk milleti ulu Ata'sıya daima var olsun.

— Babam Voronej'e gitti. Vasiya da çarla birlikte gitti.

— Biliyoruz, biliyoruz. Aleksandr İvanovna...

— Vasiya bana mektub yazmış...

Saynka, korsajınının pek ağır koltesi içine iki parmağını soktu (Roman Borissoviçin gözleri açıldı, kapandı: "Şimdi de sakın önümüze soyunmağa kalkışmasını!") Orada mavi kâğıda yazılmış bir mektub vardı.

— Belki Vasiya'yı Parise göndercekler...

Prens öksüre öksüre sordu:

— Ne yazıyor? Çar hakkında ne diyor?

Saynka mektubun katlarını açmaya kadar epey zaman geçti. Alın karıştı. Yanakları, ensesi kızardı. Miryandani:

— Okumayı yeni öğrendim. Ben mazur görün.

İntizamsız, koca harflerle yazılmış satırları parmağı ile takip ederek her kelimeyi heceliyerek ağır ağır okumağa başladı:

"Gün aydın, Şaşeynka, gözleriminuru. Sana uzun ömürler dilerim. Bak Voronej'de ne yapıyoruz... Gerim lerimiz yakında Don'a indirilecek, v o zaman, buralardaki ikametimiz de sona erecek... Seni korkutmak istemem ama iştittim ki çar beni Andre (Sonu var)

Diğer bir arkadaşımız da bataklık-
ların kurutulması meselesi üzerinde
söz söylediler. Bunlar Sıhiye vekâle-
- Lütfen sayfayı çevirini z-

Memleketin saadet ve refahı için dahiliyenin başardığı işler

Dahiliye vekilimiz Kamutayda takdirle karşılanan mühim bir nutuk söyledi

(Başı 1. inci sayfada)

sinde bütün muamelâtından hesab vermesi için bir fırsat teşkil eder. Bu hesap verimi aynı zamanda yüksek meclisinizin daimî olan murakabesinin tatbikinde de müessir bir vesile olur. Bu itibarla Dahiliye Vekâletine mevdu olan vazifeleri huzurunuzda birer birer açmak istedik. Fakat bu mevzuun hududu gayri muayyendir denilebilir.

Emniyet ve asayiş işleri

Bir memlekette Dahiliye Vekâletinin işleri yani emniyet ve asayiş meseleleri ne kadar az münakaşa mevzuu olursa ve Dahiliye Vekili de bu işler için gerek millet huzurunda, gerek efkârı umumiye karşısında ne kadar az söz söylemeye mecbur olursa Dahiliye Vekâletinin esaslı işleri o kadar iyi gidiyor demektir. Bir memleket ki mütemadiyen emniyet işlerinden bahs olunur ve Dahiliye Vekili de mütemadiyen izahat vermeye mecbur olur, o memleketin dahili işlerinde behemehal karışıklık ve rahatsızlık var, demektir. Her memlekette Dahiliye Vekâletine mevdu olan en baştaki iş emniyet ve asayiş meselesidir. Bu yöneden Türkiye Dahiliye Vekâletinin mesul olduğu işin; dünyanın her memleketine nisbeten çok yüksek - söylemeye millî tevazuumuz mani olduğu için hepsinin fevkinde demek kaydıyla - en iyi bir şekilde olduğunu söyleyebilirim. Bu durumu evvel emirde milletin cumhuriyet prensiplerine olan bağlılığına ve asıl olan medeniliğine borçluyuz. İkinci olarak bu eser de Büyük Millet Meclisinin aldığı inatbetli kararların ve yaptığı adil kanunların tatbikinin eseridir.

Emniyet ve asayiş vazifesini üzerine alan polis ve jandarmamızın iyi çalışması, eğer asayiş ve emniyet üzerinde bir söz söylemek icab ederse şununa iktifa edeceğim ki polis ve jandarmamızın faaliyet ve hizmetine itimat, muhabbet ve himayenize lâzım olduğudur.

İdari teşkilâtımızdaki terakki

Dahiliye Vekâletine verilen işlerden mühim bir kısmı da idari teşkilâttır. Sıraşile söylemek lâzımgelirse köyler, nahiyeler, kazalar, vilâyetler, ve umumî mufettişlikler idari teşkilâtın ana hatlarıdır. Bu teşkilât memleketin ihtiyaçlarını ve arzularını yerine getirecek terakki ile yürümektedir. İdari teşkilât iktisadî ve içtimai terakki ve tekâmüle yetişmemektedir. Terakki hamleleri tahminlerimiz ve bilhassa vasıtalarımız geri bırakmaktadır. Köylerimizin kalkınması hareketi başlamıştır. Dahiliye encümeninde köylerin ihtiyacına, inkişafına muvafık bir kanun hazırlanmaktadır. Niyetimiz köylerimizi kömün şeklinde ve dağınıklarını toplu bir halde idare etmektir. Bütün beldelelerimiz hemşehirlileri azamî sıhat, konfor istiyorlar. Bu, kendilerinin Türkiye cumhuriyeti vatandaşlığı haklarının en basitidir. Biz de, her vesile ve vasıta ile onların ihtiyaçla-

rımlarını arttırıyoruz. İhtiyaç arttıkça ve ihtiyaç hissolundukça terakkinin de, medeniyetin de o nisbette artacağına kani bulunuyoruz.

Medeni ihtiyaçlarının tatmini istiyen millet

Vatandaş ihtiyacının tatmin olduğunu görmediği zaman, mustarib oluyor. Bu istırah, ve bu ihtiyaç inkişafımızın ilerlemesinin halk tarafından emniyet altına alınması demektir. Bu ihtiyaçlara cevap vermek bir inkişaf rejiminin güç, tehlikeli fakat çok zevkli bir vazifesidir. Meselâ, şehirlerin su meselesini ele alalım: vakitlikle su denildiği zaman hatıra maitahir ve maicari gelirdi. O zamanın telakkisine göre maitahir demek levinde, yani renginde, taamında yani tadında, rayihasında, yani kokusunda tagayyür, yani bozukluk olmıyan su demektir. Ve her maicari maitahirdi. Maicarinin yani akan suyun tarif de bir saman çöpünü götürecektir kadar akan bir su idi. O zamanlar, suyun vahidi kıyası bir tenekle ibrik-ti. Bugün suyun evsafı çok başka türlü ölçülüyor ve cüzûmâtı da metre-mikabıdır. Biz, vatandaşa öyle değil, böyle su vermeye mecburuz.

O zamanlar, öyle suları ihtiyaçlarına kâfi gören türker, bugün böyle bir suya ellerini bile sürmekten içtinab etmekte ve suyun temizliğini haklıdır. Kendilerine temiz, bol ve ucuzca su temin etmek lâzımdır. Cumhuriyet belediyelerinin murakabesini üzerine aldığı zaman, İstanbul, İzmir gibi suları kısmen şirketler tarafından temin edilmiş şehirlerimiz hariç olmak üzere hiç bir şehrimizin suyu el sürecektir bir halde değildir. Cumhuriyet, her işte olduğu gibi insanın ve cemiyet halinde beşer kütlesinin temizliğini, sıhatini ilk unsur olarak temin edecek suya de elini koydu. Bu işdeki müşkülât meydana geldi. Evvelâ, su bulmak, onun temizliğini temin etmek sonra şehre sevk etmek ve onu herkesin içebileceği, kullanabileceği bir şekilde temiz bol ve ucuz olarak vatandaşların emrine ve eline vermek.

Bugün belediyeleriniz, kendi sermayeleriyle teşkil ettikleri Belediyeler Bankası sayesinde bu işi başarmaya başlamışlardır. Türk şehirlerinin harita, müstakil plân, elektrik, spor sahaları gibi medenî ihtiyaçları da su tesisini takib etmektedir.

Su davası hallediliyor

Su meselesi, her ihtiyaçtan aziz olduğu için evvel emirde ona başlanıldı. 1942 senesinde aktehdikim üzere nüfusu 10 binden fazla olan bütün şehirlerimiz ki - adedi bugün 58 dir - bunlardan Adana, Aydın, Bandırma, Edirne, Elazığ, Gaziantep, Isparta, Kütahya, Malatya, Maraş, Menemen, Mersin, Tarsus, Uşak, Buca, Burunvan suları ihale edildi. Bunların bir kısmı bu sene, bir kısmı da gelecek sene sularına sahip olacaktır.

Tesisat masrafı

Bu şehirlerin su tesisatının icab et-

tirdiği masraf 2 milyon liradan fazladır. Bu masrafı Belediyeler Bankası temin etmektedir. Bundan başka, Muğla, Bergama, Tekirdağ, Zonguldak, Merzifon, Tokad'n da ihalesi eldedir. Bunların da balığı olduğu yekûn 800.000 liradır.

58 den geri kalan diğer şehirlerimizin de suları 1942 senesinde ikmal edilmiş bulunacaktır. Hepsinin masrafının yekûnu, ihalesine göre 7-8 milyon lira tutacaktır ve bunları, belediyeler, kendi tesis ettikleri banka vasıtasıyla hiç bir yere muhtaç olmadan kendi vasıtalarıyla yapmış bulunacaktır. Ve 1942 senesinde 58 şehirimiz temiz, bol ve ucuz suya malik olacaktır.

Harita ve plânlar

Bir taraftan su meselesi halledilirken diğer taraftan da şehirlerimizin harita ve plânları yapılmaktadır. Ve bu, belediyelerimizin sırf kendi varidatıyla temin edilmiş olacaktır. Eğer banka tesisini hususî idarelerimize ve köylerimize tatbik edecek olursak, onların da birçok ihtiyaçları hazineye yük olmadan, ve eskiden olduğu gibi hariçten ve başkasından istikraza muhtaç olmadan kendileri tarafından yapılmasını temin edecektir. Bu cumhuriyetin öyle bir muvafakiyetidir ki, başka bir vesile ile de söylediğim gibi, bunun hizmet şerefi şahıslarımızın çok fevkinde olacaktır. Ve filhakika bu şerefi münhasıran rejime aid bir hizmet muvafakiyetidir. (Sürekli alkışlar).

Vakitliyle bu memlekette tek bir geçmiş yapan adam asırlarca hayırla anılacaktır. Bu memleketin temiz, bol ve ucuz su getirmek elbette ki halkımızı rejimimize karşı bağlayacak bir iftihar vesilesi olacaktır. (Bravo sesleri ve sürekli alkışlar).

Amme hizmetlerinin belediyelerleştirilmesi ve devletleştirilmesi, rejiminizin ve Atatürk direktiflerinin icabı ve cumhuriyet hükümetlerinin hususiyile Celâl Bayar hükümetinin yüksek hazıranıza arzettiği ve kabul buyarulan programın icabıdır.

Amme hizmetleri bizce hiç bir kapitalistin, hiç bir şahsî menfaatin istismar edemeyeceği bir sahadır.

Amme hizmetlerinin faydası, ıyılığ o hizmet kimin için yapılmışsa ona aid olmak lâzımdır. Burada mevzuubahs olan hizmet ve kütle doğrudan doğruya milletin ta kendisidir. Binaaleyh, memlekette ve şehirlerde işleyen elektrik, tramvay, vapur ve otobüs servislere ferdlarin veya şirketlerin elinde bırakılmaz. Bunlardan belediye hududları içinde olan şehirler, şehir hududları haricinde olup ta belediyeleri alâkadar edenler devletin eline geçmelidir. Devlet, belediyeler, komunal ferdlere ve şirketlere aid bulunan amme hizmetleri tesisatını sırf bir vazife olarak yaparlar. Amme müesseselerinin sermaye faizi, yüklü, masraflı, amortisman he-

sabı idare heyeti gibi zaid masrafları olmadığı için tabii, bir yol, bir köprü yaptığı zaman olduğu üzere bunları da bir vazife ve hizmet olarak yapar. Hattâ bunlar, birçok masraflara da, feragat ve fedakârlıklara da mal olsa. Devlet tamamiyetini müdafaa ederken masrafının iradını istiklâl ve tamamiyeti ile ödediği gibi bunları da milletin refahı ile öder.

Cumhuriyet, bugüne kadar birçok şimendiferleri, limanları, iskeleleri ve daha birçok amme hizmetlerini devletleştirdi. Bunların hepsinde şirketler idaresinden daha fazla randıman aldı ve kâr temin etti. Fakat bu randımanı ve kârı memleketin umumî hayatının faaliyetinin inkişafına sarfetti. Hiç birinin kârını günlük ihtiyaçlarına sarfetmedi. Belediyelerin de tuttuğu ve tutacağı yol budur. Meselâ: İstanbul belediyesinin tarkos işi düşünülecek olursa, iş ve netice tamamiyle böyle olmuştur. Tarkos'u belediye aldıktan sonra, su şebekesinin varidatı artmış, bu varidat tamamiyle şebekenin ıslahına sarfedilmiştir. Bu ıslah için sarfedilen para 1932 senesinden beri 1.600.000 liradır. Şirketin her sene aldığı kâr da tamamiyle suyun ve şebekenin ıslahına sarfedilmiştir. Kadıköy suyu yeni alınmıştır. O da, aynı program dahilinde işletilecektir. Belediyelerin eline geçecek vapur, tramvay, elektrik gibi servislere de hep bu seyr-i takib edeceklerdir.

Mezbahalar işi

Mezbahalar işi tesisi güç, idamesi masraflı, amme hizmetlerindendir. Her belediyenin mezbahaları tesis etmesi bir zarurettir. Vakitliyle her yerde olduğu gibi bizde de mezbahalar bir taraftan sıhhi bir müessese ve amme hizmeti, diğer taraftan da bir varidat menbaı olarak tesis edilmiştir. Varidat menbaı olarak tesis edilmiş olmaları her belediye için sıhhi mezbaha tesisine teşvik etmiştir. Ve her yerde olduğu gibi bunun bir varidat menbaı olmasına müsamaha edilmiştir.

Fakat, mezbahaların tesis masrafları amorti edildikten sonra bunun bir amme hizmeti olarak kullanılması zaruridir. Her yerde olduğu gibi bizde de böyle olacaktır.

Sayın bir sayılam dediği gibi İstanbul'da da meselesi çıkmış değildir. İstanbul'da da meselesini hayat ucuzluğu bakımından doğrudan doğruya hükümet çıkarmıştır. Etin canlı olarak mevrirdilerden iskelelere, iskelelerden vapurlarla İstanbul'a nakline rihtım, tellallık samsarlık gibi ücretleri borsa ve mezbaha tesislerini nazarı itibare olarak esin perakende satışı hesab eden hükümet aradaki fuzulî farkları kaldırmış ve İstanbul mezbahası resminde de yüksek bir miktarda tenzilat yapılmış sonra İstanbul'da perakende etin fiyatını kilo başında 10 kuruş eksiltmiştir. Bu tertipte birçok menfaat-

ler ve kârlar halledir olmuş olabilir. Eğer hususî menfaatlerin tertibi, İstanbul'da etin ucuzlaşmasına mâni olacak tedbirler alsa idi, hükümet o tedbirlerin ertesi günü İstanbul halkının istihlakını karşılayacak etin tayı ettiği fiat dahilinde satmayı ve mümkün olacak bütün vesait ve imkânları hazır bulundurmaya temin etmiştir. (Alkışlar).

Ekmek meselesi

Ekmek meselesi de böyle halledilmelidir. Buğdayın, un, has ekmek fiatları arasında, tevazün hasıl olmalı ve bu millet iyi ekmeği ucuz olarak alabilmelidir.

Havayıcı zaruriyenin diğer anasını da aynı görüşle halledilmelidir. Belediyeler, kanunî müeyyidelerle malik değilse ellerine salâhiyet verilmeli maddî menba ve vasıtaları müsaid değilse kendileri o vasıtalarla teçhiz olunmalıdır. Belediyelerin bugünkü en büyük ıstırahları irad menbalarının noksanlığındadır. Bu menbaların inkişafı için Cumhuriyet Halk Partisi gruplarında müzakereler cereyan etmiş ve sureti mahsusada teşkil olunan komisyonlar lâyhalarını hazırlamışlardır. Gelecek yıl içtimamızda bu teklifleri huzuru âlilerine arzedeceğiz. Çok ümid ederim ki gelecek sene bu kürsüde bu meseleler hakkında huzurunuzda hesap verecek olan arkadaşınız daha müsbet malûmat versin ve sizi tatmin ve şehirlerimizi müsbet vasıtalarla teçhiz edecek tekliflerle bulunsun...

Memur maaşları

Heyeti umumiye Dahiliye Vekâletinin bu bahisler haricindeki işlerinden doğrudan doğruya iş teşkilâtına alâkadar eden bazı memurlarımızın maaş durumundan bahsedildi.

Filvaki memurlarımız arasında bazıları az maaş almaktadır. Fakat büyük meclisin senelerdenberi her sene kanunlara istinad ettirecek bu işlemler olmaktadır. Geçen sene doğrudan doğruya büyük meclisin tavsiyesi ve müdahalesiyle polislerimiz bir

Bu sene de keza encümenlerimizin tavsiyesi ile nüfus memurlarımız da ayrıca refah gördü. Asıl bizim mühim olan teşkilâtımız taşra teşkilâtı kanunudur. Taşra teşkilâtı kanunu meclis encümenlerindedir. Bu sene bir çok işlerimiz dolayısıyla ve mevzuun malî kûlfeti itibariyle üzerinde çalışmadık. Gelecek sene vakitinde bu teşkilâtı getireceğiz. Gelecek seneler bütçede genişlik görecektir evvelâ hükümetin teklifi ve meclisin de tasvibiyle bütün memurlarımız lâyik oldukları refah derecesine çıkaracağız.

Memleketimizin, şehirlerimizin imarında turistik yolların yapılması için bu kürsüde ve fırka gruplarında birçok müzakereler geçti. Yalnız şurasını programımıza istinaden arz edeyim ki başta İstanbul olmak üzere, Bursa, İzmit, İzmir gibi şehirlerimizin evvel emirde oturanların ve gezenerlerin refahını temin edecek şekilde imarını ciddi olarak düşünmekteyiz. Bu sene İstanbul imarına Eminönünden, tramvay şirketinden alınan fazla paranın oraya sarfedilmesiyle başlanmış oldu.

Bir mütehasis getirdik. İstanbul hakkında yaptığı tetkik ve projeleri belediye meclisi kabul etti, hükümetiniz de tasvib etti. Bu projenin tatbikatına girişildiği vakit muhtelif sene-

lere ayrıarak İstanbul evvelâ içinde oturan, onu en kıymetli malı olarak daima seven türker için kendi sukûnu ve rahatlarını ve zevklerini temin edecek bir şekilde sokacak ve gelecek misafirler için de hoşlanacak bir vaziyette imara girişeceğiz. Bu sene başlanacak olan imar, gelecek sene İstanbul'da misafirlerin Süleymaniye gibi, Sultan Ahmed gibi yerleri çok sevecekleri ve sevinecekleri bir hale getirecektir.

Ankaranın imarı biz bir ders oldu. O imihani nasıl geçirdik, bilmeniz. Gerek amele, gerek ustabaşı olsun, bu işte çalışanların kendilerine gayret ve tecrübelerinin verdiği itimatla diğer şehirlerimizi de az zamanda imara girişeceklerini muhterem heyetiniz arzedeblirim. Arkadaşların soracakları sualleri tabii hazırım, emrederim ise cevap veririm.

Emin Aslan Tokat (Denizli) — Nüfus kütüklerimiz muhtacı ıslah bir vaziyettedir. Bunlar hakkında Dahiliye Vekâleti ne düşünüyor? Elimizdeki hüviyet varakalarının bir kısmı eski harflerle bir kısmı da yeni harflerle dir. Zannediyorum, Dahiliye vekâletinin en çok ıslaha muhtaç dairesi nüfus dairesidir. Bu hususta alâkalı ne dercededir?

Dahiliye vekili Şükrü Kaya (Muğla) — Bizde nüfus muamelâtı bir sınırlı bir de yazım olmak suretiyle iki kısma ayrılmıştır. Nüfus sayımı her beş sene bir yapılmaktadır ve yapılmaz. Nüfus yazımı ondan daha mühim ve müşküldür. Hazırlanan kanun şûrayı devletten çıkmış meclise tevdi edilmek üzere ve belki de tevdi edilmiştir. Yakın bir zamanda nüfus yazımı yapılacak. Eski harflerle olan hüviyet varakalarına gelince yeni yazı kanunu çıktığı zaman bunların tebdil-i derpiş edilmiştir; peyderpey değiştirilmektedir. Eski yazılı hüviyet varakalarının ortadan tamamilen kalkması nüfus yazımı olduktan sonra olacaktır. Nüfus yazımı ile hayli bir masraf ve zamana muhtaçtır. Bizim tahminimize göre 22-25 milyon liraya mütekriftir. Bu kadar mühim bir şeydir sarraf, sekreter, hukuk, idare, muhasebe, sarıflara esas olan bir işi cumhuriyet hükümetinin daha uzun zaman bekletmeyeceğine emin olabiliriz.

Nüfus kâğıdı meyanında ikamet teskereleri meselesi de vardır. Zannediyorum ki hali hazırda misafirlerine en çok kolaylık gösteren, en çok yardım eden Türkiye cumhuriyeti diğer memleketlerden bir çok misafirlerin gelip burada kalmaları, iyi ve rahat yaşamaları için tertibat ve teşkilât yapmıştır.

Ecnebi gazeteleri okuyorsunuz. Gelen misafirlere gerek hudutta gümrük memurları, dahilde polis memurları lâzım geldiği kadar ve lâzım olduğu gibi nazik muamele yapmaktadır.

Bazı yabancıların memleket içinde vergi işlerinin su veya bu meseleden dolayı tehhür etmiş olması kabildir. Fakat bunlar hakkında istisnai muamele yapmak bir takım fenalıkları arttırır. Bunlar da gelecek misafirler için tedbir almayı icab ettirir. Binaaleyh yâni binlerce kişinin gelip rahatsız olmaması ve ıstırahatları için bir kaç kısıntı katlanacağı kûlfet olabilir. Bizim memurlarımıza verdiğimiz direktif, buraya gelecek misafirlerimize azamî nezaket dairesinde muamele etmektir. Misafirlerden de rica edeceğimiz cihet kanun ve nizamlarımızı dikkat ve hassasiyetle riayet etmeleridir. (Çok doğru sesleri, alkışlar.)

tine terettüb eden kısım üzerinde yani sırtına mücadele muntakalarında mümkün olan faaliyeti sahamıza dahildir. Bu senenin sayının hülasası 167.700 metre tulünde kanal açtır. 316.364 metre tulünde kanal temizlettik. 49 bin 687 dekar erazi kuruttuk. 157.500 metre mikabı çukur doudurduk. 88917 metre hark açtır. 1.449.908 metre tulünde hark temizlettik. Sırtmanın en çok korktuğumuz yerleri çesme kenarı, ufak farklar ve sairedir. Büyük batıklarlar bizi bu derece korkutmaz, köyden uzak bulundukça...

Hüsnü Kitapçı arkadaşım hekim azlığından, seyyar etibba teşkilâtından bahsettiler. Hekim azlığı daha evelden nazarı dikkate alınarak tedbirleri alınmıştır. Fakat bu tedbirlerdeki ilerleyiş vaziyetimizi gösterebilmek için arkamla ifade edeyim; biz bugünkü tertibatımızla ancak kazalarda hekim bulundurabilmek hedefine doğru gidiyoruz. Onları doldurduktan sonra nahiyelere gideceğiz ve daha ileride de büyük köylere doktor gönderebileceğiz. Bugün 1938 senesinde (80) mün halimiz vardır. 1937 senesinde 157, 936 senesinde de 208 tane münhal vardı.

Yani bu suretle mevcut kazalarımıza hekim temin etmiş olacağız. Bütün hesaplarımız nihayet 1942 senesinde bütün eksiklerimizi tamamlayacağımız neticesine varmaktadır. 1943 senesinden sonra da bugün istihdam kabiliyeti azalmışların hizmetlerinden müstağni olabileceğiz.

Sıhat memurları vaziyetimiz de buna müşabihdir. 1936 da 116, 37 de 84, 938 de 53 münhalimiz kalmıştır.

Kırk çeşme suları

Kırkçeşme sularına geçiyorum. İlmi salâhiyeti haiz olan arkadaşlar bu suların şehre verilemeyeceği hususunda karar vermişlerdir. Bu suların en mühim vaziyetî şudur: Her hangi bir su şehre gelmeden evvel temizlenebilir. Fakat şehir dahilindeki tevzi şebekesi bozuksa şehre girdikten sonra bu su kirlendiği zaman tertibat alınarak temizlenemez. Kırkçeşme sularındaki vaziyet budur. Kırkçeşme suyunun istifade etmek istediğimiz zaman ya tevzi şebekesini yeniden yapacağız, veyahud bu suyu diğer şebekelere eklemek suretiyle kullanacağız. Bugünkü vaziyette Kırkçeşme sularının İstanbul şehrine tevzii gayri müsaittir.

Çünkü birçok yerleri açtır; sular künkler içerisinde geliyor ve su yolu bazı yerlerde kuyulara ve lâğımlara tesadüf ediyor. Geçen sene çıkan tifo vakasında yaptığımız tetkikte bu hastalığa tutulanların ekserisinin bu sudan içtikleri anlaşılmıştır.

Berg Türkler arkadaşımız doktorsuz luktan, eczanesizlikten bahsettiler. Bunları sıra ile arz ediyorum. Doktor kısmına aid cevabımı vermiş oluyorum. Herhangi bir kazada ve Konya Eerğlisinde zuhura gelen vakadan haberdarız. Yaptığımız tahkikatda orada lâzım gelen tedbirin vaktinde alındığı kanaatini vermiştik.

Eczanesizlik, veremle mücadele

Eczane meselesine gelince; Eczanelerin tahdidinden sonra bir çok yerlerde eczane mevcut değildir. Fakat eski şekile aktar dükkânı vaziyetinde eczane açılmasına da asla taraftar değiliz. Şarkta ve bazı uzak yerlerde dispanserlere lâzım olan eczayı tıbbiye ilâve etmek suretiyle bu ihtiyacı karşılıyoruz. Fakat bu sıkıntıyı izale edebilmek için her kazada hekimin, hastanın yatacağı yer ve ilaç kısmını

da düşünerek dispanserler yapacağız. Fakat bütçe ve imkân meselesidir. Buna doğru yürümemiz iktiza ediyor.

Verem meselesine gelince; bu hususta yaptığımız mücadele çok zayıftır, çıldırır. Ankara, Bursa ve Trabzonda birer verem dispanserimiz vardır. Bunların faaliyetlerinin neticesi büyüktür. Mümkün oldukça bunları çoğaltmak yoluna doğru gideceğiz. Büyük bir yardım oluyor. Asıl bizi sıkın sirayet noktaı nazarından veremin çok tesirli halidir. O da şu şekilde toplanıyor. Veremli olduğunı öğrendiğimiz, bildiğimiz halde ayırıp yanındakine sirayetten koruyacak vaziyete geçmiş değiliz. Bugün bizim memleketimizde 100.000 nüfusa düşen yatak nisbeti 2,6 dir. Komşu memleketlerle bunu mukayese edersek şu neticeyi görürüz: Bulgaristanda 17 Yugoslavyada 18, Yunanistanda 38, diğer memleketlerde 60-80-100 ve daha yukarıya doğru gidiyor. Binaaleyh bu hususta en sıkıntılı vaziyetimiz. Hasta olduğunı, basıl çıkardığını öğrendiğimiz kimseyi ayırmıyoruz. Bu sene ilâve ettiğimiz tedbir şu olmuştur. Bütün hastahaneler verem-

li almyorlardı. Muayyen hastahaneler almyorlardı. Bütün hastanelerin bir kısmını bu hastalara ayırmaları tedbirini aldık. Bu yarım bir tedbirdir ve çok azdır. Bu defa Gurup Heyeti umumiyesinde kabul edilen 500.000 lira ile yeni bir tedbir alacağız. Gelecek sene bütçemize tahsisat koyarak yatak adedini çoğaltacağız.

Frengi ile mücadele

Frengi ve sıtma üzerinde çalışmalarımız devamlı bir şekilde, Frengi mücadelesi; memleketimizde frengi mücadelesi muntakası haricinde 140.000 frengili vardır. Hükümet doktorlarımız vasıtasile bunların talimatnamesine göre ve usulü dairesinde tedavileri muntazam bir şekilde takip ediyor. Mücadele muntakasındaki frengililerin adedi 25 bindir. Bunlar üzerinde mücadele heyetleri muntazam bir şekilde çalışmaktadır. Frengi ile mücadeleyi ne vakit açarız ve nasıl yaparız? Çok firengi olduğunu anladığımız yerlerde evvelâ bütün nüfus üzerinde bir tarama yaparız. Beden ve kan muayenesi ile. Neticede bulduğumuz mikdar yüksek ise orada mücadele sahası açılır. Ve 6 sene devam eder.

Bir sene tarama 4 sene tedavi ile beraber, 5 inci sene yapılan tedavinin neticesi gene kan ve beden muayenesiyle tetkik edilir. Eğer menti zuhur ederse ve bakiye kalan mikdar mücadeleye değmezse orada mücadeleyi bırakıp başka bir sahaya geçeriz. Ve oradaki mahdud hastaları hükümet doktoruna devrederiz. Aksi takdirde mücadele devam eder. Bu şekilde bu sene Karsda bir tarama vaziyetine geçeceğiz. Tetkikatımızda hastalık olduğunı anlaşılmıca mücadeleye gireceğiz. Alotra ve Giresun muntakası üzerinde de yeniden mücadele açacağız. Uşak tarafında da mahdud bir yerde tarama açacağız. Bunlardan başka mücadele mevzuu yoktur. Memleketimizde firengiden dolayı bir endişemiz yoktur. Çünkü firengi hastalığının nisbeti yüzde biri bulmuyor. Bu nisbete mücadele muntakalı da dahildir. Mücadele muntakalarında ise bu nisbet 5-10, nihayet 2 ye balığı olur ki büyük bir yekûn değildir.

Sıtma üzerindeki çalışmalarımız, he sene daha ziyade genişletmek devam etmektedir. Bu sene betahsız devam etmektedir. Bu sene betahsız devam etmektedir. (Sonu 9. uncu sayfada)

Adliye vekili Saraçoğlu, Kamutayda adliyemizin iş bilânçosunu anlattı

Kamutayın dünkü toplantısında, Adliye Vekâleti bütçesi münasebetiyle, Adliye Vekili -miz Şükrü Saraçoğlunun beyanatı şudur :

— Tetkik sırası adliye bütçesine geldi. Tetkik sırası adliye bütçesine geldi demek büyük meclisin sıkı, yakın ve fakat teveccühkar bir alâka ile tabik ettiği adliye işlerinin geçen sene-ye aid olanları hakkında Adliye Vekâletinin gelecek sene-ye aid tasarımlarını hakkında maruzatta bulunması zamanı geldi demektir. Onun için ben de hemen vazifeme başlıyorum.

937 adliyemizin mesud senelerinden biridir

Hemen söze başlarken haber vermeliyim ki 1937 senesi türk adliyesinin ileri yürüyüş ve hamlelerini kaydeden iyi ve mesud bir yıl sayılacaktır. Çünkü: 1937 yılı içinde tekml icra daireleriyle ceza ve hukuk mahkemelerimizde ceman (935522) yeni iş gelmiş ve bir sene evvelinden devir alınan (524090) işle beraber görülecek iş yekûnu (1459612) ye baliğ olmuş ve aynı yıl içinde (955971) iş intaç edilerek 1938 senesine (503641) iş devredilmiştir. Halbuki 1934 senesi 1935 senesine (695684) iş devretmişti. Görülüyor ki her sene adliye-ye gelen yeni iş yekûnunun aşağı yukarı aynı olmasına rağmen seneden sene-ye devredilen işler yekûnunun iki yıl evvelkine nazaran (190) küsur bin azlık vardır ki bu salâhı münhasıran mahkeme ve dairelerimizin iş çıkarmak hususundaki kudret ve kabiliyetlerinin artmış olmasına borçluyuz.

Salâh devamlı ve esaslıdır

Adliye elbâzındaki daha fazla iş çıkarmak gayreti bir sınıf mahkeme müstesna ufak tefek farklarla bütün dairelere ve mahkemelere şamil bir mahiyette olduğu için salâhı esaslı ve devamlı telâkki etmekteyim. Nettekim yalnız mahkemeler nazarı itibare alınacak olursa her sene mahkemelere gelen iş yekûnunun iki yıl içinde (527141) den (593583) ç çıkmasına rağmen seneden sene-ye devredilen iş yekûnlarında iki yıl evvelkine nazaran (150) bin kadar azlık vardır ki bu azlık münhasıran her sene mahkemelerimiz tarafından intaç edilen iş yekûnunu (500) binden (560) bine çıkmış olmasına borçluyuz.

Mahkemelerde görülen bu salâhta sulh cezaların hissesi yoktur. Bilâkis orada vaziyet biraz daha ağırlaşmıştır. Çünkü bu mahkemeler 1935 senesine (50) bin, 1936 senesine (59) bin 1937 senesine (62) bin, 1938 senesine de (56) bin iş devredilmiştir. Halbuki bu mahkemelere gelen yeni işler mikdarından (20) bin kadar noksanlık bulunması eldeki işlerin büyük bir kısmının süratle çıkarılmasına ve vaziyetlerinin salâh bulmasına imkân bırakıyordu.

Ağır cezalarla ticaret mahkemelerinde salâh çok az mahsustur. Sulh hukuklardaki salâh şayanı kayıttır. Asliye ceza ve asliye hukuk mahkemeleri 1937 yılı içinde hepimizi memnun edecek bir ilerleme kaydetmişlerdir.

Asliye cezalar 1935 de (60) bin, 1936 da (70) bin, 1937 de (77) bin, asliye hukuklar ise 1935 de (100) bin, 1936 da (102) bin, 1937 de (139) bin iş çıkarmaya muvaffak olmuşlardır.

İcra daireleri iki sene evveline kadar seneden sene-ye (384) bin iş devredirken 1937 senesinden 1938 senesine (254.477) iş devretmiştir ki bitabi bu büyük bir salâh eseridir. Ancak hemen söylemeliyim ki bu salâhın tam yarısını para cezalarının tahsilini icra dairelerinden alarak mahkemelere devreden (3038) numaralı kanuna borçluyuz. Böyle olmakla beraber salâh kuvvetlidir. Ve icra dairelerinin yavaş yavaş işlerin kumandanından çıkarak işlere kumanda eden bir vaziyete geçmekte olduklarını vazih olarak göstermektedir.

İlme ve kanuna uygun karar

Buraya kadar söylemiş olduğum rakamlar türk adliyesinin her sahada her gün biraz daha çok biraz daha çabuk iş çıkarmak hususundaki gayretini ve bu husustaki kudret ve kabiliyetini vazihan gösteren rakamlardır.

Adliyede çok ve çabuk iş çıkarmak kadar ve hattâ ondan daha fazla önemli olan, çıkan işlerin ilme ve kanuna uygun olması şartıdır. Onun için şayet tuttuğumuz yolda elde etmeğe başladığımız bu çabukluk ve çabukluk

Memlekette suç sayısı azalmaktadır birçok yeni kanun projeleri hazırlanıyor

Adliye vekilimizin nufkundan

• Bütün mahkemelerimizde işleri süratle neticelendirme yolunda bir inkişaf vardır.

• Bu inkişaf, rakamlarda olduğu kadar kararların ilim ve kanuna uygun olması, sahasında da göze çarpmaktadır.

• Mahkeme kararlarını temyizde tasdik nisbeti, yüzde 71 e kadar yükselmiştir.

• Temyize devredilen evrak 20 binden 14 bine inmiştir.

• İcra kanunu üzerinde ıslâh tetkikleri devam etmektedir.

• Hapishaneler birer iş müessesesi haline gelmiştir: Bugün çalışan yekûn şudur : 1025

• Çocuk ıslâhanelerini çoğaltacağız.

• Adliyemizin bütün safhalarında Cumhuriyet Hükûmetine yaraşır bir halde ilerlemekte olduğuna kaniim.

• Davaların mahiyetinde kayda değer bir seyir vardır: Adam öldürme suçları, süratle azalmaktadır.

• Evlenme yaşı iklimin icablarına göre indiren bir kanun projesini Kamutaya takdim edeceğiz.

• Son üç senede mevkuף ve mahkûm miktarları artmaktadır.

• İş ve teşkilât arasında tam bir ahenk kurmaya çalışıyoruz.

• Adliye kâtibliğini tam bir meslek haline getireceğiz.

• Bu sene iki modern ceza evi yapısı kurduk. Bu inşaat devam edecektir.

• 100.000 liralık Adliye vekâleti, 800.000 liralık Ankara Hukuk Fakültesi binalarının temelini attık.

• Yeni ceza evlerine hükmî şahsiyet veren bir kanun projesi hazırlandı.

• Meşhud suçlar kanununun şümülünü genişleten bir kanun projesini Kamutaya vermiş bulunuyoruz.

• Avukatlık ve noterlik kanun projeleri üzerinde adliye encümeninin tetkikleri bitmiştir.

• Devlet daireleri arasındaki anlaşmazlıkları ihkâm vaziyette halleden bir kanun projesi hazırlandı.

• Adli tebliğâtı liste ile yapacağız.

çıkın işlerin ilme ve kanuna uygunluk bakımından yapılmakta olan fedakârlıklarla elde ediliyorsa bu çokluk ve çabukluğun herhangi bir kıymeti olmak şöyle dursun bilâkis bir an evvel vaz geçilmesi lâzım gelen bir belive telâkki edilmesi icab eder. Acaba bu bakımdan cumhuriyet adliyesi ne vaziyettedir?

Hemen haber vermeliyim ki cumhuriyet adliyesi kararlarının ilme ve kanuna uygunluk noktasındaki fütuhatı çokluk ve çabukluk sahasındaki müsbet adımlarından çok daha büyük ve çok daha kıymetlidir. Hâkimler kanunun ilk tatbik senesi olan

1934 yılından bugüne kadar mahkemelerimizden sadır olan kararların Temyiz mahkemesince tasdik nisbetleri her yıl geçen bir yıla nazaran devamlı bir yükselme kaydetmiş ve 935 senesinde yüzde elli üç olan vasatı tasdik nisbeti 936 da 58 e 937 de de 61 e vasil olmuştur. Yalnız sulh mahkemeleri nazarı itibare alındığı zaman vasatı tasdik nisbetinin 71 i tecavüz etmekte olduğu görülür ki bu da hâkim sınıflarındaki ehliyet ve bilgi farkından değil sadece memleketimizde hukukî mevzuatın ve içtihatların istikrar bulmuş olmasından ve ceza mevzuatın da sık sık değiştirilmesinden ileri gelmektedir.

Adliye Vekâletinin işlerdeki çokluk ve çabukluk ve kararlardaki ilme ve kanuna uygunluk sahalardaki fütuhatın büyük kısmını hâkimler kanununun ana prensiplerine ve kıymetli hâkimler cemaatına borçlu olduğu kanaatindeyim.

Temyiz mahkemesi

Diğer mahkemelerde görülen bu salâh temyiz mahkememizde kendini daha çok hissettirmiş bir vaziyettedir.

Temyiz daireleri ötedenberi seneden sene-ye (20) binden fazla iş devredirdi. Bu devredilen iş yekûnu 937 senesi başında (20) bine, 938 senesi başında (15) bine, 938 senesi mayısında (14) bine indi. Bu devredilen işler içinde hukuk dairelerine aid olan senelerdenberi normale yakın olan (5) bin küsürdür ki bu rakam bugün de o kadardır.

İki senelik mesai neticesinde biriken işler bakımından ceza dairelerinin vaziyeti de normale yaklaşmaktadır. Ceza daireleri 937 senesinde (14440) iş devredilmişlerdir. 938 de bu daireler ancak (9991) iş devirdiler. İçinde bulunduğumuz mayıs birinci günü bu rakam (8574) e düştü.

Bir mayıs 938 günü temyiz mahkemesi teşkilâtlarına ayrı ayrı göz atıldığı zaman görülür ki ceza ve hukuk umumî heyetlerinde bekliyen iş mikdarı iki aylık varide yekûnunu tecavüz etmemektedir.

Üçüncü hukuk, ikinci ceza, icra ve iflâs, dördüncü hukuk, işlerini günü gününe görür bir hale gelmişlerdir.

Birinci ceza, ticaret, birinci hukuk, ikinci hukuk, üçüncü ceza dairelerinin günü gününe iş görür bir hale gelmesi artık bazıları için bir kaç hafta, bazıları için de bir kaç ay meselesi olmuştur.

Yalnız dördüncü ceza dairesi her sene (20) bine yakın iş çıkarmasına ve yıldan yıla devredilen iş yekûnunun her sene (1000) kadar azaltılmasına rağmen elyevm bu dairenin elinde (4) binden fazla iş mevcuttur.

Bu dairelerin de diğer daireler arasına karşıabilmesini temenni ederim.

Arzettığım gibi temyiz hukuk daireleri normal denebilecek bir vaziyet içindedir. Dördüncü cezadan mada ceza daireleri de hukuk dairelerinin vaziyetine çok yaklaşmıştır. Temyiz mahkemesinde yıllardan beri beklediğimiz ayı vaziyete bu kadar yaklaşabilmek için sarf edilen gayretlerde birinci reisliğin, C. baş müddeumumilliğinin ve alelumum temyiz dairelerinin sebkeden mesailerini huzurunuzda tebarüz ettirmeyi vazife bilirim.

İcra

İcranın hukuk kısmında son sene rakamlarının kaydettiği salâha rağmen yapılacak pek çok işlerimiz bulunduğunda aşıkardır. Esasen bu iş için geçen sene sizlere vaadettiğim gibi yabancı bir mütehassıs celbettik. Bu zat büyük ve küçük muhtelif icra dairelerini tetkik ettikten sonra hasıl ettiği kanaati ve gördüğü kusur ve noksanların ıslâhı için yazacağı raporu bu ayın sonunda göndereceğini vadederek memleketimizden ayrıldı. Bu mütehassıs vaki olan şifahi temaslarmızda icra ve iflâs kanunumuzun 50 - 60 kadar maddesini tadil etmek tavsiyesinde bulunacağını ve türk adliyesinin bu müşkülü yenebilecek bir kuvvet ve kudrette bulunduğunu ifade etti.

Cezaevleri: İmralı

Ceza icrasına gelince: Vekâletimiz bu hususta en doğru yolu bulduğunu ve bu yolda hayli ilerlediği kanaatindeyiz. Tuttuğumuz yolda sadece yürümenin, mahdud seneler içinde cezaların icra ve infazı bakımından adliye-mizi gayesine isal edeceği kanaatindeyiz.

Pek mütevazi vasıtalarla başlayan İmralı, Edirne, Zonguldak, İsparta ye ni ceza evleri bugün birer canlı varlıktır.

Üç sene evvel metruk ve hali bir ada olan İmralıda bugün 3 büyük bina, 2 atölye, 3 ahır, 2 depo, 1 balıkthane, 1 idare ve jandarma dairesi, 1 değirmen, müteaddid binaları, imar edilen binlerce zeytin ağacı bağları, sebze bahçeleri, iskelesi, yolları ve binlerce dönüm zeriyaatı ile bir mamure haline getirilmiştir. Burada mahkûmlar bir taraftan kendi kendilerini beslerken diğer taraftan bu adayı zenginleştirmektedirler. Elyevm İmralı adasında (400) kişinin ektiklerini toplayabilmek için gelecek ay gönderilmek üzere (300) kişi daha hazırladık.

Edirne, İsparta Zonguldak..

Edirne, kardeşi İmralının tuttuğu yolda emin adımlarla yürümektedir. Elyevm orada bulunan (200) kişinin ektiklerini toplayabilmek için gelecek ay gönderilmek üzere (300) kişi daha hazırladık.

Zonguldak madenlerinde elyevm (350) mahkûmumuz çalışmaktadır. Maddi noktadan en müreffeh bir vaziyette bulunan Zonguldak ceza evindeki muvaffakiyetin sırrı, Adliye vekâletinden ziyade oradaki maden müdür ve mühendislerinin hüsnü niyet ve çalışmalarında mündemiçtir. Onlar bizi biz onları seviyor ve anlıyorlar. Bu karşılıklı sevgi ve anlaşmadan sağlam köklü bir varlık fıkkıyır: Zonguldak ceza evi.

Zonguldak madenlerinde çalışan mahkûmların adedini yakın bir atide bir kaç misline çıkarmak için karşılıklı tedbirler alınmaktadır.

Açık havada serbest bir şekilde çalışan bu üç ceza evinin yalnız birinde iki jandarma mevcuttur. O jandarmalar da mahkûmlardan ziyade imralı adasına hariçten gelecekleri kontrol içindir.

İsparta; İspartada münhasıran halıcılıkta işteğal ediyoruz. Geçen sene (762) metre murabbar halı imal eden bu ceza evini bu sene tevsi ve takviye etmek niyetindeyiz. Bugün bu dört yeni ceza evinin mevcudu (1025) dir. Bundan nihayet iki ay sonra bu rakam iki misline baliğ olacaktır. Açık havada ve serbest çalışan bu zavalı türk çocukları beden ve ruh itibarıyla her hangi ağır ve vatanî bir vazifeyi emniyetle yapabilecek bir hale gelmişlerdir.

Çocuk ıslahaneleri

Bu ıslâhanelerin en büyük hocası, çalışmak ve çalıştırmak, ondan sonrada kıymetli müdür ve müfettişlerin nasihat ve dersleridir.

Yine bu geçid icraatımızdan olmak üzere, geçen sene verilmiş olan bir tahsisatla Edirne mahkûm çocukları için bir ıslâhane açtı. Bu yolda atmış olduğumuz ilk adımı teşkil eden bu müessese elyevm sinesinde (200) mahkûm çocuk barındırmaktadır. Bunlar iyi bir mürebbinin nezaretinde okuyorlar. Ve tamamen köylü çocuklarından terekük ettiği için oradaki gıftılığımızın hafif işlerinde çalıştırılıyorlar.

Bu müessese-ye alınanlar mahkûmiyet müddetleri altı aydan fazla olan çocuklar içindir. Daha az bir müddetle mahkûm olan çocuklar için mahallerinde infaz şekli aramaktayız.

Gelecek sene bu müessesenin bir kardeşini de şark vilâyetlerinde yapmam niyetindeyiz.

Ceza infazı sahasında tuttuğumuz yolun doğruluğuna tecrübe ile de kanaat ettik. Belki biraz ağır yürüyoruz. Fakat emin edimlerle ilerliyoruz. Ve böylece hızlı yürümenin tehlikelerinden ve ısrıflarından teyakki etme-

teriyor.

Arkadaşlar; bendeniz şahsan adliye işlerimizin, hukuk kısmında olsun ceza kısmında olsun kanun safhasında tahkikat safhasında, hüküm safhasında, ve hattâ icra ve infaz safhasında türk adliyesinin cumhuriyet Türkiye'sine yaraşır bir yolda ilerlemekte olduğu kanaatindeyim.

Ceza davalarının mahiyetleri

Buraya kadar vermiş olduğum izahat ve söyledğim rakamlar adliye makinesinin işlemesi ve adliye vekilinin meclise hesap vermesi bakımlarından yapılmış mülâhazalar ve toplanmış rakamlardır.

Şimdi de millet ve vazii kanun bakımından çok faydalı olduğunu sandığım bazı rakamlar ve mülâhazalar arz edeceğim:

Türk mahkemelerine 937 senesi içinde iki yüz elli bin küsur ceza davası ikame edilmiştir. Bu davaların nevi ve vasıfları itibarıyla binden fazla olanlarını en büyüğünden başlayarak sıra ile arzedeceğim.

935	936	937
54447	50951	47425
29871	27677	25528
27158	27324	24705

Müessir fiil
Hakaret ve sövme
Hırsızlık
Bu üç fiile aid davalarda 937 senesinde mühim bir tenakus kaydedilmiştir. Bu tenakusta meşhut suçlar kanununun büyük bir âmil olduğu kanaatindeyim.
Orman yakmak
Ağaç kesmek
İkisi birden yekûn edilirse her sene (22) bin küsur davanın ağaç ve orman yüzünden mahkemelere geldiği anlaşılır. Her dava için asgari iki maznun tasavvur etmek 40 - 50 bin vatandaşın bu cürümlerden dolayı mahkemelere sevk edildiği meydana çıkar ki cidden heptimizin üstünde durarak tedbir arayacağımız bir mevzuyla karşı karşıya olduğumuz görülür.

Adam öldürme suçları azalıyor

935	936	937
14668	15759	13824
10683	11740	5446
8814	9561	7518
7640	8461	6816
7411	7904	7409
7230	5850	4260
5495	6045	6172
4935	4413	5208
4371	5706	4786
4297	6467	4891
4119	3260	2378
3833	3003	2593

İtiraz
Hususî kanunlara muhalefet
Tehdit
Emre muhalefet
İzrar
Yasak fişenk bulundurma
Vazifeye müdahale
İrza geçmek
Vazifeyi sui istimal
Kaçakçılık
Ölçüler kanununa muhalefet
Adam öldürmek
Adam öldürmek suçunun üç sene içinde süratle eksilmesini meşhut suçlar kanununa halkın içtimai seviyesinin tedricen yükselmesine, tedris, talim ve terbiye sahasının gittikçe genişlemesi medyunuz burada tenakus çok bariz, çok canlı ve çok şayanı şükran olmaksızın beraber memleketimizdeki bu cürüm hiçbir memleketle mukayese edilemeyecek kadar çoktur. Bu mevzu üzerinde de biraz sonra birkaç kelime daha söyleyeceğim.

Diğer suçlar

935	936	937
3546	3503	3546
3358	3771	3036
3229	3988	3203
3007	2716	2297
2552	2454	3346

Eve tas
Şihhat kanununa muhalefet
Sarhoşluk
Hafta tadili kanununa muhalefet
Kız ve kadın kaçırmak
Bu cürümün gün geçtikçe artması bizi cidden endişeye düşürecek mahiyettedir. Hukuk davaları sırasında arz edeceğim bazı izahat ve alacağımız tedbirlerle bunun bir dereceye kadar önüne geçeceğimizi tahmin ediyoruz.
Beyanname vermemek
Emniyeti sui istimal
Kendiliğinden hak almak
Rüşvet almak
Yalan şahadet
Bu cürümün artmış olmasını bir tek hâdiseye hamlediyoruz. Hukuk kısmında yaş tashihi davaları münasebetiyle arz edeceğim izahat ve alacağımız tedbirlerin bu cürümün memlekette çok azaltacağını umuyoruz.
Yangın
Gasp
Kumar oynatmak
Cürüm tasii
Sahtekârlık

- Lütfen sayfayı çevirini z-

1326	1506	1509
1283	1660	1889
1043	1061	1048
935	936	937

1024	752	894
1019	1705	1906

991	1026	1078
948	1272	1097
662	1402	2155

Dolandırıcılık
Hayvan sağlık zabıtasına muhalefet
Silâh atmak

Adam öldürmeğe teşebbüs
Araziye müdahale ve tecavüz
Bu cürmün artması endişe verici bir mahiyet arz etmektedir. Buna bir an evvel tedbir aramak ve bulmak mecburiyetindeyiz.

Adam öldürmeğe sebebiyet
Pasaport kanununa muhalefet
Sıtma mücadele kanununa muhalefet.

Bu rakamlar arasında hususî kanunlara muhalefet yüzünden doğan davalar ayrıca nazarı dikkati celbedecek bir mahiyettedir.

Hususî kanunlara muhalefet davaları

935	936	937
6602	15877	13048
6336	8043	9083
7230	5850	4260
4297	6467	4891
4119	3260	2378
3358	3771	3036
3007	2716	2297
2504	2508	1971
1283	1660	1489
948	1272	1097
662	1402	2155
10683	11740	5446
61029	64566	51111

Orman ceza davaları
Ağaç kesmek
Yasadışı bulundurma
Kaçakçılık
Ölçüler kanununa muhalefet
Sihhat kanununa muhalefet
Hafta tatili kanununa muhalefet
Beyanname vermemek
Hayvan sağlık zabıtasına muhalefet
Pasaport kanununa muhalefet
Sıtma mücadele kanununa muhalefet
Diğer hususî kanunlara muhalefet
ki ceman

Bu rakamın büyüklüğü vazhan gösteriyor ki bundan sonra hususî kanunların ceza hükümleri üstünde biraz da ha müteenniye hareket etmek ve mevcut kanunlardaki ceza hükümleri üzerinde de ayrı ayrı tevakkuf ederek başka çareler aramak ve mevcut hükümlerde tadiller yapmak zarureti doğuyor.

Maamafih hususî kanunların istilzam ettiği ceza davalarının (60) bin-den (50) bine düşmesi bu kanunların bir çok maddelerinin yavaş yavaş millî bünyeye intibak ettiğine delâlet etmektedir.

Hususî kanunların istilzam ettiği ceza davalarının çokluğu na rağmen umum ceza davaları yekûnlarının artması ve hattâ eksilmişi en büyük hayır alametidir. Hattâ bu hususî kanunların istilzam ettiği davaların olması idi ceza davaları adedinde de daha mü-

935	936	937
94.699	92714	93384
33953	40889	61806

Görülüyor ki bu rakam iki sene içinde hemen iki misline çıkmıştır. Bu rakamlara biraz aşağıda bulunan evlenme izin davası olarak iki bin rakamı da ilâve edilecek olursa feci bir rakamla karşı karşıya olduğumuz derhal tebarüz eder.

Bu davaların Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük merkezlerde yaptığımız tahkikatla öğrendiğimiz göre yüzde doksanını tecavüz eden bir mikdarda evlenme yasının kanunen

935	936	937
20813	25271	29003
15024	18042	24865
10718	11838	16125
9070	10026	12708
6940	6889	7496
6034	5403	5496
6025	1099	118
4817	4723	5113
3398	3487	3661
2899	2696	2672
2760	2132	2195
2043	1882	1705
1889	2835	2948
1728	2	1814
1616	2402	1822
1602	3533	4474

Veraset
Meni müdahale (Bu davalar daha ziyade iskân sahalarında artıyor).
Boşanma
Sulh teşebbüsü
Nafaka
İstihkak
Tebdir ve müteferrik davalar,
Vası tayini
İzalei güyu
Tahliye
Tazminat
Borçtan kurtulma
Veraset isbatı
Kayıt tashihi ve terkini (müteferrik)
İsim tashihi
Nüfus kaydının tashihi (Bu artışa sebep soyadı kanunudur).
Vesayet
İhtar
Menkul ve gayrimenkul taksimi
Ecri misil
Tapu ve tapu kaydı iptali
Senet iptali
Evlenmeğe izin
Şufa

Ceza ve hukuk davaları hakkında arzettigim rakamları teferuatile tesbit ve takib etmek türk hukuk devletini millî kanunlara götürecektir kıymetli esaslarıdır ki Adliye Vekâletinin bu rakamları büyük bir hassasiyetle toplamak, tesbit etmek ve onların manâ, delâlet ve irtisatlarından istifade ederek kanunlarımızın milletini bünyesine intibak edemeyen yerlerini o bünyeye uygun bir hale getirmek için icab eden teklifleri büyük meclise yapmak fırsat ve kolaylığını bulacaktır.

Cezaevleri mevcutları ve suçlarının mukayesesi

Aftan evvel ceza evlerimizde mevkuf ve mahkûm yekûnları (35) bin civarında doluyordu. Af kanunu bu rakamı 23-24 bin arasına düşürdü. Aradan iki sene geçmeden bu rakamın yeniden (28-29) bine çıktığını görüldük. Son üç sene içinde mevkuf ve

mahkûm mikdarları artmıyor. Ve rakam (28-30) bin arasında doluyor. Biraz evvel arzettigim hususî kanunların mübah birçok fiilleri birbirini arkasından cürüm yaptığı halde mahkûm ve mevkuf mikdarlarının artması ceza davaları faslında söyledigimiz gibi ictimai bünyemizin yükselmesine ve cürüm istidat ve kabiliyetinin azalmasına bariz bir delildir. Bu mahkûm ve mevkuf yekûnuna başka memlekelerde suç sayılmayan ve takriben iki bin kadar olan para cezaları ve amme borçluları mahkûmları ilâve edilecek olursa rakamın (30-32) bin arasında ihtizaz ettiği görülür.

Mahkûm ve mevkufun yüzde üçü çocuk, yüzde üçü kadın, mütebakisi erkektir. Türk kadınının ruhi aasletinin ve cürümden nefretini gösteren bu nisbeti memnuniyetle ifade ediyorum.

Mahkûm ve mevkufar arasında en büyük rakamı maalesef katiller tutuyor. Türk ceza evlerindeki (19) bin

mahkûmun (8) binini, ve (10) bin mevkufun ((3800) ü katil ve katil maznunları teşkil etmektedir.

Katillerin sebepleri

İctimai bünyemizin yarasını apaçık söylemek ve bunu millete, meclise, hükûmete ve matbuata maletmek suretiyle ve ancak elbirliğiyle bu büyük yaraya bir ilâç bulunabileceği kanaatındayım. Katil davalarının son iki sene içinde ve şayanı şükran bir derecede azalmasına rağmen yara halâ üstünde durulacak kadar ağırdır. Bunun için Adliye Vekâletinin katil cürmünün saiklerini toplamakta fayda mülhaza etmiştir.

Şimdiye kadar elde edilen malûmata göre katil mahkûmiyetlerinden: 1913 adedinin saiki: Kan, kin ve intikam;

1138 " " : Arazi, hudut, su münazaaları, alacak davaları;
941 " " : Kız ve kadın kaçırma;
784 " " : Hırsızlık;
718 " " : Fîli şeni;
562 " " : Şekavet;
396 " " : Kaçakçılık;
377 " " : Sarhoşluk'tur.

Müsaadenizle tekrar edeceğim; ictimai büyük bir derdle karşı karşıyayız. Bu derdin tedavisi için Adliye Vekâleti vaki olacak telkin ve irtisatları memnuniyetle karşılayacaktır.

İş esası üzerine ıslahlar

Adliye Vekâletinin merkez bürosunun mesaisiyle elde edilen rakamlar bize vazihan gösterdi ki, hâkimlerin, kâtiblerin, yazı makinelerinin, tevzi ve taksimi bulundukları yerlerin işleriyle mütenasip olmaları çok uzaktır. Biz bir taraftan iş teşkilâtı ve vasıta arasındaki ahenksizliği tedricen ve mümkün merbeste gidermeğe çalışmakta beraber diğer taraftan bu hususta mütehasssis olan arkadaşlarımızın gayretleriyle, ne kadar iş için bir sulh bir asliye ve bir ağır ceza teşkilâtı lâzım olduğunu tesbit etmekteyiz. Ve yine, tesbit etmekteyiz ki sayet işler bu mikdarda tecavüz edecek olursa bu işleri gören mahkemeler tezeyüd nisbetinde kâtib, makine yardımcıları görecektirler. Daha fazla tezeyüd ettiği takdirde o işlerin bulunduğu yere aynı mahiyette ikinci bir mahkeme kurulacaktır. Daireler için de aynı esasat hazırlanmaktadır. Ve bu suretle adli teşkilâtımız bulundukları yerlerin işleriyle tamamiyle ahenktar bir hale geleceklerdir.

Adliye için başlıbaşına bir ıslahat kânununu hazırladık. Bu kânunla bir bin atide tatbik edeceğimizi umuyoruz ve bizi bu esaslara sevk edecek hazırlıkları birbirini arkasından yapmaktayız. Bunun için bu sene 450 yazı makinası satın aldık; bir o kadar daha satın alabilmek için bütçemize tahsisat koyduk. Gene bunun için hâkimlerin kadro ve teşkilât kanunlarında tadilat yaptık. Adliye ve bütçe encümenlerinin yetkilerinden geçen bu kanun birkaç gün sonra meclisin umumî heyetine arz edilmiş bulunacaktır.

Adliye kâtipliğini meslek haline getirmek

Bu esaslı ıslahata vasıl olabilmek için atılması lâzım gelen bir hatve da ha vardır ki bunu da meclisin gelecek ictimadında yapabileceğimizi umuyoruz. Bunda Adliye kâtipliğinin esaslı bir meslek addedilerek bu mesleğe dâhil ve meslekte ilerleme şartlarını tesbit olacaktır. Bu iş için de ıktiza eden az çok tahsisatı adli tebligatın postalarına devredilmesi ile elde edeceğimiz '5 - 6, yüz bin lira ile temin edeceğimiz ümid ediyor ve böylece esaslı ıslahatı başaraacağımızı sanıyoruz. Şayet bu iş için bu tahsisat, mutasavver ıslahat için alınan tedbirler kâfi gelmeyecek olursa iki kademeli bir ıslahat yapmaktansa Türkiyenin büyük bir kısmında bu ıslahatı katı ve tam olarak yapmak ve kalan kısım için de münasip fırsat ve imkânlarla intizar etmeği muvafık buluyoruz. Ben adliye derli, toplu, sağlam ve derinliğe giden adliye cihazını yayılan ve yayvan adliye makinesine tercih etmekteyim.

Yapı işleri

Adliye vekâletinin en hareketsiz cebbelerinden biri de gerek adliye ve gerek ceza evi binaları için inşaat safhası idi. Bundan bir sene evveline kadar mevcutları çürüyor, çürüyenler yıkılıyor, alınan mütevasi tahsisatlar mahdud yerlerin taminine bile yetişmiyordu. Bu hareketsiz cebhe bir sene bir Maliye vekâletimizin yardımı ile şayanı kayıt bir faaliyet devresine girmiştir. Geçen yıl içinde Bergama ve Nazilli'de mümkemmel birer ceza evi yaptık. Sinop tevkifhanesini ıkmal ettik. Aydın, Çorum, Malatya, Artvin, Bartın, Yalova ceza evlerinin inşaatı bugün çok ilerlemiş bir vaziyettedir. Ve yeni mali sene için bunların inşaatı bitirilmiş olacaktır.

Devlet mahallesinde (500) küsur bin liralık adliye vekâleti binasının ve üniversite mahallesinde (800) küsur

bin liralık hukuk fakültesi binasının temelleri atılmıştır. Üsküdar Adliye binasının inşası için ıktiza eden tahsisat mahalline gönderilmiştir.

Bu seneki tahsisatların müsaadesi nisbetinde İzmirde, İzmirde ve daha birkaç kaza ve vilâyette ceza evi binaları inşa edeceğimizi ümid ediyoruz. Manisa ve Kastamonu, Silivride belki de Adanada adliye binaları inşasına başlayabileceğiz.

İstanbul adliye sarayı için vermiş olduğumuz (500) bin liralık tahsisatı bugüne kadar bazı teknik müşkülâtın dolaylı sarfedemedik. Bu meblâğı bu sene sarfedebileceğimizi, İstanbul adliyesini güzel bir bina ile teçhiz edebileceğimizi ümid ediyoruz.

Meşhut suçlar

Yeni ceza evlerine hükmi şahsiyet veren bir lâihya ile meşhut suçlar kanununun şümül sahasını tevsi eden diğer bir lâihyayı Büyük meclise sevk ettik.

Meşhut suçlar kanunu kanaatime göre meclisin irade ve arzularına uygun bir şekilde tatbik edilmiş ve edilmektedir. Müsaade buyursanız bu kanunu tatbik eden adliyecilerle zabıta kuvvetlerimize ve bunlara yardım eden halkımıza huzurunuzda teşekkür edeceğim.

Meşhut suçlar hakkında kabul edilen mahkeme usulünün bir sene sekiz aylık tatbikat devresinde alınan neticeler bu kanun tedvin edildiği sırada yapılan en nikbin tahminlerin de fevkindedir. İstanbulun belediye hududları dahilinde bu kanunun şümülüne dahil olarak işlenen suçların adedi kanunun daha ilk tatbik edildiği aylarda üçte bir nisbetinde bir tenakus göstermiştir. Elimizde bulunan ihşai malûmat ile yalnız İstanbulda vasatı o'arak ayda (400) yani senede (4800) iş bu kanunun seri ve kısa hükümleri dairelerinde işlerin tamamiyle hakikate nüfuz edilmek suretilerle henüz süğün işlendiği gün hükmü bağlanmaktadır.

Kanunî zaruretler dolayısıyla işin bir celsede karara bağlanamıyarak mahkemenin işi yakın ikinci bir celseye noksanların ıkmalı için talika mecbur olduğu haller yok denebilecek kadar azdır.

Yeni kanun projeleri

Avukatlık ve noterlik kanunlarının adliye encümeninde teklifleri hitam bulmuştur. Bunlar hakkındaki mütealemleri sırası geldiği zaman arzedeceğim.

Yersiz (64) bin küsur davanın açılmasına sebebiyet veren yaş tashihi ve evlenmeye izin meselelerini halleden kanunların tedvininde devlet parasile çalışan müesseseleri, belediye ve idareî hususiyetle bunlara aid müesseseler aralarında çıkan hukuk davalarını hâkim usuliyale haletmeği temin eden diğer kanun lâihyası meclise tevdi edilmek üzeredir.

Adli tebligatın postahanelerle yapılması meselesi etrafında iki vekâlet murahhasları tarafından yapılan müzakereler hitam bulmuştur. Bu husustaki kanun da yakında Meclise sevk edilecektir. Bu suretle yalnız bizde ve Bulgaristanda mevcut olan mübaşirle tebligat usulünün vaz geçilerek diğer kanun büyük kısmında tatbik edilen sisteme geçilmiş olacaktır.

Deniz ve kara ticareti kanunlarının ilk tadil lâihyaları hazırlanmıştır. Son lâihyalar vücut bulduktan sonra bu tadil içinde Meclise sevk edilecektir.

Nihayet arkadaşlar; devletimizin Büyük Reisinin nutuklarında Adliyenin tevdi edilmiş olan vazifelerini tamamen yapılmakta olduğunu arzeder ve iki sene evvel söyledigim bir cümle ile sözlerime nihayet veririm:

Türk adliyesi, 'türk ordusu gibi, türk milletinin gururu olmak istiyor.

İstanbul imarı

Şehir stadyomu ve Florya plajı

İstanbul, 24 (Telefonla) — Dolma bahçe ve civarına aid olarak B. Prost tarafından hazırlanan mevzii proje nafia vekâleti tarafından tasdik edilerek belediyeğe gönderilmiştir.

Projeje göre, Gümüşsuyu caddesi, Gümüşsuyu hastahanesinden ve nafia fen okulu binalarından sekiz buçuk metre kesilerek eski Establî Amire ve Dolmabahçe gazhaneleri kaldırılarak burada şehrin spor sahası yapılacaktır.

Bugün vali, B. Prost ve belediye fen heyeti Floryaya giderek teklifler yapmışlar, yeni kurulacak gazino hakkında esasları tesbit etmişlerdir. Bu gazino 44 bin liraya çıkacaktır.

22 çocuk süften zehirlendi

İstanbul, 24 (Telefonla) — Bugün Kumkapı, Kadırga, Küçük Ayasofya, Langa semtlerinde 22 kişi içtikleri süften zehirlenmişler ve derhal tedavi altına alınmışlardır. Bunların çoğu çocuklardır. Tahkikat yapılmış. Sütlerin almdığı mandıra ve mutavassıtlar tesbit edilmiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

General Mariç İzmirde

Dost yugoslavya nazırı askeri müesseseleri gezdi

(Başı 1. inci sayfa)

Şefik Çakmak, Albay Celâl ile askeri ve sivil erkân ve ümera tarafından karşılanmıştır. Bayan Mariç ve Bayan Özalp'a buketler takdim edilmiştir. General Mariç kendisini karşılayan zevat ile selâmlaşmış, mızika yugoslav ve türk millî marşlarını çaldıktan sonra da ihtiram kıtasını teftiş ederken askeri türkte "merhaba asker,, diye selâmlamış ve kıta "varol,, diye mukabelede bulunmuştur. Sayın misafirimiz istasyonun iç ve dışına çıkmışlar ve kendisini şiddetle alkışlayan halka hitaben türkte "yaşasın Türkiye,, demişlerdir. Muhterem generalin bu jesti sürekli alkışlarla karşılanmış ve halk da "yaşasın Yugoslavya,, diye haykırış ve alkışlamışlardır.

General mariç ve diğer misafirlerimiz Kâzım Özalp ve Asım Gündüz otomobillerle ikametlerine hususî daire ayrılan İzmirpalasa gitmişlerdir.

Sayın misafirimiz dost memleket harbiye ve bahriye nazırı general Mariç bir müddet istirahatından sonra yanlarında Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp, Büyük Erkan Harbiye ikinci reisi orgeneral Asım Gündüz ve diğer zevat olduğu halde otomobillerle şehirde bir gezinti yaptıktan sonra Bornova'ya giderek tüm komutanlığını, Ziraat mektebini ve haşerat enstitüsünü ziyaret etmişlerdir. Misa firler ögle yemeğini yugoslav bandıralı Lovcen vapurunda diğer davetlilerle birlikte yemişler ve yemeği müteakib Kültürparkı görmeğe gitmişlerdir.

Orgeneral Mariç şerefine bu akşam şehir gazinosunda ilbay Fazlı Gülec tarafından bir ziyafet verilmiştir.

Ziyafette Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp, Büyük Erkan Harbiye ikinci reisi Asım Gündüz ve diğer generallerle askeri ve sivil erkân ve ümera bulunmuşlardır. Şölenin nihayetlerine doğru ilbay bir söylev vermiş ve sayın misafirimiz buna mukabelede bulunmuşlardır. Ziyafetin sonunda millî kıyafetli zeybekler tarafından davul ve zurnaların çaldığı zeybek ve bengu oyunları oynanmış ve minimini yavrular tarafından oynanan millî oyunlar da misafirimiz tarafından takdir ve alkışla seyredilmiştir.

Dünkü ziyaretler

(Hususî muhabirimiz telefonla bildiriyor).

İzmir, 24 (Telefonla) — Misafir Yugoslavya harbiye ve bahriye nazırı orgeneral Mariç, refikası, Millî Müdafaa Vekili ve diğer zatlar bugün şehrimizde muhtelif teklifler yapmışlardır. Misafirimizin refikaları refakatinde Bayan Özalp, ve Bayan Oğuz olduğu halde muhtelif ictimai müesseseleri gezmişlerdir.

Sabahleyin orgeneral Mariç refakatinde Kâzım Özalp, general Asım Gündüz, mihamdarları olduğu halde otomobille Gazimeire gitmiş ve tayyare alanında etüdler yapmışlar. General düştü Kızıllıçludaki köy-cülük enstitüsünü gezmişler ve talebinin tezahürleriyle karşılanmışlardır.

Saat 12.30 da Orduevinde şereflerine bir ziyafet verilmiş. Ziyafette Millî müdafaa vekilimiz, vali ve bütün komutanlar hazır bulunmuşlardır. Ziyafetten sonra refakatinde komutanlar olduğu halde müstahkem mevki gruplarını gezmiş, Bayraklı vapurıyla körfez sahilinde bir gezinti yapmışlar. Askerlerimiz tarafından hararetle istikbal ve teşyi edilmiştir.

Bu akşam saat 20 de İzmir belediyesinin fuar gazinosunda verdiği ziyafette misafir general ile Millî Müdafaa Vekilimiz ve diğer komutanlar bulunmuşlardır. Bu vesile ile Bergamadan gelmiş olan zeybekler muhtelif millî raksılar yapmışlar. Misafir general oyunları çok beğenerek tekrar ettirmişlerdir.

Ziyafetin sonuna doğru, belediye reisi Dr. Behçet Uz tarafından bir nutuk verilmiş, misafirler selâmlanmış ve türk - yugoslav dostluğu tebarüz ettirilmiştir. Belediye reisi en son yugoslav milletinin refahına, majeste kralın, son altes Prens Pol'un, sayın Madam Mariç'le generalin şerefine kadehini kaldırmıştır.

General Mariç İzmirde ve her tarafta gördüğü nezaket ve iyi kabulden fevkalâde mütehasssis olduğunu söyleyerek türk inkılabının gördüğü büyük işler, türk milleti, Atatürk şerefine kadehini kaldırmıştır.

Misafir general, refikası ve maiyeti ile mihamdarları bugün saat 23.30 da Bandırmaya doğru şehrimizden hareket edeceklerdir.

Bir yugoslav vapuru İzmir'e geldi

İzmir, 24 a. a. — Balkan antantı ik-

tsad konferansının son içtimarında ittihaz edilen karara tevfillan tesis olunan balkanlar arası hattının ilk seferini yapan yugoslav bandıralı Lovcen vapurunu limanımıza uğraması vesilesiyle, dün vapurda bir ögle ziyafeti verilmiştir. Ziyafette İzmirde bulunan Yugoslavya harbiye ve bahriye nazırı orgeneral Mariç ve bayan Mariç ile millî müdafaa vekili Kâzım Özalp ve Bayan Özalp, orgeneral Asım Gündüz ve diğer generallerle ilbay Fazlı Gülec, sarbay Behçet Uz ile bazı tüccarlar ve matbuat müessisleri bulunmuşlardır.

Ziyafetin sonlarına doğru vapur acentasının genel direktörü ve müteakiben ilbay Fazlı Gülec ve bundan sonra da Nazmi Topçuoğlu adına birer söylev verilmiş ve söylevlerde iki memleket arasındaki münasebetlerin derinliği tebarüz ettirilmiştir ve Yugoslav kralı majeste Piyer'le yüce Önderimiz Atatürk'ün şeref ve şihâletine kadeh kaldırılmıştır.

Türkiyeye kredi

Taymisin başmakalesi

(Başı 1. inci sayfa)

hakkında bir başmakale neşrettiğini evvelce telgraf haberi olarak yazmıştı.

20 mayıs tarihli Taymis gazetesinde çıkan bu makaleyi aşağı alıyoruz.

İngiliz ihracat kredi garanti departmanı ile şubattan beri Londra'da bulunmakta olan türk bankerler heyeti arasındaki müzakereler muvaffakiyetli bir neticeye varmıştır. Türkiyeye 16,000,000 İngiliz lirası miktarda bir kredi vermeği temin eden bu anlaşma önümüzdeki hafta başında imzalanacaktır.

Türk başbakanının salı günü Cıvıhriyet Halk Partisi grupundaki beyanatına göre bu anlaşma, Türkiye'nin ekonomik inkılabına ve ıktisadi sermayesinin kredi taktikleriyle ıktisadi temin edecek ve Türkiye'nin İngiltereden kredi ile askeri lezazımını alması için bir kredi açacaktır.

Türkiyenin, bilhassa, kömür, krom ve bakır gibi ehemiyetli maden kaynakları vardır ve geçen ilkkânunda maden endüstrisinin inkısaı için üç yıllık bir plân tatbikine başlanmışlar. İngiliz kredisi - Avrupa kıtasındaki tatbikatına uygun olarak deniz, maden ve endüstri işlerinin idaresini bankacılıkla mezcenden - türk bankalarının, lâzımgelen makinaları satın alarak, icabeden imalâthane ve fabrikaları açarak, memleketin muvasala yollarını ve limanlarını inkısaı ettirerek bu ve başka millî servet kaynaklarını geliştirmeye kadir kılacaktır.

Müzakereye girişlerinin önüne geçen başlıca müşkülât, İngilterenin Almanya ve Amerikanın zıddına, türk ürünlerinin tahdidde tâbi bir alıcısı olmasından ileri geliyor. Bu sebeble döviz meselesinin halli kolay olmamıştır.

Mahallî masrafları karşılamak ve teçhizat satın almak için elde kâfi miktarda türk lirası mevcut olduğu halde türk lirasının sterline çevrilmesi meselesi, almak ve vermek esası dahilinde, ancak uzun müzakerelerden sonra hallidilebilmiş ve bu hal sureti umumî anlaşmanın bir kısmını teşkil etmiştir.

Bu müzakerelerin muvaffakiyetle neticelenmesi Türkiye ile İngiltere arasındaki iyi münasebetleri kuvvetlendirecektir.

Diğer bakımlardan anlaşma umumî memnuniyeti mucib olmuştur. Hiç şüphesiz, türkler de öteki milletler gibi silâhlanamaktadırlar. Fakat onlar, tamamiyle tedafül olan bu hazırlıkların Anadolu'daki yurdlarını imar ve inkısaı gayesinden kendilerini uzaklaştırmasına müsaade tememekte-dirler.

İngiliz hükümeti, 1922 senesinde yeniden doğuşunda beri Balkanlarda ve yakın şarka sulhun ve istikrarın bir âmilî olmuş olan bir millete yardım ve teşvik etmekle çok iyi bir harekette bulunmuştur.

Viyana baş konsolosluğu

Viyana başkonsolosluğuna Kemal Aziz Payman'ın tayin edildiğini memnuniyetle haber aldık. Kemal Aziz Payman hususî kalem müdürlüğü yapmış, Berlin müsteşarlığında çalışmış kıymetli hariciyecilerimizdendir. Kendisine yeni vazifesinde de muvaffakiyet dileriz.

Kamutay bütçe müzakerelerine devam etti

(Bağı 6. mnci sayfa)

nişleme kısmımız olmakla beraber fazla kinin verilmesi esastır üzerinde de tevakuf ettik. Daha çok kinin tevziatını da temin etmek üzere beraber yürüyeceğiz.

Alınacak tedbirler

Nümune hastahanesi önünün poliklinik toplantıları çok şayanı dikkattir, işaret buyurdular; bilhassa teşekkül ederim. Buradaki kıyafetsizliği izale etmek üzerinde duruyoruz. Hekimleri iki kısma ayırmayı düşünüyoruz. Bir kısmını yatan hastalar, bir kısmını da erkenden başlayarak bu hastaların muayenelerine tahsis etmek. Teşkilatın vereceği imkân dahilinde bunları nazari dikkate alacağız. Bu, hakikaten çok sıkıntılı bir şeydir. Çok tehacim vardır. Bir bekleme yerine ihtiyaç vardır, fakülte yapmak üzere satın aldığımız yerler var, onlardan bir tanesini bekleme yeri yaparak, iyi görülmeyen demeyeyim, hastaları takip eden vaziyetten kurtarmaya çalışacağız. (Gülse, bravo sesleri)

Cüzam meselesine geçiyorum. Bizim memleketimizde geniş bir vaziyette böyle bir şey yoktur. Elimizdeki kayıtlar, nihayet 400 - 500 kadardır. Bizim kayıtlarımızdan hariç olarak da mevcudiyetini tahmin edersek nihayet 1000, 1200 ve en çok 2000 tane... Bunlar üzerinde esaslı büyük uğraşma düşüncesinde değildim. Cüzam öyle bir hastalıktır. ki sirayeti çok güçtür. Beri tarafta sirayeti çok kolay olan verem gibi daha ehemiyetli bir hastalık varken elimize geçecek olan paraları buraya sarfetmeği düşünmüyorum. Bu koymuş olduğumuz tahsisat doğrudan doğruya cüzam için lazım olan ilaçları alıp mahallerine gönderme noktasından değildir. Dünyanın bugünkü kanaati ve fikri güdür: Cüzam kolay geçer bir hastalıktır. Eskiden cüzamlara mahsus köyler yapılmış ve tecrid edilmişlerdi. Bugünkü kanaat cüzamlıların sirayet devresinde bulunanlar üzerinde de çalışıp onları tecrid etmek lazımdır. Bunların devreli sirayetinde olduğunu, ancak karha bulundugunu nereden bileceğiz? Bu gibilerin cebri muayenesi ve her altı ayda bir kere firengillerde olduğu gibi takibi cüzamları üzerinde kararlara alacağız. Ve sonra tedavi müddetince ayrı bir yerde bulunduracağız, yapacağı sanatlar üzerinde kanunî sa- hihyetler alacağız, yani halkla temasından bazı sanatları yaptırmamak hususlarında kararlar alacağız, bunların üzerinde de çalışıyoruz.

Emrazi sarıye faslında alsak da burada bulunsun da bize hiç bir şey değildir. Memleketimizde cüzamın ehemiyetli olmadığına koymuş olduğumuz dört bin lira tahsisatla da göstermiş oluyoruz.

Şifh propaganda meselesi; şifh film lerimiz yenileri gelmişler çok zenginleşmiştir. Ve daima halkverile temastayız. Vilâyetlere göndererek göstermekte devam ediyoruz. Ve yeni gelmiş olanları da, yenitir olarak göndermeye başlayacağız. Bunların üzerinde de çalışıyoruz.

İçtimai yardım
İçtimai yardım mevzuuna gelince; bu mevzu etrafında hiç bir şeyimiz yoktur. Koymuş olduğumuz bu bin lira çok sıkıntılı mevzularda düşmüş olanlara ani olarak Kızılay vasıtasıyla yaptığımız yardımdan ibarettir. İşsizlerle, içtimai muavenet kısmına ait olan malî ihtiyar, darülaceze, hususî muhasebe, vilâyetlerin vesaifi meydanına girmiştir. Bunlar bir taraftan bunları yaparken biz büyük işlerimizi yaptıktan sonra zamanı gelince bunlara da el atacağız.

Vilâyetler muhasebe hususiyeleri ne aid hastahanelerin muvazenei umumiyeye alınması bütçeye tahmil edeceği masraf dört milyon liradan ibarettir. Biz bunu muvazenei umumiyeye almın kendilerine, vilâyetlerde, kazalarda geniş, istediğimiz şekilde verebiliriz. Bugünkü bütçelerinin darlığı daha ileriye doğru gitmeye bu müessesatı daha iyi idare etmeğe mani oluyor.

Sırrı İçöz (Yozgat) — Vilâyetler harzıdır, başka vilâyetler kabul etmezse biz hazırız.

Sihah ve içtimai muavenet veikil Dr. Hulusi Alataş (Devamla) — Bu yolda birçok vilâyetlerden müracaatlar vaki olmuştur. Kütahya, Yozgad, Çanakkale, hattâ İstanbul müracaat etmiştir, mezba münasebetile. Fakat bir kül halinde müteale ettiğimiz için hepsine her vilâyet kendi hastahanelerini idare edecektir diye cevap verdik.

Bu sene yeni yapmakta olduğumuz işler üzerinde Trabzon hastahanesinin inşaatına devam edilmektedir. Cüzamlar için 50 yataklı hastahane bu sene yapılacaktır, verem sanatoryumuna 100 yataklı ilâve ettik. Emrazi sarıyeye de 200 yataklı ilâve ettik.

Şihve Vekâletinin çok kısa zamanda çok temiz ve çok vilâyet işleri vaktidir. Ama bu demek değildir ki ihtimamla

yacımız temin edilmiştir. Gün geçtikçe ihtiyaçlarımızın vüsâtını daha yakinen görüyoruz. Yapılacak daha pek çok işler vardır. Gelecek seneler varidatımız çoğalacak, bütçemiz yükselecek bize de o nisbette tahsisat vereceksiniz, biz de bu işleri daha ileri götüreceğiz ve yapacağız. (İnşallah sesleri, alkışlar.)

Adliye bütçesi

Sihah ve içtimai Muavenet Vekâleti bütçesinin kabulünden sonra Adliye Vekâleti bütçesinin müzakeresine başlandı.

Devamlı muvaffakiyetlerinden dolayı Adliye Vekilimizi tebrik eden B. Berç Türkler (Afyon Karahisar) Bir kısım kanunlarımızın hükümlerinin ve Adliye mekanizmasının işleyiş tarzının bugünkü hayatın ihtiyaçlarına tamamiyle uygun olup olmadığını sordu. İcra kanununun bazı hükümlerine temas ederek misaller gösterdi. Yangın meselerine temas eden Afyon mebusu, yeni binalar yapılmaya kadar her mahkemeye demir kasalar gönderilmesinin muvafık olacağını söyledi.

B. İstamât Özdamar (Eskişehir) Çok düzgün işleyen adliye mekanizmadaki inkişafın dolayı, bir hukukçu olarak, millet namına Adliye Vekilimize şükranlarını bildirdi.

B. Özdamar'dan sonra kürsiye gelen Adliye Vekilimiz, cumhuriyet adliyesinin başarmakta olduğu büyük meselerin geniş ve güzel bir izahını yaptı. Alınan tedbirlerin neticeleriyle alınacak tedbirlerin mahiyetini anlattı ve okullarımızın diğer sütunlarımızla bulacakları bu izahat, Kamutayın yüksek takdir ve alakasıyla karşılandı.

Üç vekili, büyük bir heyecan ve teheyhülle dinlediğini söyleyen B. Ziya Gevher Etilli, adliyesinin ilk olarak içtimai bir müessese halinde karşıya çıktığını ve vekilin yalnız kanunun tatbikinden değil, içtimai derdleri birer birer teşrih ederek ona göre yeni kanunlar tedvin etmekten bahsettiğini işaret ederek dedi ki:

— "Gene Dahiliye Vekilini dinledim zaman zaman bu yörelerde burada asayiş bu şekilde de dememişlerdir. Vatandaşın muhtaç olduğu erzaktan, sudan, temizlikten, hizmetten, belediye hizmetlerinden bahsettiler. İşte bugün hükümeti cumhuriyetin 15 inci senesine yaklaştığımız zaman bu memlekette bu inkılâbın neler verdiğini Şihve Vekilinin belâgatle söylediği rakamları da unutmayalım. Bize bu büyük harzı verdikten sonra bu üç müesseseye birden teşekkül ediyorum."

Adliye harçları ve binalar

Adliye Vekili Şükrü Saraçoğlu (İzmir) — Arkadaşlardan birisi zannediyorum. Encümen mazbatasında yazılı bulunuyormuş, Onu hatırlattır. Adliye harçlarını yeniden tekkik ederek bunların azaltılması. Maliye vekâleti ile Adliye vekâleti bu yaz çarışarak bunu gelecek içtima senesinde size yetiştirecektir. İkinci bir noktada, Ziya Gevher arkadaşımızın söyledikleri sırada hatırladım. Oda bizim memleketimizde Adliye binaları ve hapishaneler hergün biraz daha eskimekte ve eskiyenler de her gün biraz daha yıkılmaktadır. Alman cüzi paralar bunları tamire bile yetiştiriyor. Yalnız geçen sene ve önümüzdeki seneler adliyemiz için verimli olmuştur. Bu noktadan adliye bütçesi hakikaten hareketli bir bütçe olmuştur. Bize bu fırsatı veren maliyemize teşekkür edeceğim. Çünkü 800 bin küsur liraya hukuk mektebi yaptırıyoruz. Teknik bir müskülâtın dolayı gelecek seneye ka lan İstanbuldaki adliye binası için 500 bin lira, Üsküdar'da yanmış olan adliyenin yerine 50 bin lira konmuşdur.

Nazilli, Bergama, Malatya, Çorum ve Sinop ve bir kaç yerde daha başlanmış hapishane binaları bu sene bitirilmiş olacaktır. Yeni bir bina inşa etmek için lâakal üç vilâyet ve beş altı kazada yine adliye binası inşası için de Kastamonu, Manisa ve Silivri'de inşa edilecek bir vaziyetteyiz. Bunların içersine Adananın karışması ihtimali de vardır.

Bu hareketli devreye geçmemizi malîyinin gösterdiği kolaylığa medyunuz...

Vekilin izahlarından sonra fasillara geçilerek kabul edildi.

Kamutay riyaset makamının bir teklifini kabul ederek, bugün saat 14 de toplanıp bazı mühim kanunları görüşecek ve bütçe müzakerelerine yarın devam edecektir.

Meksikada sükün

Meksiko, 24 a. a. — Bütün memleketinde sükün hüküm sürmektedir. Asi general Sedillo'nun nerede bulunduğu bilinmiyor. San Luis valisi ile memurları hep dağa kaçmışlardır.

Hava kurumu

Muhtelif plânör malzemesi alınacak

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden :

1 — Plânör inşaatında kullanılmak üzere muhtelif boya ve tutkal, çelik sac ve boru, muhtelif tel, civata ve somun, rondela, tandör, kontrplak, çam kalası, radanza, kaplama bezi, lâstik kablo ve saire satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli GÜMRÜK LÜ VE KURUM TESLİM 48.370,30 lira, ilk teminatı 3.627,77 liradır.

3 — Eksiltme kapalı zarf usulüyle, 26 Mayıs 1938 çarşamba günü saat 15 de Türk Hava Kurumu Genel merkezi binasında toplanacak Türkkuşu satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Alınacak malzemenin tam listesi, fennî evsafı, eksiltme şartnamesi ve mukavele müsveddesi Ankaarda Türkkuşu İktimal bürosundan, İstanbulda piyango direktörlüğünden parastı verilir.

5 — Teklif mektupları, 2490 sayılı kanunun kapalı zarf usulüne temas eden maddesi hükümlerine uygun bir şekilde kapatılmış olarak ihale saatinden bir saat evveline kadar Türkkuşu İktimal bürosuna verilmiş olmalıdır.

6 — İsteklilerin belli gün ve saatte vesailklerle beraber müracaatları.

(2904)

Balıklı çiftliği satış ilânı

Vakıflar Umum Müdürlüğünden :

1 — Vakıflar idaresine aid Karacabey kazasındaki Balıklı çiftliği namile maruf çiftliğin tapu kaydı mucibince tahminen 13000 dönüm araziyle ebnîyesinin mülkiyeti peşin parayla satılmak üzere 20.5.938 gününden 20.6.1938 gününe kadar bir ay müddetle ve kapalı zarf usulüyle arttırmaya konmuştur.

2 — Muhammen kıymet 50000 elli bin liradır.

3 — Arttırma 20.6.1938 pazartesi günü saat 15 de Karacabey belediye dairesinde toplanacak komisyonu mahsus tarafından yapılacaktır.

4 — Arttırma şartnamesi Ankaarda vakıflar umum müdürlüğü orman ve erazi müdürlüğüyle İstanbul, Bursa vakıflar müdürlüğü ve M. Kemalpaşa vakıflar memurluğuna müracaat suretiyle görüldü.

5 — Arttırmaya girmek için isteklilerin (2250) liralık muvakkat teminat vermesi lazımdır.

6 — İsteklilerin teklif mektuplarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmaz. (1568) 3152

S U Z Y

Jean Harlov — F. Tone

JOLİ FAN

Losyonları ve Parfümleri kokuculuk sanayiinde birer şaheserdir 3146

İzmir Enternasyonal Fuarına hazırlanınız 20 ağustos 20 eylül 1938 3—7041

Vilâyetler

Gümrük karakolları yaptırılacak

Gaziantep Nafia Müdürlüğünden :

1 — 51239 lira 15 kuruş bedeli keşifli Tahtaköprü, Melikânî ve alagöz banisi gümrük karakolları inşaatı 25.5.938 tarihinden itibaren 20 gün müddetle, kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur. Muvakkat teminatı 3812 liradır.

2 — İhale 14.6.938 tarihine müsadif salı günü saat 16 da G. Anteb nafia müdürlüğünde toplanacak eksiltme komisyonu tarafından yapılacaktır.

3 — Keşif ve projelerle hususî ve eksiltme şartnamelerini görmek isteyenler Gaziantep nafia müdürlüğüne müracaat edeceklerdir.

4 — İsteklilerin elinde nafia vekâletince verilmiş müteahhidlik vesikası bulunması şarttır.

5 — İstekliler 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde yazılı vesikalar ve muvakkat teminat makbuzu veya banka kefalet mektublarıyla birlikte kanunun tarif ve şartnamedeki şeraiti tamamen uygun ve noksanzı olarak yazacakları teklif mektuplarını havi kapalı zarfları ihale saatından bir saat evvel komisyon reisliğine vermeleri ilân olunur. (1555) 3141

Şose tamiri

Zonguldak Vâililiğinden :

Mukaddema kapalı zarf usulüyle eksiltmeye çıkarılıp da talip çıkmayan Zonguldak - Devrek yolunun 6x000—47x000 kilometreleri arasında yapılacak 15367 lira 68 kuruş keşif bedelli şose esaslı tamiri işi arttırma, eksiltme kanununun 40 mcd maddesi mucibince 6.6.1938 pazartesi günü saat 15 de Zonguldak vilâyet daimi encümeninde ihale edilmek üzere yeniden kapalı zarf usulüyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

Eksiltme şartnameleri ve buna müteferri diğer evrak nafia müdürlüğünde ve daimi encümen kaleminde görülebilir.

Muvakkat teminat 1152 lira 57 kuruştur. Eksiltmeye girmek isteyenlerin talimatnamesine tevfiikan Nafia vekâletinden alınmış müteahhidlik ehliyet vesikaları ile Ticaret odasından bu yıl için alınmış vesika ve muvakkat teminatları ile birlikte teklif mektuplarını yukarıdaki günde ihale saatinden bir saat evveline kadar vilâyet daimi encümen reisliğine vermeleri ilân olunur. (3015-1576) 3157

Hapisane binası yıktırılacak

İstanbul Nafia Müdürlüğünden : Kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulan (22959,35) lira keşif bedelli İstanbul umumî hapishane binası yıkılmasının 2. 5. 938 pazartesi günü saat 15 te ihalesi yapılmak üzere ilân edilmiş ise de yapılan tenzilat mikdarı haddi itidal görülmemiş olduğundan işin 2490 sayılı kanunun 31 inci maddesi mucibince yeniden eski şartlar dahilinde kapalı zarf usulüyle eksiltmeye çıkarılması ve eksiltmenin 3. 6. 938 cuma günü saat 15 te nafia müdürlüğünde yapılmasına karar verilmiştir.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel hususî ve fennî şartnamele ri, proje, keşif hülâsasıle buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (1722) liradır. İsteklilerin teklif mektupları ve en az (15.000) liralık bu işe benzer iş yaptırma dair Nafia Vekâletinden alınmış ehliyet ve 938 yılına aid ticaret odası vesikalarını havi kapalı zarfları 3. 6. 938 cuma günü saat 14 e kadar nafia müdürlüğüne vermeleri.

(2631/1381) 2781

Futbol sahası, koşu pisti ve telerruhalı inşaatı

C. H. P. Afyon İlyönkurul Başkanlığından :

Afyon şehri stadyumunda yaptırılacak işlerden ve kısımlardan (20.000) lira muhammen keşif bedelli futbol sahası ve koşu pisti ile bunlara aid telerruati inşaatı 24 haziran 1938 tarihine müsadif cuma günü saat 15.30 da Cumhuriyet Halk partisi Afyon İlyönkurulunda teşekkül edecek komisyon da ihale edilmek üzere kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

Şartnameler, keşifname, plân ve bunlara müteferri diğer evrak 1 lira bedel mukabilinde Nafia müdürlüğünden alınabilir. Müteahhidin bu işlerin bîdayetinden nihayetine kadar yapıldığı müddet zarfında başında bulunmak ve bu inşaatın fennî mesuliyetini deruhte etmiş olmak şartile bir mühendis veya mimar veya salâhiyetli bir fen memuru bulundurmağı usulü vechile teahhüt etmiş olması şarttır.

Muvakkat teminat (1500) bin beş yüz liradır.

(3011-1572) 3155

Et fiyatları

Belediye reisliğinden

25 - 5 - 1938 tarihinden itibaren Ankara'da perakende olarak azami et fiyatları aşağıdaki şekilde tesbit olunmuştur. Sayın halka ilân olunur. (1583)

	Kuruş
Kuzu eti	35
Koyun eti	48
Sığır eti (Kemiksiz)	45
Sığır eti (Kemikli)	40
Dana eti	40
	3159

Yeni Büyük Millet Meclisi sahası için istimlak

Ada	Parsel	Mikdarı me.	Beher m2 kıymeti	Yekûn	Sahibi
1260	99	3832	3 L.	11496	Mehmet Hüsrev, Fatma Sabiha, Bedia, Ziya, Ayşe Samiha.
" "	100	3081	3 L.	9243	Tevfik oğlu Tevfik oğlu Namık.
" "	46	2508	4 L.	10032	Bina 14000 Mehmet Emin oğlu Hüseyin Alim
" "	48	1710	3 L.	5130	Mehmet Emin oğlu Nail Özgen.
1851	1	7258	2,50 K.	18145	İsmail Sabuncu Gireson sayı-ları.
1272	2	919	2 L.	1838	Mehmet Hulusi oğlu Ömer Lütfi.
3 "	3	919	2 L.	1838	İsmail kızı Ayşe, Sıddika Onkan.
" "	4	919	2 L.	1838	" " " " " Rasime.
" "	5	919	2 L.	1838	İbrahim kızı Ayşe " Rasime.
" "	6	1861	2 L.	3722	2/8 Feride 3/8 zerden altı hisse Mehmet Hulusi oğlu Ömer Lütfi ve Aşır kızı Sabiha.

Yukarda ada parsel mikdar ve sahiplerinin isimleri yazılı Ayrancı mevkiinde ve yeni Büyük Millet Meclisi sahasına tesadüf eden arazi ve ev hîzalarında gösterilen bedellerle Menafii umumiyeye kararına tevfiikan istimlak edilecektir. Bu yerlerin haritası Belediye Kapısına ve istimlak yerlerine asılmıştır. Bu bedele razı olanların muamelelerini yaptırmak üzere Belediye müracaatları ve razı olmayanların da 27 Mayıs 1938 cuma günü akşamına kadar itirazlarını gösterir istidalarını belediye reisliğine vermeleri ilân olunur. 3058

Ankara Belediyesi

Kireç depoları sahiplerinin nazarı dikkatine

Ankara Belediyesinden : Şehir dahilindeki kireç depolarının gerek satış ve gerek nakil, doldurma ve boşaltma ameliyesi sıhhati umumiyye ihlâl ettiğinden badema bu gibi malzemenin ancak odun ve kömür depoları mntakalarında satışına müsaade edilecektir. Şehir içinde mevcut satış yerleri 1 - birinci teğrin - 938 tarihinde kapatılacaktır. Bunun için al-kadrların şimdiden ona göre tedbir al-malarını ve yeni nakledilecekleri yerler için de müsaade almalrı ilân olunur. (1511) 3018

Arsa satılacak

Ankara Belediyesinden : 1 — Plân icabı olarak Yenışehirde 1152 ada 29 parselde bulunan 168 metre murabba arsaya ilâvesi icap eden 180 metre murabba belediye malı arsa on beş gün müddetle açık arttırma-yı konulmuştur. 2 — Muhammen bedeli 720 liradır. 3 — Muvakkat teminatı (54) liradır. 4 — Şartnamesini görmek isteyenlerin hergün yazı işleri ve isteklilerin de 31 Mayıs 1938 salı günü saat on buçukta belediye encümenine müracaat-ları (1514) 3044

Satılık eski otomobil lastikleri

Ankara Belediyesinden : 1 — Otobüs idaresinde bulunan 256 dış ve 200 adet iç eski lastik on beş gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur. 2 — Muhammen bedeli 3700 liradır. 3 — Muvakkat teminatı 2777,5 liradır. 4 — Lastikleri görmek isteyenlerin her gün otobüs idaresi anbar müdürü-güne ve isteklilerin de 27 Mayıs 938 cuma günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (1441) 2866

Adıyaman Asliye Hukuk Hâkimliğinden :

Adıyaman posta ve telgraf idaresine izafeten müdürü Sıtkı Sarıoğlu tarafından Adıyaman eski posta ve telgraf müdürü Aziz aleyhine açılan 414 lira 50 kuruş alacak davasının icra kılınmakta olan duruşmasında: müddeialehy Aziz'in ikametgâhı meğhul bulunmasından kendisine ilân tebligat ifasına karar verilmiş olduğundan muamaleyhin 3 haziran 1938 tarihinde saat 9 da Adıyaman asliye hukuk mahkemesinde hazır bulunması ilân tebligatı olunur. 3162

RESMÎ İLANLAR

Kültür bakanlığı

Benzin alınacak

Kültür Bakanlığından :

1 — Bakanlık otomobilinin 7200 - 8400 litre den ibaret olan bir senelik benzin sarfiyatı açık eksiltme suretiyle münakasaya konulmuştur.

2 — Bu hususa aid şartname bakanlık levazım direktörlüğündedir.

3 — Taliblerin yevmi ihale olan 6. 938 pazartesi günü saat on dörtte 126 liralık teminat akçesinin mahallî mal sandığına yatırıldığını mübeyyin makbuzla bakanlık levazım direktörlüğünde müteşkil komisyonun müracaatları ilân olunur. (1509) 3061

Orta okul öğretmenliği

Kültür Bakanlığından :

1 — Orta okullarda türkçe, tarih - coğrafya, riyaziye, tabiiye, fransızca, almanca ve ingilizce öğretmenliği olmak isteyenler için yalnız öğretmenleri okul mezunlarına mahsus 15 haziran 1938 tarihinde gazi eğitim enstitüsünde açılacak sınavdan mada bu yıl da bir sınav yapılacaktır.

2 — Sınavlar 1 eylül perşembe günü İstanbul üniversitesinde başlayacaktır.

3 — Sınavı girmek isteyenlerin:

A) Türk olmaları,

B) 20 den aşağı ve 45 den yukarı yaşta olmamaları,

C) Hüsnühal erbabından oldukları, cinayet ve cünha nevinden mahkûmiyetleri olmadığı hakkında mahallî vilâyet veya kaza idare heyetinden bir mazbata ibraz etmeleri (halen ıssay veya öğretmen olanlar bu kayırdan müstesna olup mensub oldukları daire amirinden alacakları vesika kâfidir.)

D) Her türlü hastalıktan ve öğretmenlik etmeye mani vücut arızalarından salim olduklarını isbat eden heyeti shihyeden tasdikli hekim raporu ibraz etmeleri,

E) En az lise ve 4, 5, 6 sınıflı öğretmen okulu mezunu veya bunların müadili okullarda tahsil görmüş olmaları,

Öğretmen okullarından mezun olanların en az iki ders yılı öğretmenlik etmiş bulunmaları gerekir.

4 — Gerek sözlü ve gerek yazılı sınav soruları üniversite ve yüksek öğretmen okulu talebesinin takip ettiği ders müfredatından seçilecektir.

Bundan başka sınavı girecekleri pedagojik sorular da sorulacaktır.

5 — Namzetler sınavda kazandıkları takdirde 1702 numaralı kanunun 1 inci maddesinde gösterilen derecelere dahilinde herhangi bir orta öğretim okulu var öğretmenliğine atanacaklardır.

6 — Yukarıdaki şartları haiz olan namzetler bir istida ile bakanlığa başvuracaklardır. Bu dilekçeye şu belgelerin bağlanması lazımdır:

A) Nüfus cüzdanının aslı veya tasdikli sureti,

B) Tahsil derecelerine aid diploma veya tasdiknamelerin aslı veya tasdikli suretleri,

C) Hüsnü hal mazbatası,

D) Mahallî Kültür idaresinden nümunesine tevfi kanun tasdikli sağlık raporu,

E) Mahallî kültür idaresinden tasdikli ve fotoğraflı fiş,

F) 6 adet 4x6,5 ebadında kartonsuz fotoğraf,

Bu vesikaların 15 haziran 15 ağustos 1938 akşamına kadar Bakanlık gönderilmiş olması lazımdır. Bu tarihten sonra bakanlığa gelmiş olan veya evrakı müsbitesi noksan bulunan dilekçeler hakkında muamele yapılmayacaktır. (1521) 3048

Gümrük ve İnhisarlar B.

Nihayetsiz şerid alınacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1 — Şartnamelerine ekli listede ebad ve mikdarı gösterilen 60.000 adet nihayetsiz şerit pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 27-5-1938 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de Kaba-taş Leva-zım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyonun gelmeleri ilân olunur. (2024-1076) 2155

Nakliyat münakasası

Ankara İnhisarlar Baş Müdürlüğünden :

Ankaran — Kızılcahamam, Balâ, Çubuk, İnhisar idarelerine 938 malî yılında taşınacak dolu bütün ve müs-kirat sandıklarıyla ispiro bidonları- nın mezkûr mahallerden Ankara İnhis-

arlar deposuna iade olunacak boş sandık tahtalarının ve boş bidonların bir sene müddetle taşıma işinin tayin ve ilân edilen 20.5.1938 tarihinde yapılacak açık eksiltme ve pazarlığa ilişkin etmek üzere talib çıkmadığından dolayı 2490 sayılı kanuna göre on gün müddetle uzatılmış ve 30 - 5 - 1938 tarihinde saat 15 de baş müdürlüğümüz binasında toplanacak komisyonunda bu mahallerin açık eksiltme ve pazarlığının yeniden icra edileceğini ve muvakkat teminat parasının Kızılca hamam için 54 lira 30 kuruş ve Çubuk için 30 lira ve Balâ için 35 lira olduğu ilân olunur. (1562) 3143

Bayındırlık Bakanlığı

Bakırçay ovası ve nehir islâhatı ameliyatı

Nafia Vekâletinden :

Eksiltmeye konulan iş :

1 — Bergamada Bakırçay ovası ve nehir islâhatı ameliyatı, keşif bedeli (1.564.863) lira (86) kuruştur.

2 — Eksiltme: 8-6-1938 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 15 de nafia vekâleti sular umum müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

3 — İstekliler: Eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeyi (50) lira mukabilinde sular umum müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (60.696) liralık muvakkat teminat vermesi ve (500) bin liralık nafia su işlerini veya buna muadil nafia işlerini taahhüd edip muvaffakiyetine bitirdiğine ve bu kabıl nafia işlerini başarmakta fennî kabiliyeti olduğuna dair nafia vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ibraz etmesi, isteklilerin teklif mektuplarının ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar sular umum müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmeyiz. (1343) 2756

İktisat bakanlığı

Muzaffer Talay hakkında

İktisat Vekâletinden :

İktisat vekâleti memurlarından olup 1076 numaralı kanunun (D) fıkrasına tevfi kanun yedek subay okuluna sevk edilen ve 23. 4. 1938 tarihinde okulu bitirerek terhis edilen Muzaffer Talay halen vazifesi başına gelmediği gibi hastalık ve sair bir mazeretle bildirmediğinden işbu ilânın tarihi neşrinde itibaren bir hafta zarfında vazifesi başına dönmeyi takdirde müstafi addedileceği tebliğ yerine kaim olmak üzere ilân olunur. (1537) 3081

A. Levazım Amirliği

Yoğurt alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

İstanbul levazım amirliğine bağlı müessesat için 113316 kilo yoğurdun kapalı zarfla eksiltmesine talib çıkmadığından pazarlığı 27. mayıs 938 cuma günü saat 15 de Tophanede levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

Hepsinin tahmin bedeli 18130 lira 56 kuruş ilk teminatı 1359 lira 79 kuruştur. Şartnamesi komisyonunda görülebilir. Yoğurdun hepsi bir müteahhide verilebileceği gibi Anadolu ciheti ve sur harıcı ve sur dahili olmak üzere üç gruba da ayrılabilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla beraber belli saate komisyonunda bulunmaları. 3079

Sade yağı alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Lüleburgaz tümen birliklerinin ihtiyacı için 32800 kilo sade yağ kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 10 haziran 1938 cuma günü saat 16 da Lüleburgaz tümen satın alma komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 29520 lira, muvakkat teminatı 2214 liradır. Münakasaya iştirak edeceklerin bildirilen gün ve tayin edilen eksiltme saatinden bir saat evvel teminat ve teklif mektuplarıyla icabeden vesai kanun komisyonuna verilmelidir. (1561) 3142

Odun alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Siirtteki birlikler ihtiyacı için 1.200.000 kilo odun 20 haziran 1938 pazartesi günü saat 9 da kapalı zarf usulüyle Siirt tümen satın alma komisyonunda alınacaktır. Muhammen bedeli 18000 lira, muvakkat teminatı 1350 liradır. Şartnameyi görmek isteyenlerin hergün iş saatinde eksiltmeye gireceklerin mezkûr günde saat 8 e kadar teklif mektuplarını komisyonuna vermeleri. (1566) 3150

Yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — İstanbul komutanlığına bağlı birlikler hayvanat için 360 ton yulaf satın alınacaktır. İhalesi kapalı zarfla 15 haziran 1938 çarşamba günü saat 16 da yapılacaktır. Muhammen kıymeti 25200 liradır. İlk teminatı 1890 liradır. Şartnamesi 126 kuruş mukabilinde verilebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektuplarıyla 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla ihale günü ihale saatinden en az bir saat evveline kadar tam mektuplarını Fındıklıda Komutanlık satın alma komisyonuna vermeleri. (1567) 3151

M. M. bakanlığı

Askerî Okullara talebe alınıyor

1 — 938 - 939 ders yılı için İstanbul bulda bulunan Kuleli ve Maltepe askerî liselerine Bursa askerî lisesi, Kırıkkalede bulunan askerî sanat lisesi ve Konya, Erzurum askerî orta okullarına talebe alınacaktır. Kaydî kabul şartları hakkında malûmat askerlik şubelerinde ve okullarda vardır.

2 — Kayıtlı ve kabul için müracaat zamanı 1 haziran ile 25 temmuz arasında. Talebe hangi okula girmek istiyorsa bir dilekçe ile doğrudan doğruya o okul müdürüne müracaat edecektir. Dilekçeye iki fotoğraf ile bir tane 6 kuruşluk posta pulu ilâzırlanmış bulunmalı ve mensub olduğu askerlik şubesi bakanlık ve meclisi ile kendi adı, okuduğu okulun ismiyle hangi sınıfta bulunduğu, yabancı dil okuyorsa hangisini okuduğu ve okulundaki kayıtlı numarası, boyu, yaşı, ağırlığı ve oturduğu yerin adresi vazih olarak yazılmalıdır.

3 — Mekteplerin bulunduğu şehirler haricinden müracaat edecek talebeler ayrıca ikinci bir dilekçe ile de askerlik şubelerine baş vuracaklardır. Askerlik şubeleri sıhî muayenelerle lüzumlu kayıtlı ve kabul kağıtlarını tamamlattıracaklar ve 1 temmuzda talebenin gireceği okul müdürüne yalnız kağıtlarını gönderecekler ve talebeler mektep müdürleri tarafından çağırılmadıkça mektebe gönderilmeyecekler.

4 — Okullar yatılı ve parasızdır. Talebenin işesinden başka giydirilmesi, teçhizatı okul tarafından temin edilir ve her ay bir mikdar da maaş verilir. (1222) 2515

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

938 malî yılı için Millî Müdafaa Vekâletince aşağıdaki semtlerde bina icar edilecektir. Mal sahiblerinin mayıs 938 sonuna kadar vekâlet satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur.

A) Vilâyet civar askerlik şubeleri dairesi için müstakil ve kârgir asgarî yirmi odalı bir bina 31 mayıs 939 gayeresine kadar.

B) Yeniceami Öksüzce civarında teçhizat anba için sekiz odalı müstakil ve kârgir bir bina 31 mayıs 939 gayeresine kadar.

C) Akköprü yolu ve civarı, Gökeoğlu mahallesine ve civarı Şişli bankası - Sarı kırsal arasındaki cadde ve mücaviri sokaklarda olmak üzere Ankara levazım yiyecek anbarı itti hazına elverişli akallı yirmi mağaza ve antrepo, mayıs 939 gayeresine kadar.

D) Yenicehirde ordu evi civarında 40 subayın tedrisi için kârgir ve her türlü konforu haiz yirmi odalı bir bina, temmuz 938 den 31 birinci kânun 938 gayeresine kadar altı ay müddetle. (1501) 3016

Bir makine mühendisi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Millî Müdafaa vekâleti inşaat şubesine kalorifer ve sıhhi tesisat işlerinde müteahhas olamla ve hizmete girdikten sonra iki seneden evvel ayrılmamak şartıyla ücretli ve diplomalı bir makine mühendisi alınacaktır.

2 — Taliblerin aşağıda yazılı vesai ile Ankara Millî Müdafaa vekâleti inşaat şubesine bizzat veya tahriren ve istida ile müracaatları.

A) Kendisinin ve evli ise ailesinin nüfus tezkereleri aslı veya tasdikli suretleri.

B) Askerlik vesikası

C) Zabıta ve Adliyeden alınmış hüsnühal vesikası

D) Tam teşekküllü heyeti sıhhiye raporu.

E) Şimdiye kadar çalıştığı yerlerden almış olduğu vesai.

(1470) 2953

Askerî mekteplere maaşlı öğretmen aranıyor

1 — Kırıkkale askerî sanat lisesine riya ziye, Erzurum askerî orta okuluna riya ziye, tabii ilimler, Konya askerî orta okulu ile Ankara gedikli erbaş hazırlama orta okuluna birer riya ziye öğretmeni alınacaktır.

2 — İsteklilerden: Kültür öğretmenleri olanların veya öğretmenliğe kanunî ehliyeti bulunan devlet memurlarının müktesep hakları göz önüne alınmak şartıyla 30 : 40 lira aslı maaş.

Yüksek okul mezunlarından olup yeniden ilk memuriyete geçecekleri de baram 12. dereceden maaş verilecektir.

3 — Öğretmenlik için başlıca şartlar şunlardır:

a) Öğretmenlik kanunî vasıf ve ehliyetini haiz olmak. Yani: (Lise için, üniversite riya ziye şubesinden, yüksek mühendis mektebinden veya yüksek öğretmen okulu riya ziye şubesinden mezun olmak.)

Orta mektepler için: Yukarıda yazılı üç yüksek okuldan veya orta öğretmen okulundan mezun bulunmak yahud üniversitede imtihan vererek ehliyetname almış olmak.)

b) Yaşı 45 den yukarı olmamak ve emekli bulunmamak.

c) Askerî okullarda en az üç sene hizmeti şartsız olarak kabul etmiş olmak.

4 — Yukarıda yazılı şartları tamamen taşıyanlardan istekli olanlar dilekçeleriyle birlikte hal tercümesi, hüsnühal vakarası, nüfus teskeresi sureti ve noterlikçe musaddak diploma veya ehliyetname suretlerini Ankara da askerî liseler müfettişliğine göndereceklerdir.

5 — Üçüncü maddede yazılı evrak ve saik ve genel şartlara nazaran öğretmenliği uygun görülenlerden lüzumlu diğer evrak sonradan istenecektir. 3140 (1551)

Yalak kılıfı bez alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher metresine tahmin edilen fiatı (30) otuz kuruş olan (300000) üç yüz bin metre yatak kılıf bez kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 13 haziran 1938 pazartesi günü saat 15 dedir.

3 — İlk teminatı (5750) beş bin yedi yüz elli liradır.

4 — Evsaf ve şartnamesi (450) dört yüz elli kuruş mukabilinde M. M. V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesai teminat ve teklif mektuplarıyla birlikte ihale saatından en az bir saat evvel komisyonuna vermeleri. (1550) 3139

Fabrikalar

200 ton elektrolit bakır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (80.000) lira olan 200 ton Elektrolit bakır Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 8. 7. 1938 cuma günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (4) lira mukabilinde komisyonunda verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (5250) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyonuna vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesai mezkûr gün ve saatte komisyonun müracaatları. (1518) 3064

Demiryolları

Telgraf bandı alınacak

D. D. Yolları satın Al. Ko: Muhammen bedeli 24750 lira olan 450.000 adet telgraf bandı: 4. 7. 1938 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1856,25 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve Nafia müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisiğine vermeleri lazımdır.

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

1 — Millî Müdafaa vekâleti inşaat şubesine kalorifer ve sıhhi tesisat işlerinde müteahhas olamla ve hizmete girdikten sonra iki seneden evvel ayrılmamak şartıyla ücretli ve diplomalı bir makine mühendisi alınacaktır.

2 — Taliblerin aşağıda yazılı vesai ile Ankara Millî Müdafaa vekâleti inşaat şubesine bizzat veya tahriren ve istida ile müracaatları.

A) Kendisinin ve evli ise ailesinin nüfus tezkereleri aslı veya tasdikli suretleri.

B) Askerlik vesikası

C) Zabıta ve Adliyeden alınmış hüsnühal vesikası

D) Tam teşekküllü heyeti sıhhiye raporu.

E) Şimdiye kadar çalıştığı yerlerden almış olduğu vesai.

(1470) 2953

Askerî mekteplere maaşlı öğretmen aranıyor

1 — Kırıkkale askerî sanat lisesine riya ziye, Erzurum askerî orta okuluna riya ziye, tabii ilimler, Konya askerî orta okulu ile Ankara gedikli erbaş hazırlama orta okuluna birer riya ziye öğretmeni alınacaktır.

2 — İsteklilerden: Kültür öğretmenleri olanların veya öğretmenliğe kanunî ehliyeti bulunan devlet memurlarının müktesep hakları göz önüne alınmak şartıyla 30 : 40 lira aslı maaş.

Yüksek okul mezunlarından olup yeniden ilk memuriyete geçecekleri de baram 12. dereceden maaş verilecektir.

3 — Öğretmenlik için başlıca şartlar şunlardır:

a) Öğretmenlik kanunî vasıf ve ehliyetini haiz olmak. Yani: (Lise için, üniversite riya ziye şubesinden, yüksek mühendis mektebinden veya yüksek öğretmen okulu riya ziye şubesinden mezun olmak.)

Orta mektepler için: Yukarıda yazılı üç yüksek okuldan veya orta öğretmen okulundan mezun bulunmak yahud üniversitede imtihan vererek ehliyetname almış olmak.)

b) Yaşı 45 den yukarı olmamak ve emekli bulunmamak.

c) Askerî okullarda en az üç sene hizmeti şartsız olarak kabul etmiş olmak.

4 — Yukarıda yazılı şartları tamamen taşıyanlardan istekli olanlar dilekçeleriyle birlikte hal tercümesi, hüsnühal vakarası, nüfus teskeresi sureti ve noterlikçe musaddak diploma veya ehliyetname suretlerini Ankara da askerî liseler müfettişliğine göndereceklerdir.

5 — Üçüncü maddede yazılı evrak ve saik ve genel şartlara nazaran öğretmenliği uygun görülenlerden lüzumlu diğer evrak sonradan istenecektir. 3140 (1551)

Yalak kılıfı bez alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

938 malî yılı için Millî Müdafaa Vekâletince aşağıdaki semtlerde bina icar edilecektir. Mal sahiblerinin mayıs 938 sonuna kadar vekâlet satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur.

A) Vilâyet civar askerlik şubeleri dairesi için müstakil ve kârgir asgarî yirmi odalı bir bina 31 mayıs 939 gayeresine kadar.

B) Yeniceami Öksüzce civarında teçhizat anba için sekiz odalı müstakil ve kârgir bir bina 31 mayıs 939 gayeresine kadar.

C) Akköprü yolu ve civarı, Gökeoğlu mahallesine ve civarı Şişli bankası - Sarı kırsal arasındaki cadde ve mücaviri sokaklarda olmak üzere Ankara levazım yiyecek anbarı itti hazına elverişli akallı yirmi mağaza ve antrepo, mayıs 939 gayeresine kadar.

D) Yenicehirde ordu evi civarında 40 subayın tedrisi için kârgir ve her türlü konforu haiz yirmi odalı bir bina, temmuz 938 den 31 birinci kânun 938 gayeresine kadar altı ay müddetle. (1501) 3016

Bir makine mühendisi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Millî Müdafaa vekâleti inşaat şubesine kalorifer ve sıhhi tesisat işlerinde müteahhas olamla ve hizmete girdikten sonra iki seneden evvel ayrılmamak şartıyla ücretli ve diplomalı bir makine mühendisi alınacaktır.

2 — Taliblerin aşağıda yazılı vesai ile Ankara Millî Müdafaa vekâleti inşaat şubesine bizzat veya tahriren ve istida ile müracaatları.

A) Kendisinin ve evli ise ailesinin nüfus tezkereleri aslı veya tasdikli suretleri.

B) Askerlik vesikası

C) Zabıta ve Adliyeden alınmış hüsnühal vesikası

D) Tam teşekküllü heyeti sıhhiye raporu.

E) Şimdiye kadar çalıştığı yerlerden almış olduğu vesai.

(1470) 2953

Askerî mekteplere maaşlı öğretmen aranıyor

1 — Kırıkkale askerî sanat lisesine riya ziye, Erzurum askerî orta okuluna riya ziye, tabii ilimler, Konya askerî orta okulu ile Ankara gedikli erbaş hazırlama orta okuluna birer riya ziye öğretmeni alınacaktır.

2 — İsteklilerden: Kültür öğretmenleri olanların veya öğretmenliğe kanunî ehliyeti bulunan devlet memurlarının müktesep hakları göz önüne alınmak şartıyla 30 : 40 lira aslı maaş.

Yüksek okul mezunlarından olup yeniden ilk memuriyete geçecekleri de baram 12. dereceden maaş verilecektir.

3 — Öğretmenlik için başlıca şartlar şunlardır:

a) Öğretmenlik kanunî vasıf ve ehliyetini haiz olmak. Yani: (Lise için, üniversite riya ziye şubesinden, yüksek mühendis mektebinden veya yüksek öğretmen okulu riya ziye şubesinden mezun olmak.)

Orta mektepler için: Yukarıda yazılı üç yüksek okuldan veya orta öğretmen okulundan mezun bulunmak yahud üniversitede imtihan vererek ehliyetname almış olmak.)

b) Yaşı 45 den yukarı olmamak ve emekli bulunmamak.

c) Askerî okullarda en az üç sene hizmeti şartsız olarak kabul etmiş

İSTANBUL BELEDİYESİ

Şehir Tiyatrosu

BU AKAŞM SAAT 21 de

BİLMECE

KOMEDİ 3 PERDE
BİRABO'dan NAKLEDEN
A. H. AKDEMİR

DIKKAT: saat 10 dan 18 ze kadar biletler Bankalar caddesinde (Orhan Terzioğlu) mağazasında ve 18 den sonra (Halk içinde) satılmaktadır. 3115

Muhtelif ev ve dükkân yıktırılacak

Ankara Defterdarlığından:

- Muhammen keşif bedeli Muvakkat teminatı
- Ada No. Lira Kuruş Lira Kuruş
- 340 1910 00 143 25
- 1 — Tıp fakültesi inşa edilmek üzere sıhhat vekâletince istimlak olunan Numune hastahanesi civarında kâin ve yukarıda muhammen keşif bedeli yazılı 340 sayılı ada dahilinde ve lise hududu haricinde mevcut bîlûmum ev dükkân baraka ve bahçe divarlarının hedmi ve enkazının belediyece gösterilecek mahalle nakli ve yerinin mevcut yollar seviyesine kadar inşaata müsaid bir şekilde tesviyesi
- 2 Yıkma ve enkazının nakli işine aid keşif bedeli yukarıda gösterilmiştir.
- 3 — Bu iş 27. 5. 938 tarihine müsaidif cuma günü saat 15 de defterdarlıkta müteşekkil komisyonunda kapalı zarf usulüyle yapılacak.
- 4 — Kapalı zarfla artırmaya girebileceklerin muvakkat teminatlarıyla birlikte Nafia müdürlüğünden alacakları fennî ehliyet vesikası getirmeleri.
- 5 — İsteklilerin teklif mektublarını sözü geçen saatten bir saat evvel komisyon başkanlığında makbuz mukabili vermiş olmaları.
- 6 — Taliblerin fennî şartname ve keşif raporlarını görmek üzere millî emlak müdürlüğüne müracaatları. (1324) 2663

Muhtelif sebze ve saire alınacak

- Ankara Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Arttırma, Eksiltme ve İhale Komisyonundan:
- 1 — Merkez hıfzıssıhha müessesesinin aşağıda cins ve miktarları ve tahmin edilen bedelleri gösterilen yıllık ihtiyacı on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Şartnameler Ankara'da Cebeci caddesinde Merkez hıfzıssıhha müessesesi arttırma, eksiltme ve ihale komisyonunda görüldür.
- 3 — Eksiltme 1 haziran 1938 çarşamba günü saat 11 dedir. Komisyon müessesese dahilindedir.
- 4 — Muvakkat teminat 615 liradır.
- 5 — Teklif mektubları 1 haziran 1938 çarşamba günü saat 10 a kadar komisyonla tevdi olunur. Bu saatten sonra verilecek mektublar kabul olunmaz
- 6 — Muvakkat teminat mukabili nakid ve nakid mahiyetindeki evrak kabul edilmeyeceğinden bunların maliye vekâleti merkez muhasebeciliği veznesine yatırılması için taliblerin daha evvel komisyonla müracaatla birer irsaliye almalı ve bu irsaliyeler ile sıhat vekâleti muhasebe müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır.

Cinsi	Miktarı	Bedeli muhammen
Pancar	20000 Kilo	1200 Lira
Lahna	20000 "	1000 "
Havuç	20000 "	2000 "
Ispanak	20000 "	1600 "
Yonca	40000 "	1000 "
Yeşillik (Marul, salata)	20000 "	1400 "
(1467)		2946

Ankara askerlik şubesinden:

Ankara askerlik şubesi mmtakasında olup da şubede kayıtlı muhtelif sınıflara mensub olan yedek subay ve askerî memurların 938 yılına aid yoklamalarına 1 haziran çarşamba günü sabahı başlanacak ve 30 haziran perşembe günü akşamı bitmek üzere bir ay devam edecektir. Hangi sınıf ve subay ve memurların yoklamaları için şubeye müracaat edeceği günler aşağıda yazılıdır.

Mektubla yoklamasını yaptırmak isteyenler şubedeki defter ve sıra numarasının mükemmel ve açık okunaklı künyesiyle ahvali sıhhiyesinin nasıl olduğunu ve halihazır ikamet ve memuriyet adresini ve fen kıtalarının hangi kısmında ihtisasları olduğu bildirilmelidir.

Yoklamasını yaptırmaya gelecekler yanlarında fotoğraflı ve soy adı yazılı nüfus cüzdanlarını ve askerî vesikasını ve malûliyetine dair rapor varsa aslını beraber getireceklerdir.

Bu müddet içinde yoklamaya gelmeyenler hakkında 1076 sayılı yedek subay ve askerî memurları kanununun 10. maddesi tatbik olunur.

Yedek piyade	1.6.938 ilâ 7.6.938 akşamına kadar
Yedek süvari ve Jandarma	8.6.938 " 10.6.938 "
Topçu	11.6.938 " 14.6.938 "
Levazım harita demiryol	15.6.938 " 16.6.938 "
Hava deniz senayi harbiye	17.6.938 " 18.6.938 "
Muamele hesap memurları ve mızırka	20.6.938 " 22.6.938 "
Tabib eczacı ve beytar	23.6.938 " 25.6.938 "
Askerî. hakim. istihkâm. muhabere. nakliye	27.6.938 " 29.6.938 "
Askerî Sanatkârlar: Tüfekçi, kamacı, Makinist. Demirci. Marangoz. Saraç. Elektrikçi	30.6.938 " 30.6.938 "
(1505)	2993

Tapu tescili

Çankaya Tapu Sicilli Muhafızlığından:

Ankaranın Balgat kariyesinin Sultan pınarı mevkiinde kâin şarkan Abdi paşa çiftliği erazisi, garben eaki köy yolu, şimalen Kâmile veresiye, cenuben Nebi ile çevrili ve verginin 12/58 eski ve 6/68 yeni hulasasında kayıtlı bir kıta tarlanın murisleri Moîla oğullarından Aliden irsen intikal etmek suretile tasarruflarında bulundugundan bahsile ölümlün mirasçılarının dan Mustafa ve saire tarafından tescilli talep edilmiştir.

Yapılan tetkikat sonunda tapuda kaydında rastlanmayan bu gayri menkulün senetsiz tasarruflardan verese namına tescilli için ciheti tasarrufunun

tetkiki zmnında 26.6.1938 pazartesi günü saat 14 de mahallinde tahkikat ve tetkikat yaptırılacağından bu yerde herhangi kanunî bir hak iddia eden ler varsa ya keşif gününde mahallinde bulunacak tahkik memuruna veya daha evvel muhafızlığa evrakı mûsabitelerile birlikte müracaatları lüzumu ilân olunur. (1569) 3153

Dr. Bâsit Ürek

Cebeci Merkez Hastanesi
İç Hastalıkları mütehasısı
Her gün hastalarını Yenışehir Meşrutiyet caddesi Ürek apartmanında saat 13 den sonra kabul eder. Tel: 1694

GÜL MERAKLILARI

110 çeşit Avrupa bodur, yüksek parasetol, yediveren güller, kaplar içinde envâr çamlar, süs ağaçları, salon yeşillikleri, dekor fidanları ve saire.. Ortaköy, Ankara bahçesi Vasil. İsteyenlere gül listelerimizi gönderiyoruz. 3024

Kazalar

Elektrik yaptırılacak

Gönen Belediyesinden:

Gönen kasabasının elektrik tesisatı 50312 lira 43 kuruş keşif bedeliyle 18. mayıs 1938 tarihinde ihale edilmek üzere kapalı zarf usulüyle münakasa-ya konulmuştur. Talip çıkmadığından 10 haziran 1938 cuma günü saat 15 de pazarlıkla ihalesi tekarür etmiştir. Tesisatın heyeti umumiyesi birden olduğu gibi 10054 lira 17 kuruş keşifli santral ve transformator binaları ayrı diğer tesisat ayrı olduğu halde pazarlık edilebilir. Heyeti umumiyesinin birden veya iki suretle ihalesinin tercih hakkı belediye encümenine aittir. Talipler beş lira mukabilinde proje ve şeraiti belediye dairesinden alabilirler. (3014-1575) 3156

Mazot maden kömürü

saire alınacak

Karabiga Belediyesinden:

Belediye elektrik motörlerinin 1-6-938 tarihinden 31-5-939 tarihine kadar bir yıllık ihtiyaçları olan tahmini kıymeti 900 lira olan 12000 kilo mazot, 600 lira kıymetli 50 ton maden kömürü 160 lira kıymetli 800 kilo maki-ne yağı açık eksiltmeye.

1-6-938 den 31-5-939 tarihine kadar bir yıllık temizlik işleri 600 lira kıymetli keza açık eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme 7-6-938 salı günü saat 14 de belediye encümeninde yapılacaktır. Taliplerin müracaatları. 3033

Hükümet konağı inşaatı

İğdır Malmüdürlüğünden:

1 — İğdırda yapılmakta olan hükümet konağının 15 bin ve dört bin liralık, ki ceman on dokuz bin lira inşaatına ilâveten mezkûr inşaatın bakiyesi olan on yedi bin sekiz yüz on sekiz lira bir kuruşluk inşaatın kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulduğu kanunî hükümler dairesinde ilân edildiği halde talip zuhur etmediğinden işbu kısım inşaat 2490 sayılı arttırma, eksiltme kanununun 40-46 ncı maddeleri mucibince müstaceliyeti itibariyle hazine menfaatine uygun olmak şartile bir ay içinde pazarlıkla ihalesine karar verilmiştir.

2 — Pazarlık İğdır mal müdürlüğünde toplanacak komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 1336 lira 35 kuruştur. Dosyasındaki evrak şunlardır: Plân, keşif silsilei fiat, fennî şartname, mukavele ve projesi, bayındırlık genel şartnamesi.

4 — İstekli olanlar (Nafia vekâletinden almış oldukları 938 yılı yapı ehliyet vesikası 1938 ticaret odası vesikasını hamil olarak komisyonla müracaatları. (3010-1571) 3154

Muhtelif yiyecek alınacak

Ankara Valiliğinden:

Emrazi zühreviye hastahanesinin 1938 malî yılı ihtiyacı olan aşağıda cins ve müfredatı ile tahmin fiatları ve hizalarında gösterilen muvakkat teminat paraları yazılı mevaddın evsafırlı şartnamelerinde yazılı olup 16 gün müddetle açık eksiltmeye konulduğundan 1938 malî yılı haziranın 8 inci çarşamba günü saat 14 de ihalei katıyesi yapılacaktır. İsteklilerin 2490 sayılı arttırma eksiltme ihale kanununun 2, ve 3 üncü maddelerinde yazılı şeraiti haiz olanlar şartnamelerini görmek ve tafsilât almak üzere emrazi Z. hastahanesi tababetine müracaat ve ihale gününde saat 14 den evvel % 7.5 teminatı muvakkate olarak bankaların vereceği teminat mektublarından başka nakden veya nakid mahiyetinde bulunan tahvilâtın Ankara defterdarlık veznesine yatırılmış bulunulacaktır. İsteklilerin yukarıda yazılı ihale günü hastahane nemizde teşekkül edecek arttırma ve eksiltme komisyonuna müracaatları ilân olunur.

Cinsi	Miktarı kilo	Tahmin olunan fiyatı Kuruş	Tutarı Lira K.	% 7,5 teminatı parası Lira Kuruş
Birinci ekmek	7000	9,50	665	49 88
Pirinç	1750	20	350	26 25
Makarna	150	30	45	3 38
Sade yağ	400	120	480	36 00
Zeytinyağı	50	55	27 50	2 07
Kuru fasulya	100	12	12	0 90
Mercimek	50	10	5	0 38
Nohut	50	12	6	0 45
Kuru soğan	350	6	21	1 58
Sabun	300	36	108	8 10
Soda	150	10	15	1 13
Domates salçası	150	30	45	3 38
Kuru Malatya kayısırsı	75	60	45	3 38
Un	50	12	6	0 45
Koyun ve kuzu eti	4000	50	2000	150 00
Çay	12	350	42	3 15
Odun	12000	2,50	300	22 50
Sömikok Ton	25	2500	625	46 88
Yaş sebze:	5000	13,50	670	50 63
			5472,50	410 49

Taze fasulya, Patlıcan, taze bamyâ, taze domates, T. biber, taze ve salamora yaprak, karnehavar, kabak, ispanak, semizot, lahana, pırassa, kereviz, patates, bezelya, ve sair yaş sebzeler dahildir. (1496) 3059

Ankara Valiliği

Köprü ve menfez yaptırılacak

Ankara Valiliğinden:

Keşif bedeli (15768) lira (21) kuruştan ibaret bulunan Ankara - Kırşehir yolunun Kürebeli mevkiinde yapılacak yarınt yolu üzerinde yeniden yaptırılacak muhtelif köprü ve menfez işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 2. 6. 938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 15 de Ankara vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır. İstekliler teklif mektubları, ticaret odası vesikası ve 1182 lira 21 kuruşluk teminat mektubu veya makbuzları ve Nafia vekâletinden 938 takvim yılına mahsus olarak aldıkları müteahhidlik vesikalarıyla birlikte sözü geçen günde saat 15 e kadar encümen reisliğine vermeleri.

İstekliler keşif ve şartnameyi Nafia müdürlüğünde görebilirler. (1425) 2856

Şose yaptırılacak

Ankara Valiliğinden:

Keşif bedeli (28188) lira (59) kuruştan ibaret bulunan Çerikli Sungurlu yolunun 3 + 500 ile 8 + 500 üncü kilometreleri arasında şose inşaatı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 2. 6. 938 perşembe günü saat on beşte Ankara vilâyeti daimî encümeninde yapılacaktır.

İstekliler teklif mektubları ticaret odası vesikası ve 2114 lira 15 kuruşluk muvakkat teminat mektubu veya makbuzları ve nafit vekâletinden 938 takvim yılına mahsus olarak aldıkları müteahhidlik vesikalarıyla birlikte sözü geçen günde saat 14 de kadar encümen reisliğine vermeleri istekliler keşif ve şartnameyi nafia müdürlüğünde görebilirler. (1423) 2854

Yol tamiratı köprü ve menfez inşası

Ankara Valiliğinden:

Keşif bedeli (29962) lira (07) kuruştan ibaret bulunan Ankara - İstanbul yolunun 100+00 ile 105+077 inci kilometreleri arasındaki tamirat ile köprü ve menfez işleri kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 2. 6. 938 perşembe günü saat on beşte Ankara vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

İstekliler teklif mektubları, ticaret odası vesikası ve (2247) lira (15) kuruşluk muvakkat teminat mektubu veya makbuzları ve Nafia vekâletinden 938 takvim yılına mahsus olarak aldıkları müteahhidlik vesikalarıyla birlikte sözü geçen günde saat 14 de kadar encümen reisliğine vermeleri istekliler keşif ve şartnameyi nafia müdürlüğünde görebilirler. (1424) 2855

KÜÇÜK İLANLAR

Satılık:

Acele satılık hane — Devlet Şurası yanında 800 M. bahçe içinde Elgün sokagında 5 No, 11 haneye müracaat. 2829

Acele satılık arsa — Dikmen asfalt caddesi, yapılmakta olan Fahri apartmanını ittisali 722 M2 cephesi 20 M. dir. T. 2527 ye veya Paşalar tepesi Ekonomik sokak No. 1/A haneye. 2935

Satılık arsalar — Yenışehir Cebeci ve Maltepede inşaata elverişli ufak ebattadır. Tl. 2487 Vahdi Doğru Er 2964

Satılık ev, arsa, apartman — Yenışehir ve Cebecide acele satılık ev, arsa, apartman Tl. 2487 Vahdi Doğru Er 2965

Satılık — Ankaranın her tarafında imarca parsellenmiş küçük çapta inşaata elverişli arsalar Neşet Şeren Tel. 2406 3036

Satılık — Ankaranın her tarafında irat getirir beton, kârgir ve ahşap ucuz evler ve apartmanlar Neşet Şeren Tel. 2406 3037

Satılık — Ankaranın her tarafında imar dahil ve haricinde parça parça satılabilecek toptan arazi, bağ ve bahçeler Neşet Şeren Tel: 2406 3038

Satılık Apartman — Yenışehirde Düzenli sokakda 20 No: (Kâzım Özalp asfalt caddeden beşinci bina) İki daire si beşer odalı, bir daire si dört odalı ayrıca çamaşırılık ve uşak odası. Ortakataki sahibinden sorulabilir. Telefon: 2572. 3067

Satılık — 2 adet 516 model Fiat açık ve kapalı 6 kişilik otomobil. Görmek isteyenlerin Demirtepe Menekşe sokak No. 14 Şoför Rıza Güner'e müracaatları. 3098

Acele satılık arsalar — Elektrik Ş. karşısında (550 M.) (20) M. cephesi (17) M. bina cephesi Lakavüz bağlarında. 7500 M. Tl. 2181. 3103

Acele satılık motosiklet — Müdafaaî Hukuk caddesinde motosiklet tımarcisi Recep Dinçman'a müracaat. 3104

Acele satılık — Müsait gerâitle 335 Şevrole 3 kamyon. Görmek için Etfaiye Esnaf kahvesi yanındaki garaja görüşmek için Hanef kardeşler Şevrole acentası Tl. 3150 3164

Kurslar:

Franızca Dersleri — Diplomalı ve tecrübeli bir Bayan tarafından İmtihanlara hazırlık. Necatibey okulu yanında No. 2 1. ci kata müracaat 3070

Daktilo kursu — 47 inci devresine haziran ilk haftasında başlıyor. 2 ayda diploma verilir. Yenihal arkası yeni hamam apartmanı kat 2 Tel. 3714 3095

İş verenler:

Türkçeden İngilizceye ve İngilizceden Türkçeye biahakkın tercüme yapacak bir memura ihtiyaç vardır. Fransızca bilenler tercih edilir. Ankara P. K. 23 e mektupla müracaat. 3086

Jandarma

Yün fanila alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan:

1 — Bir tanesine yüz seksen kuruş fiyat tahmin edilen kırk üç bin yün fanila kapalı zarf usulüyle 2. 6. 938 perşembe günü saat onda satın alınacaktır.

2 — Buna aid şartname (387) kuruş karşılığında komisyonardan alınabilir.

3 — Eksiltmesine girmek isteyenlerin (5120) liralık teminat ve kanunun ve şartnamesinde yazılı vesikaları muhtevi teklif mektublarının belli gün saat dokuza kadar komisyonaya vermiş olmaları. (1417) 2917

5 kalem eşya alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan:

1 — Aşağıda çeşit mikdar tahmin bedelleri yazılı eşya hizalarında gösterilen tarihlerde eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

2 — Şartnameleri parasız olarak komisyonardan alınabilecek bu eksiltmelere girmek isteyenlerin kapalı zarf eksiltmesiyle alınacaklar için şartnamede yazılı belge ve teminat makbuz veya banka mektubunu muhtevi teklif mektublarının eksiltme saatından geç bir saat evvel komisyonaya vermiş olmaları ve açık eksiltme ile alınacaklar için bu vesika ve teminat makbuz ve ya banka mektublarıyla tam vaktında komisyonaya bağ vurmaları. (1503)

Cins ve mikdarı	Tahmin bedeli	Teminat Alım usulü	İhale tarihi ve gün saat
A. 3000 portatif çadır	640 K. 765.	lira K.	zarf 10.6.938 cuma 10
B. 6500 Matra	130 K. 633.75 K.	"	11.6. Cumartesi 10
C. 14000 Yün eldiven	35 K. 367.50 K.	açık	13.6. pazartesi 10
Ç. 1000 Tuğla	450 K. 337.50 K.	"	13.6. pazartesi 15
D. 2000 liralık naftalîn	27,5 K. 15000 K.	"	14.6. Salı 10
			3060

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:

Bir defa için 30 Kuruş
İki defa için 50 Kuruş
Üç defa için 70 Kuruş
Dört defa için 80 Kuruş

Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa nesredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır. Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Kiralık:

Kiralık Daire — Sağlık Bakanlığı karşısında Çağatay sokak No. 22 de bir sandık odası olmak üzere 4 odalı gayet ferah bir daire 1 haziran dan kiralıktır. Yalnız öğleden sonra Tl. 1976 Akkaya. 3102

Kiralık — Çocuk sarayı bahçesi karşısı apartman katı 4 oda müstemilât kapıcıdan sual. 3132

Kiralık — Yenışehirde İsmet İnönü caddesindeki 4 No. lu ev 4 ay için kiraya verilecektir. İçindekilere müracaat. 3133

Kiralık — İstanbulda Kızıltoprak istasyonuna 5 dakikada 5 odalı yeni ve kârgir müstakil bir ev yaz için kiralıktır. Bahçe, terkos; ve hava gazı, elektrik. Kâzım Özalp cadde. Nihayetinde Ural sokak No. 8 Moiz apartmanı 2. ci katta Bayan Ragibe'ye müracaat. 3134

Kiralık müstakil ev aranyor — Yenışehirde 5 odalı konforlu bahçeli bir ev aranyor. Telefon: 3117. 3136

Kiralık daire — Yenışehirde 4 oda bir hol ve ayrıca hizmetçi odası kalorifer ve banyosu ve balkonları bulunan Atatürk bulvarına ve parka nazır konforlu bir apartman dairesi kiralıktır. Tel. 3117. 3137

Devren kiralık daire — 3 oda 1 hol mutbak, elektrik, banyo. İçindeki mobilya da satılık. Işıklar Cad. Trakya apartmanı 6 No. ya müracaat. 3147

Kiralık — Vekâletlere 3 dakika mesafede bütün dükkânların bulunduğu Meşrutiyet Cad. köşesinde Özenli S. No. 6 alt kat 3 oda mutbak banyo 45 lira. 3138

Kiralık dükkân — Çocuk sarayı karşısında posta şubesinin bulunduğu dükkân 1 - haziran dan itibaren kiralıktır. Bitişlik kunduracıya müracaat. 3146

Kiralık — Yenışehirde Atatürk caddesinde Yenice apartmanında kiralık daireler vardır. Apartman kâtibine müracaat edilebilir. 3149

Kiralık köşk — Etlik cami durağında otobüse 50 metre kârgir yeni yapı 3 oda 2 hol mutbak, banyo, elektrik ve terkos. Görmek için alt kattakilere görüşmek için 2691 No. ya telefon. 3160

Aranyor:

Möbleli oda aranyor — Yenışehirde Kavaklıdereye kadar her tarafa olabilir. Konfor ve sükûnet şarttır. Ulus ta müşavir rumuzuna mektupla müracaat. 3163

Bir memeur aranyor

Etibanktan

Eyi almanca ve türkçe bilir bir memur alınacaktır. Müracaatların tahriren idare merkezine yapılması. 3165

Buldanda ticaret odası seçimi

Buldan seçim komitesinden: 27 mayıs 938 tarihinde Buldan'da ticaret odası seçimi yapılagından odaya kayıtlı azanın müracaatları ilân olunur. 3161

Muhtelif yiyecek alınacak

Ankara Doğum ve Çocuk Bakımevi Başkanlığından :

Ankara doğum ve çocuk bakım evinin 1938 mali yıllık ihtiyacı olan aşağıda cins ve miktarları ve muhammen fiyatları yazılı mevaddın evsafı şartnamesinde yazılı olup - yirmi - gün müddetle açık eksiltmeye konulacağından 1938 yılı haziranın sekizinci günü ihalesi yapılacaktır.

İsteklilerin arttırma eksiltilme ihale kanununun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı şeraiti haiz olanların şartnamelerini görmek üzere her gün öğleden evvel Işıklar caddesinde doğum ve çocuk bakımevi baştabiliğine ve ihale gününde saat on beşten evvel 7/5 teminatı muvakkate olarak bankaların verecekleri muvakkat teminat mektublarından başka olan nakid veya nakid mahiyetinde bulunan evrakın Ankara defterdarlık muhasebe veznesine yatırılmış bulunacaktır. İsteklilerin yukarıda yazılı ihale günü müessesede teşkil olunacak komisyona gelmeleri bildirilir. (1517) 3063

Cinsi	Muhammen fiyatı	Miktarı Kilo	Tutarı Lira Kr.	% 7,5 teminatı Lira Kr.
1 inci ekmeke	9/5	8000	760	57 00
Koyun eti	50	4800	2400	180 00
Süt	15	3800	570	42 75
Yoğurt	30	1500	450	33 75
Pirinç	22	2500	550	41 25
Makarna	30	650	195	14 62
Zeytinyağı	55	150	82 50	06 19
Kurusovan	05	750	37 50	02 81
Sadeyağı	115	600	690	51 75
Şehriye	28	120	33 60	02 52
Kurubamya	110	020	22 00	01 65
Sabun	35	650	227 50	17 07
İrmik	22	80	17 60	01 32
Soda	10	400	40	03 00
Bisküvit	80	50	40	03 00
Pirinç unu	42	100	42	03 15
Kuru fasulya	12	250	30	02 25
Mercimek	12	150	18	01 35
Nohut	12	080	09 60	00 72
Çay	350	030	105 00	07 87
Un	12	100	12 00	00 90
Salça	26	100	26 00	01 95
Kuru kaysı	80	100	80 00	06 00

Patlıcan	15	500	75	5 62
Taze fasulya	15	500	75	5 62
Taze bamya	20	300	60	4 50
Kabak	15	500	75	5 62
Enginar	15	350 adet	52 50	3 94
Semizotu	15	400	60	4 50
Bakla	11	400	44	3 30
İç bezelya	20	100	20	1 50
Domates	10	400	40	3 00
Pırasa	10	400	40	3 00
Lahana	10	400	40	3 00
Kereviz	15	400	60	4 50
Karnabahar	25	250	62 50	4 69
İspanak	15	400	60	4 50
Patates	12	1000	120	9 00
Yerelması	10	100	10	0 75
Dolmalık biber	15	350	52 50	3 94

Dikkat: 20 mayıs 1938 tarihli nüshamızda çıkan yukarıki ilânda sade yağının muhammen fiyatı 115 kuruş yazılacak yerde sehven 150 kuruş olarak yazıldığından keyfiyet tashi olunur.

NEOSTERİN

Ağız, boğaz, burun yollarıyla vücuda girilen nezle, kızamık, kızıl, grip gibi bulaşıcı hastalıklardan korur, dişleri ve diş etlerini temizler, kuvvetlendirir. Eczanelerde reçetesiz satılır. 483

Dr. M. Şerif Korkut

Nümune Hastahanesi Cerrahi Şefi
Her gün saat üçten sonra evinde hastalarını kabul eder. Tel: 1499
Adres: Kooperatif arkası Ali Nazmi Apart. No. 9 D. 5. 2644

KİREÇ

En iyi cins damarsız halis mermerden yapılmış Karaköy çalı kireçlerini 2791, 2861, 1446 ve 3300 telefonlardan arayınız. 2093

Zayı — Kırşehir nüfusundan ve askerlik şubesinden aldığım nüfus tezkeremle askerlik vesikamı kaybettim. Bulanların insaniyet namına Ankara Yenışehir Çoroh sokağı No. 3 Tl. 1907 nu maraya haber vermesi, aksi takdirde yenilerini alacağımndan hükümleri ol - madırğ ilân olunur. Kırşehirin Kaman nahiyesinde Çığırtkan köyünden Kızıl oğullarından 324 doğumlu Mahmut oğ. İbrahim. 3148

ULUS — 19. uncu yıl. — No.: 6040
İmtiyaz sahibi
Nureddin Kâmil Suner
Umumi Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik Fenik
Ulus Basımevi: Ankara

Kendine beyhude yere eziyet ediyor.

NEVROZİN

Varken ıstırap

çekilir mi?

Baş, diş ağrıları

Ve üşütmekten mütevellid bütün ağrı, sızı, sancılarla nezle, romatizmaya karşı

NEVROZİN

Kaşelerini alınız
icabında günde üç kaşa alınabilir

İsmine dikkat taklitlerinden sakınız 2848

80 santimetreye kadar muhtelif boyda ve bir hareketle değişir şaryo, otomatik sütun tertibatı, Desimal Tabülâtör Türk - Universal Klavya, istenilen tipte yazı, aynı evsafı portatif modelleri.

TRIUMPH cedvel ve yazı makinesi Türkiye acentası: Emin Said Ersan
Tl. 2686 P. K. 507 Ankara 2833

Bağdan Kadehe

MİSKET ŞARABI

200 el. 85 kr.
70 " 45 "

SOFRA ŞARAPLARI

340 el. 100 kr.
200 " 70 "
70 " 35 "

KIRMIZI - SEK - DÖMİ - SEK

SİSE DEPOZİTOLARI

340 CL 50
200 CL 30
70 CL 10 Krs.

İNHiSAR ŞARAPLARI

Zayı — Ankara Belediyesinden aldığım 1408 ehliyet ve 1053 sicil numaralı şoför ehliyetnamemi kaybettim. Yeni - sınıt alacağımndan hükümü olmadırğ ilân olunur. Şoför Seyfettin. 3144

Çankaya Eczanesinde

Daima soğuk maden suyu bulursunuz. Reçetelerinizi ucuz yaptırabilirsiniz. Yenışehir Bakanlıklar karşı meşrutiyet caddesinde 2787

Cumhuriyet merkez bankasının 21 mayıs 1938 vaziyeti

AKTİF:

Kasa :	Lira
Altın: Safi kilogram 17.152,279	24.126.052,90
Banknot	22.948.088,—
Ufaklık	1.331.194,55
Dahildeki Muhabirler :	48.405.335,45
Türk Lirası	242.795,45
Hariçteki Muhabirler :	242.795,45
Altın: Safi kilogram 9.054,617	12.736.042,88
Altına tahvilî kabil serbest dövizler	15.387,54
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri	16.201.092,40
Hazine Tahvilleri :	28.952.522,82
Deruhte edi. evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfi - kan hazine tarafından vaki tediyat	14.919.489,—
Senedat Cüzdanı :	143.829.074,—
Hazine bonoları	1.500.000,—
Ticari senedat	45.305.922,29
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :	46.805.922,29
Deruhte edilen evrakı nakdiyenin	
A — karşılığı esham ve tahvilât (iti - bari kıymetle)	39.182.931,58
B — Serbest esham ve tahvilât	7.013.251,21
Avanslar :	46.196.182,79
Altın ve Döviz üzerine	102.160,61
Tahvilât üzerine	9.215.406,34
Hissedarlar:	9.317.566,95
Muhtelif	4.500.000,—
	13.613.863,16
Yekün	341.863.262,91

PASİF:

Sermaye	Lira
İhtiyat Akçesi :	15.000.000,—
Adi ve fevkalâde	
Hususî	2.712.234,11
	6.000.000,—
Tedavüldeki Banknotlar :	8.712.234,11
Deruhte edilen evrakı nakdiye	158.748.563,—
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfi - kan hazine tarafından vaki tediyat	14.919.489,—
Deruhte edi. evrakı nakdiye bakiyesi	143.829.074,—
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaz edilen	19.000.000,—
Reeskont mukabili ilâveten ted. vazd.	13.000.000,—
Türk Lirası Mevduatı :	175.829.074,—
	19.415.014,35
Döviz taahhüdatı:	
Altına tahvilî kabil dövizler	821,40
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	31.686.064,55
Muhtelif	31.686.885,95
	91.220.054,50
Yekün	341.863.262,91

2 Mart 1933 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 5½. Altın üzeri ne avans % 4½.

Kiralık dükkân ve evler

Ankara Defterdarlığından :	Mahalləsi	kapı	Cinsi	müştemilâtı	İradı gayri S. Lira K.	teminat Lira
Aşağı ayanacı	394	13	Bağ bağhane	Bir oda ve bağ	120	8
Misakı milli	52	21	Dükkân		120	8
Öksüzce	453	1/4508	Hane	2 oda 2 odunluk ve kö - mürlük küçük bir avlu	160	12
Vattarin	124	21/2009	Hane	4 oda 2 odunluk ve kö - mürlük kilâr 1 mutbak 1 tarace	420	31
Cebeci	10	48/1	Dükkân		180	13
Vattarin	118	15/1993	Ev	3 oda bir sofa bir mut - bak 1 hala	300	22
Dış kale	365	5/65	Hane	Bir oda	30	2
Vattarin	128	12/1918	Hane	4 oda bir koridor 1 mut - bak 1 sandık odası	600	45

Yukarıda cins ve evsafı yazılı gayri menkullerin 1 haziran 938 tarihinden 31 mayıs 939 gagesine kadar bir sene müddetle icara verileceğinden talibler in 27.5.938 tarihine müsadir cuma gü nü saat 15 de defterdarlıkta müteşek - kil komisyona müracaatları. (1506) 2994

YENİ

SİNEMALAR

HALK

BU GÜN BU GECE
"DANS DEVAM EDİYOR"
filminin unutulmaz yıldızı
ZARAH LANDER'in
en son çevirdiği
LA HABANERA

Seanslar
2.45 - 4.45 - 6.45 Gece 21 de
Gece Saat 21 de ANKARA PALAS
Oskestrasının iştirakiyle fevkalâde
dans numaraları

BU GECE

Göz kamaştırıcı revü sahneleriyle

dolu emsalsiz film

ALTIN YAĞMURU

Baş Rolde: ALICE FAY

Gece Programına ilâveten

Güneş — Harbiye Futbol Maçı

Gündüz: 2.30 - 4.30 - 6.30

Seanslarında

BİR GECEDE UÇ CINAYET

Saat 2.30 da tenzilât : Fiyatlar: 40-30-20

HALK MATİNESİ 12.15 DE

VİCDAN AZABI

Yangın, hayat, otomobil, cam sigortaları yapılır.

Halil Naci Mıncıoğlu. Telefon: 1230

Anafartalar cad. No. 111. Tel: 2089

"Unyon" Ankara acentası 1334